

Wojciech Nowak, Fenghua Yang i wsp.

PODRĘCZNIK DO JĘZYKA CHIŃSKIEGO

少
歐
美

SHAOUMEI

SPIS TREŚCI

Tytuł rozdziału	Numer rozdziału	Strona
Wstęp	-	5
Przedstawianie się	1	13
Rodzina	2	27
Praca	3	35
Jakie jest twoje hobby?	4	49
Ludzkie ciało	5	57
W sklepie	6	67
Rozmowa (1)	7	75
Rozmowa (2)	8	83
Dom i mieszkanie	9	91
Spędzanie czasu wolnego	10	103
Codzienne czynności	11	115
Problemy	12	123
Zakupy (1)	13	131
Ubrania	14	141
Zakupy (2)	15	149
W restaracji, w pubie (1)	16	155
W restaracji, w pubie (2)	17	163
Zdrowie	18	171
Ogólne dyskusje	19	179
Podróż	20	185

Język chiński jest inny, ale nie trudny

Dlaczego język chiński uważa się za trudny? Decydującą rolę odgrywają chińskie znaki, za pomocą których zapisywane są słowa. Są **inne**, i tak różne od alfabetu łacińskiego, że po prostu nie wiadomo jak do nich podejść, a już zupełnie kręci się w głowie na myśl, że można się ich nauczyć.

Dlatego na początku nauki języka chińskiego proponuję skupić się na innych elementach języka, których nauczanie pozwala na - oczywiście w pewnym zakresie - rozumienie tekstu mówionego i samo mówienie. Bo celem nauki jest nauczanie się języka, a nie zamęczenie się uczeniem kilku rzeczy naraz. Na wszystko przyjdzie czas.

Podręcznik przeznaczony jest dla początkujących, został napisany specjalnie dla Polaków. Nie jest to tłumaczenie innego, obcojęzycznego podręcznika.

Napisali go Polacy, którzy uczą się lub studiowali język chiński, oraz Chińczycy. Wiedza na temat problemów, przed jakimi staje Polak uczący się chińskiego, pozwoliła na stworzenie podręcznika, który ułatwia poznanie języka chińskiego. Bo język chiński jest inny, ale nie trudny.

Ilość materiału obliczona jest na mniej więcej roczny czas nauki.

Język mandaryński to inna nazwa oficjalnego języka chińskiego (putonghua). Jeśli Chińczyk pyta, czy mówimy po chińsku - ma na myśli język mandaryński.

W ciągu roku nauki można poznać około 500-800 słów (oraz dodatkowe słowa analogiczne do poznanych, na zasadzie koszykówka> koszykarz> buty do koszykówki, siatkówka> siatkarz> buty do siatkówki itp.). Ta liczba pozwala na poradzenie sobie w dużej części sytuacji. Najważniejsza jest jednak solidna podstawa - czyli gramatyka. Później można poznać słowa w zależności od potrzeby (np. słownictwo turystyczne, handlowe, medyczne itp.).

W razie pytań i uwag proszę o email podrecznik@mandarynski.pl
Dziękuję

Wojciech Nowak

www.mandarynski.pl

Mandaryński - Centrum Języka i Kultury Chińskiej

Pinyin

Jak zapisywać język chiński, skoro w początkowym okresie pominiemy naukę znaków chińskich? Istnieje rozpowszechniony zapis mowy chińskiej za pomocą alfabetu łacińskiego, wymyślony zresztą przez samych Chińczyków. Jest to tzw. **pinyin**. Zapis pinyin wprowadzono m.in. po to, by do czytania i mówienia nie była konieczna żmudna nauka znaków chińskich. Pinyin przydaje się przy szukaniu słowa w słowniku. Tak więc poznanie zapisu pinyin pomoże zarówno we wstępnym etapie nauki, jak i przyda się później przy korzystaniu ze słownika.

Dość często spotykałem się z wątpliwością, o ile nie zarzutem, że nauka znaków chińskich powinna następować od początku nauki języka. Zastanowiło mnie jednak, że przecież są osoby niewidome, które mówią po chińsku. Zatem znajomość znaków nie jest konieczna do mówienia i rozumienia mówionego języka chińskiego.

Nauka znaków chińskich jest konieczna, by znać język chiński, ale to nie znaczy, że trzeba je poznawać jednocześnie ze słowami, wymową i gramatyką. Dziecko, obojętnie czy w Europie, czy w Chinach, najpierw w sposób naturalny poznaje mowę, a dopiero później uczy się pisać. Dla dziecka nawet nauka liter alfabetu jest zwyczajnie trudna. Chcę podkreślić jeszcze raz: nauka znaków chińskich jest konieczna do biegłości w tym języku, natomiast proces uczenia się nie musi odzwierciedlać późniejszych zdolności. Pinyin pozwala na komfortowe przejście pierwszego etapu nauki języka chińskiego. Każde ułatwienie wydaje się sensowne na tym etapie nauki.

W języku chińskim - jak w każdym języku - mamy słowa, gramatykę, zapis oraz wymowę. Na podstawie zasad gramatycznych (gramatyki) i słów budujemy zdania. Dlatego podstawą zdań jest gramatyka i słowa:

Sam zapis możemy na początku nauki uprościć, bo mamy wystarczająco dużo do nauczenia się. Wymowa jest także bardzo inna w języku chińskim - dość powiedzieć, że jest to język tonalny. Gdy pierwszy raz usłyszałem to słowo, nie do końca zdawałem sobie sprawę, co ono oznacza, wydawało mi się wówczas, że chiński jest bardziej śpiewny;-). W rzeczywistości tonalność oznacza, że to samo słowo może być wypowiedzane w różny sposób (np. opadający, wznoszący itp. - jak np. inaczej wypowiadamy pytanie, twierdzenie czy wyrażamy zdziwienie) i to ma wpływ na jego znaczenie!

Tony

Ton pierwszy (płaski), zapisywany nad literą jako prosta kreska, np.: ā
ā

Ton drugi (wznoszący), zapisywany nad literą jako kreska skierowana w prawo, np.: í
í

Ton trzeci (wznosząco-opadający), zapisywany nad literą jako dwie kreski, jedna skierowana w lewo, druga w prawo, np.: ǒ
ǒ

Ton czwarty (opadający), zapisywany nad literą jako kreska skierowana w lewo, np.: ù
ù

Ton neutralny (bez zaznaczenia tonu, 'lżej' wypowiedzany niż ton pierwszy)

Spójrzmy na schemat intonacji:

ā		1
é		2
ǐ		3
ù		4
o		(bez tonu)

Jeżeli w słowie występują tuż po sobie dwa tony trzecie (np. 'nǐhǎo') to pierwszy z nich wymawiamy jak ton drugi, więc słowo to wymawiamy 'nǐhǎo'

We wszystkich chyba podręcznikach można przeczytać anegdotyczne przykłady tego, w jaki sposób pomylenie tonu doprowadza do mniej lub bardziej zabawnych nieporozumień. Na szczęście osoby mówiące biegle po chińsku (w tym sami Chińczycy) uspokajają: oczywiście tonalność jest ważna - i świadczy o biegłości w języku - ale dla zrozumienia są ważne także inne elementy: właściwy dobór słów i ich kolejność w zdaniu. Co więcej, w różnych regionach obszaru języka chińskiego (czyli obszaru, na którym mówi się po chińsku) istnieją odmienności wymowy poszczególnych słów. Dlatego proponuję pozostawienie sobie przestrzeni na interpretację, bo inaczej skupimy się na jednym wzorze i będziemy bezradni, gdy ktoś będzie mówił odmianą języka lub po prostu z błędami.

Zatem - spośród czterech istotnych elementów języka chińskiego (słowa, gramatyka, zapis oraz wymowa) - na początku skupimy się na słowach i gramatyce. Zapisywać będziemy w sposób uproszczony (pinyin) i w miarę nauki będziemy uczyć się zapisu za pomocą znaków chińskich. Wymowa to kwestia treningu i powtórzeń, również naturalnie przychodząca w miarę nauki.

Dla osób, które już znają trochę znaki lub uznały, że wytrzymają obciążenie, jakim jest nauka znaków, pod pinyin podano zapis w znakach chińskich.

Znaki chińskie uproszczone i tradycyjne. W związku z mniej lub bardziej uzasadnionymi pomysłami ułatwienia nauki pisania za pomocą chińskich znaków w połowie XX wieku w Chinach przeprowadzono reformę zapisu, czyli uproszczono zapis w znakach. Są one rzeczywiście w dużej części prostsze (czyli wymagające mniejszej ilości kresek), natomiast pozostaje wątpliwość, czy rzeczywiście są ułatwieniem. Dlaczego? Bo gubią często swoje 'korzenie', zapisane właśnie w pierwotnych znakach (zwanym tradycyjnymi). Obecnie trzeba uczyć się właściwie dwóch zapisów, bo tradycyjne znaki są konieczne do odczytania literatury chińskiej, a uproszczone dla czytania bieżących publikacji. Warto wiedzieć, że na przykład na Tajwanie zawsze był stosowany zapis tradycyjny. W każdym razie – trzeba się uczyć obu sposobów zapisu, choć w dużej mierze (na szczęście) są one podobne.

W tej książce podany najpierw jest zapis pinyin, pod nim zapis uproszczony, a tradycyjny najniżej, czyli np.:

Ann: nǐ jiào shénme míngzi?

Ann: 你叫什么名字?

Ann: 你叫什麼名字?

Z powodów metodycznych praktycznie brak tłumaczeń **całych** tekstów, bo konstrukcja zdań chińskich jest znacząco odmienna od polskiego.

Najważniejsze jest nauczenie się rozumienia sensu wypowiedzi na podstawie choćby częściowego zrozumienia poszczególnych słów.

W książce zastosowane jest kilka konwencji.

Słowa, które mogą, ale nie muszą, wystąpić lub są np. podmiotem domyślnym, podane są w nawiasach kwadratowych - []
Dodatkowe wyjaśnienie podane jest w nawiasach zwykłych - ()
Części zdania i/lub mowy podane są w nawiasach typu < >.
Poniżej zasad ogólnych podane są przykłady.

Zatem w pierwszej części książki znajdziemy następujące linijki tekstu:

wǒ jiào Tom	pinyin
我叫 Tom*	znaki chińskie uproszczone
我叫 Tom*	znaki chińskie tradycyjne
nazywam się Tomek	czasem język polski

*w przypadku zapisu w znakach chińskich imiona nieazjatyckie mają zachowaną pisownię w alfabecie łacińskim.

Zasady pisowni i czytania pinyin

Ogólnie wykorzystywane są litery alfabetu łacińskiego (praktycznie angielskiego). Złożenia kilku liter mają ustaloną wymowę, którą należy zapamiętać. Trzeba zwrócić uwagę także na wymowę pojedynczych liter, która często odbiega od polskiej.

Dobra wiadomość: można powiedzieć że wymowa jest bardziej podobna do wymowy polskiej niż np. angielskiej czy francuskiej. Polecam wysłuchanie tych dźwięków – dostępne są w pliku mp3 na stronie www.mandarynski.pl oraz oczywiście przećwiczenie z nauczycielem lub osobą mówiącą po chińsku.

Zasady wymowy pinyin

wymowa podobna lub identyczna z polską.

a b d e f g h i k l m n o s t

ai – aj

an – an (z naciskiem na 'a' niż na 'n')

ei – ej

ou – ou

p – pch jak w wyrazie 'pchać'

u – w zasadzie wymowa identyczna jak po polsku, ale zazwyczaj samogłoska występuje z innymi głoskami i wówczas wpływa na całość wymowy

wymowa różna od polskiej

c – c, bliżej ts

ch – cz (język skierowany do tyłu), jak w wyrazie 'czkawka'

j – dź, jak w wyrazie 'dźgać'

ng – przedłużone n, jak angielskie *ŋ* w końcówce -ing. Jeśli jest prawidłowo wymawiane można wyczuć palcem drżenie górnej części nosa. W przypadku 'n' nie ma drżenia lub jest minimalne, krótkie; przy 'ng' jest znacznie dłuższe, silniejsze, wibrujące.

q – ć, c' (jak w wyrazie 'ćwikła' czyli zmiękczenie nie kończy głoski lecz łączy z następną)

WAŻNE!

r (na początku wyrazu) – ż

r (w środku i na końcu) – r

sh – sz

ui – uej, łej (jak w wyrazie 'oblej')

un – un, łn

w – u, łu

wu – łu, u

x – ś (z cofniętymi kącikami ust), jak 'si' w wyrazie siadam

y – j

ye -je

yi – ji

yu – ju

yuan – juan (jłan)

yue – jue (jłe)

yin – jin

ying = yi + ng czy yin (raczej szybkie przejście do ng, drżący nos przy wymawianiu n!)

yun – jun

z – dz, jak 'dz' w wyrazie dzban

zh – dź, jak 'dź' w wyrazie dżem

Istnieje mnóstwo odmienności wymowy w krajach obszaru języka chińskiego, np. na Tajwanie można spotkać wymowę 'zh' jako 'dz'. Na szczęście można zminimalizować problemy związane z odmiennością w wymowie dzięki przestrzeganiu zasad budowy zdania.

W języku chińskim struktura jest niezwykle ważna, zbudowanie zdania według innej struktury niż typowa najczęściej tworzy zdanie niezrozumiałe lub mające inny sens. Ta druga możliwość może być nawet bardziej niebezpieczna, ponieważ tracimy kontrolę nad treścią wypowiedzianego zdania, mimo że posiada ono sens jako taki. Tyle że jest on inny od zamierzonego.

Można pomylić ton danego wyrazu czy nawet – do pewnego stopnia – wymowę, a zdanie pozostanie nadal zrozumiane. Ale zmiana ustalonej struktury prawie zawsze prowadzi do niezrozumienia lub nieporozumienia. Zatem struktury trzeba stosować ściśle.

W języku chińskim ilość sylab jest ograniczona, przy czym każda z nich funkcjonuje jako konkretny wyraz (a zazwyczaj kilka – ta sama sylaba może oznaczać wiele różnych pojęć. Ilość możliwych znaczeń zwiększa się jeszcze bardziej, jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że większość sylab może być wymawiana w czterech różnych tonach). Dłuższe słowa zbudowane są z jednosylabowych. Na przykład "bōlán" oznacza Polskę (widoczna analogia do angielskiego Poland) a słowo "rén" (przypominamy, że czytamy to słowo 'žen', bo 'r' jest na początku) oznacza człowieka. Złożenie tych dwóch wyrazów (bōlán rén) oznacza Polaka/Polkę (dosł. Polska człowiek). Jednak logika połączeń tych wyrazów na pierwszy rzut oka nie jest oczywista i wymaga nabycia pewnej wprawy, która, na szczęście, przychodzi niemal samorzutnie w trakcie nauki. Na przykład połączenie "zuǒ" lewy/o + "yòu" prawy/o = „zuǒyòu” około, mniej więcej („trochę w prawo, trochę w lewo”).

Po wstępnym przedstawieniu ogólnych zasad języka chińskiego zaczniemy praktykować tę wiedzę, poznając coraz więcej słów i uzyskując możliwość mówienia i rozumienia, a także stopniowo czytania, języka chińskiego.

1 Przedstawianie się 介绍 Jièshào

Pomimo różnic w zapisie i w wymowie język chiński, jak każdy język, kieruje się określonymi zasadami gramatycznymi, które można przyswoić.

Spójrzmy na zdanie:

tā men shì xué shēng

tā men	shì	xué shēng
<Podmiot>	<Orzeczenie>	<Dopełnienie>
<P>	<O>	<D>
Oni	być	student

(czyli „oni są studentami”)

W języku chińskim struktura jest niezwykle ważna. Zauważ, że poniższe zdania są zbudowane według schematu POD. Oczywiście część zdań jest uproszczona, jak np. „Witaj” albo „Dobranoc państwu” i nie sposób odszukać w nich schematu P-O-D (w podręcznikach angielskojęzycznych jest to struktura SVO subject-verb-object).

<P>	<O>	<D>
Podmiot	Orzeczenie	Dopełnienie

听力

听完下面课文，回答问题

Słuchanie

Wysłuchaj tekstu i odpowiedz na pytania.

- Nǐhǎo, wǒ jiào Piotr.
- Nǐhǎo, wǒ shì Zhāng Huá. Nǐ xìng shénme, Piotr?
- Wǒ xìng Klawik. Wǒ shì Měiguórén, nǐ ne?
- Wǒ shì Zhōngguórén. Nǐ zhù zài Huáshā ma?
- Wǒ zhù zài Huáshā. Nǐ ne?
- Wǒ zhù zài Shànghǎi.

'huáshā' to... Warszawa. Prawda, że podobne fonetycznie? Dodatkowo to słowo ma znaczenie „ładny piasek”. Warszawa leży nad Wisłą, na jej prawym brzegu do dziś można oglądać niezabudowany, piaszczysty brzeg. Dawno temu w Warszawie było wielu piaskarzy, czyli osób wybierających piasek znad Wisły.

- 你好，我叫 Piotr。
- 你好，我是张华。你姓什么，Piotr?
- 我姓 Klawik。我是美国人，你呢?
- 我是中国人。你住在华沙吗?
- 我住在华沙。你呢?
- 我住在上海。

- 你好，我叫 Piotr。
- 你好，我是張華。你姓什麼，Piotr?
- 我姓 Klawik。我是美國人，你呢?
- 我是中國人。你住在華沙嗎?
- 我住在華沙。你呢?
- 我住在上海。

1. Piotr 是哪国人?
2. 张华住在哪儿?
3. Piotr 住在哪儿?

- A. Piotr 是哪國人?
- B. 張華住在哪兒?
- C. Piotr 住在哪兒?

1. Piotr shì nǎguórén?
2. Zhāng Huá zhù zài nǎr?
3. Piotr zhù zài nǎr?

阅读

读完下面课文，回答问题。

Czytanie

Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania.

- Nǐhǎo, xiānsheng! Nín guìxìng?
- Nǐhǎo, wǒ xìng Zhāng, wǒ shì Zhōngguó rén.
Nǐ jiào shénme míngzi?
- Wǒ jiào Tom.
- Tā shì shéi?
- Tā shì Adam.
- Nǐmen láizì tóngyīge guójiā ma?
- Dāngrán le, wǒmen dōu shì Měiguó rén.
- Nǐmen zhù zài nǎr?
- Wǒmen zhù zài xuéshēng sùshè.
- Zàijiàn!
- Zàijiàn, Zhāng xiānsheng!

- 你好，先生！您贵姓？
- 你好，我姓张，我是中国人。你叫什么名字？
- 我叫 Tom.
- 他是谁？
- 他是 Adam。
- 你们来自同一个国家吗？
- 当然了，我们都是美国人。
- 你们住在哪儿？
- 我们住在学生宿舍。
- 再见！
- 再见，张先生！

- 你好，先生！您貴姓？
- 你好，我姓張，我是中國人。你叫什麼名字？
- 我叫 Tom.
- 他是誰？
- 他是 Adam。
- 你們來自同一個國家嗎？
- 當然了，我們都是美國人。
- 你們住在哪兒？
- 我們住在學生宿舍。
- 再見！
- 再見，張先生！

1. Tom 和 Adam 是哪国人？
2. 他们住在哪儿？
3. 张先生是中国人吗？

1. Tom 和 Adam 是哪國人？
2. 他們住在哪兒？
3. 張先生是中國人嗎？

1. Tom hé Adam shì nǎguórén?
2. Tāmen zhù zài nǎr?
3. Zhāng xiānsheng shì Zhōngguórén ma?

Ćwiczenia na rozumienie

- Gěi nǐ de tóngxué jièshào zìjǐ.
- Gěi lǎoshī jièshào nǐ de tóngxué.

1. 给你的同学介绍自己。
2. 给老师介绍你的同学。

1. 給你的同學介紹自己。
2. 給老師介紹你的同學。

DIALOG

Anne: nǐ hǎo, xiānsheng.
安娜: 你好! 先生 / 你好! 先生

Zhānghu: nǐ hǎo, xiǎojiě.
张华: 你好! 小姐 / 你好! 小姐

Pamiętasz, że porządek wyrazów w pytaniu jest identyczny jak w odpowiedzi (czyli zdaniu twierdzącym)?

<P> <O> <D>

Ann: **nín guǐ xìng?**

Ann: 您贵姓? / 您貴姓?

jak się nazywasz (dosł. twoje szacowne nazwisko?)

<P> <O> <D>

Zhānghuá: **wǒ xìng zhāng.**

张华: 我姓张 / 我姓張

Ann: nǐ jiào shénme míngzi?

Ann: 你叫什么名字?

Ann: 你叫什麼名字?

nǐ jiào shénme míngzi?

Jak się nazywasz? (dosł. [ty] jesteś nazywany jakim imieniem)

Tom: wǒ jiào Tom.

Tom: 我叫 Tom / 我叫 Tom.

Ponownie ten sam schemat w zdaniu pytającym....

<P><O><D>

Tom: nǐ xìng shénme ?

Tom: 你姓什么? / 你姓什麼?

....i twierdzącym (odpowiedzi)

<P><O><D>

Anne: wǒ xìng Shular.

Anne: 我姓 Shular. / 我姓 Shular.

W języku chińskim jest kilka sposobów tworzenia pytań. Prócz wspomnianych powyżej pytań o podmiot pytanie tworzymy przez:

Dodanie słowa pytającego "ma" na końcu:

<P> <O> <D> ma?, np.:

tā shì xuéshēng ma?

Wykorzystanie konstrukcji <O>-przeczenie<O>

<P> <O> bù <O> <D>

tā shì bú shì xuéshēng?

Kiedy po słowie 'bù' występuje słowo wymawiane w czwartym tonie, 'bù' zmienia ton z ˥˥ czwartego na drugi.

Użycie słowa pytającego, np. słowa "nǎ" - który/która/które

<P> <O> <słowo pytające> <D>

tā shì nǎ guó rén?

Poniżej jest dodane słówko „nǎ”

Zhānghuā: nǐ shì nǎ guó rén?

张华: 你是哪国人? / 你是哪國人?

Tom: wǒ hé Anne dōu shì bōlánrén.

Tom: 我是波兰人 / 我是波蘭人

tutaj mamy na końcu słówko „ma”

Zhānghuā: nǐmen lái zì tóng yí gè guójiā ma?

张华: 你们来自同一个国家吗? / 你們來自同一個國家嗎?

Jednym ze sposobów tworzenia liczby mnogiej jest dodanie słowa "men" po rzeczowniku, np.:

<rzeczownik> men

wǒ 我 / 我 - ja (słowo to znaczy także: mnie, mi, moje, mój, moja itd.)

wǒmen 我们 / 我們 - my

W niektórych regionach Chin stosuje się rozróżnienie na 'wǒ men' (czyli mówiący ma na myśli siebie i jakąś grupę, ale niekoniecznie obejmującą słuchaczy, natomiast zán men (咱们 / 咱們) oznacza i mówiącego, i słuchaczy). Rozróżnienie to nie jest zbyt rygorystyczne, to znaczy nie jest błędem użycie 'wǒ men' dla określenia i mówiącego, i słuchaczy.

Anne: dāng rán le.

Anne: 当然了 / 當然了。

Jakiej jesteś narodowości? nǐ shì nǎ guó rén?

Tom: nǐ shì nǎ guó rén?

Tom: 你是哪国人? / Tom: 你是哪國人?

Zhānghu: wǒ shì zhōng guó rén, nǐ ne ?

张华: 我是中国人, 你呢? / 我是中國人, 你呢?

Anne: wǒ shì měi guó rén.

Anne: 我是美国人 / 我是美國人。

(do powyższego moglibyśmy zadać pytanie używając konstrukcji <O>-
negacja<O> czyli:
nǐ shì bú shì měi guó rén?

nǐ zhù zài nǎr?

\gdzie mieszkasz?

Zhānghuá: nǐ zhù zài nǎr, Tom?

张华: 你住在哪儿, Tom? / 你住在哪兒, Tom?

Tom: wǒ zhù zài huáshā.

Tom: 我住在华沙。 / 我住在華沙。

Tom: nǐ zhù zài nǎr, Zhānghuá?

Tom: 你住在哪儿, 张华? / Tom: 你住在哪兒, 張華?

Zhānghu: wǒ zhù zài shànghǎi.

张华: 我住在上海。 / 我住在上海。

名字	名字	míngzi	name	imię
不	不	bù	no (negation)	nie (zaprzeczenie)
介绍	介紹	jièshào	introduce	przedstawić (kogoś)
他	他	tā	he	on
谁	誰	shéi	who	kto
学生宿舍	學生宿舍	xuésheng sùshè	student's dormitory	studencki akademik
同学	同學	tóngxué	classmate	kolega szkolny
再见	再見	zàijiàn	good bye	do widzenia
都	都	dōu	all	wszyscy
你好	你好	nǐhǎo	hello	hej, cześć
先生	先生	xiān shēng	Mr.	pan, Pan
小姐	小姐	xiǎo jiě	Ms.	pani, Pani
你	你	nǐ	you	ty
贵	貴	guì	honourable, expensive	zaszczytny, drogi
姓	姓	xìng	surname	nazwisko
我	我	wǒ	I, me	ja, mnie
是	是	shì	be	być
和	和	hé	and	i, a
国家	國家	guójiā	country	kraj
当然	當然	dāng rán	of course	oczywiście
住	住	zhù	live	żyć, mieszkać

IMIONA

安尼	安尼	ān ní	Anne	Anna
凯特	凱特	kǎitè	Kate	Katarzyna
琼	瓊	qióng	Joan	Joanna
罗伯特	羅伯特	luó bó tè	Robert	Robert
保罗	保羅	bǎo luó	Paul	Paweł

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

把下列句子改成否定句 Zamień poniższe zdania na przeczenia

1. 我是美国人。_____

2. 我和 Anne 都是波兰人。_____
3. 我住在上海。_____
4. 你们来自同一个国家吗?_____

完成对话 Uzupełnij dialogi

初次见面 (spotykacie się pierwszy raz)

A - 你好!

B - _____

A - 你叫什么名字?

B - _____

A - 你是波兰人吗?

B - 不是, _____

Przykład:

- 1) 你是中国人吗?
- 2) 你好吗?
- 3) 你住在华沙吗?

Nazwy krajów

Część nazw krajów jest fonetycznym zapisem nazwy w innym języku (np. yìdàlì pochodzi od angielskiego Italy), część jest niekiedy zaskakującym nawiązaniem do cechy kraju czy narodu, część jest po prostu nazwą własną (np. xiāng gǎng – Hong Kong, dosł. “pachnący port”).

yìdàlì Włochy (ang. Italy) 意大利 / 義大利

xībānyá Hiszpania (ang. Spain, może to bardziej przypomina polską nazwę)
西班牙 西班牙

bōlán – Polska (ang. Poland) 波兰 / 波蘭

fǎguó – Francja (ang. France) 法国 / 法國

měiguó – USA, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej (ang. US; United States [of America]) 美国 / 美國

zhōngguó – Chiny (ang. China). Nazwa pochodzi od tego, że Chiny nazywane są Państwem Środka, środka świata, środka Azji itp. Słowo 'zhōng' oznacza właśnie środek. 中国 / 中國

déguó – Niemcy (ang. Germany). Nazwa pochodzi od niemieckiej nazwy Niemiec – Deutschland 德国 / 德國

rìběn – Japonia (ang. Japan) – po chińsku zapisuje się to tymi samymi znakami, co po japońsku - 日本 / 日本 - ale czyta się je inaczej (po chińsku 'rìběn' a po japońsku 'nihon')
(pamiętajmy, że skoro 'r' jest na początku to czytamy to jako 'zy ben')

yīngguó – Anglia, Wielka Brytania (ang. England). 英国 / 英國

jiānádà – Kanada (ang. Canada) 加拿大 / 加拿大

hélán – Holandia (ang. Holland, The Netherlands) 荷兰 / 荷蘭

éluósī – Rosja (ang. Russia) 俄罗斯 / 俄羅斯

xiānggǎng – Hong Kong (ang. Hong Kong). Dosł. “pachnący port”
香港 / 香港

táiwān – Tajwan (ang. Taiwan) 台湾 / 臺灣

àomén – Makau (ang. Macao) 澳门 / 澳門

bǐlìshí - Belgia (ang. Belgium) 比利时 / 比利時

xiōngyáli - Węgry (ang. Hungary) 匈牙利 / 匈牙利

àodàliya - Australia (ang. Australia) 澳大利亚 / 澳大利亞

bāxī – Brazylia (ang. Brasil) 巴西 / 巴西

mòxīgē – Meksyk (ang. Mexico) 墨西哥 / 墨西哥

āgēntíng – Argentyna (ang. Argentina) 阿根廷 / 阿根廷

měiguó rén – Amerykanin, Amerykanka 美国人 / 美國人

zhōngguó rén – Chińczyk, China 中国人 / 中國人

bōlán rén – Polak, Polka 波兰人 / 波蘭人

wǒ shì bō lán rén

jestem Polakiem/Polką.

我是波兰人 / 我是波蘭人

wǒ bú shì měiguó rén

on/a/o nie jest Amerykaninem/Amerykanką.

我不是美国人 / 我不是美國人

tāmen bú shì fǎguó rén.

Oni/e nie są Francuzami/Francuzkami.

他们不是法国人 / 他們不是法國人

Zauważ, że w obu przypadkach (w liczbie pojedynczej i mnogiej) stosujemy tę samą formę słowa 'shì', bo w języku chińskim czasowniki są nieodmienne.

tā shì nǎ guó rén?

(którego kraju jest on obywatelem, dosł. on jest który kraj człowiek)

他是哪国人? / 他是哪國人?

nǐ shì nǎ guó rén?

你是哪国人? / 是哪國人?

tā shì fǎguó rén ma?

他是法国人吗? / 他是法國人嗎?

nǐmen shì bu shì rì běn rén?

你们是不是日本人? / 你們是不是日本人?

tā shì xībānyá rén

他是西班牙人 / 他是西班牙人

tāmen shì éluósī rén

他们是俄罗斯人 / 他們是俄羅斯人

wǒmen shì táiwān rén

我们是台湾人 / 我們是臺灣人

wǒmen bú shì jiānádà rén

我们不是加拿大人 / 我們不是加拿大人

wǒ shì éluósī rén (nánxìng)

我是俄罗斯人(男性) / 我是俄羅斯人(男性)

wǒ shì éluósī rén (nǚ rén)

我是俄罗斯人(女性) / 我是俄羅斯人(女性)

Zauważ, że nie ma rozróżnienia na rodzaj/płeć w języku chińskim, jeśli chodzi o narodowość. „Rosjanka”, „Rosjanin” określamy tym samym słowem éluósīrén.

tāmen búshì yìdàlì rén

他们不是意大利人 / 他們不是義大利人

Podobnie to samo słowo 'yìdàlì rén' wykorzystywane jest do opisanie grupy osób (liczba jest określana przez słowo „tāmen”) i obejmuje cztery znaczenia: Włoch/Włoszka/Włosi/Włoszki.

Mówienie

a) Zapytaj inną osobę o jej/jego imię i narodowość. Odpowiedz na jej/jego pytania. Możesz wymyślić sobie narodowość. Chińczycy podają najpierw swoje nazwisko, potem imię.

b) Praca w parach. Student A – twoje dane są na następnej stronie. Student B - twoje na stronie 26. Wypytaj partnera i zapisz przynajmniej te informacje, które są wymienione poniżej.

Student A: Nazywasz się Rachel Green. Jesteś Amerykanką, pochodzisz z USA. Wpisz informacje uzyskane od studenta B:
xìng, míngzì, guójíā

Słowo 'dōu' 都 / 都

W języku chińskim słowa 'dōu' – wszyscy, wszystkie, wszystko itp. - można użyć dla podkreślenia, że coś dotyczy całości grupy podmiotowej.

W przeczeniach, w zależności od pozycji 'dōu' względem przeczenia, dotyczy całej lub części grupy podmiotowej.

<P> dōu <O> <D>
wǒ men dōu xiǎng hē chá.
Wszyscy chcemy pić herbatę
我們都想喝茶 / 我們都想喝茶

<P> dōu bù <O> <D>
wǒ men dōu bù xiǎng hē chá
Nikt (z nas) nie chce pić herbaty.
我們都不想喝茶 / 我們都不想喝茶

<P> bù dōu <O> <D>
wǒ men bù dōu xiǎng hē chá
Nie wszyscy z nas chcą pić herbatę (ale niektórzy owszem).

我们不都想喝茶 / 我們不都想喝茶

Dodanie słowa dōu do słów typu shéi, shénme, nǎr (które poznaliśmy jako słowa pytające) podkreśla że mówimy o wszystkich możliwych elementach zbioru.

<słowo pytające> dōu, np.:

shéi 谁 / 誰 - kto

shéi dōu 谁都 / 誰都 - każdy, ktokolwiek (kto + kolwiek)

shén me 什么 / 什麼 - co, jaki/a/e

shén me dōu 什么都 / 什麼都 - wszystko, cokolwiek (co + kolwiek)

nǎr 哪 / 哪 - gdzie

nǎr dōu 哪都 / 哪都 - wszędzie, gdziekolwiek (gdzie + kolwiek)

Powiedz po chińsku (i POTEM porównaj z odpowiedziami poniżej):

Jesteśmy Anglikami/Angielkami

Nie jesteśmy Kanadyjczykami/Kanadyjkami

Czy on/ona jest Holendrem/Holenderką? (użyj dwóch sposobów – używając konstrukcji z „ma” oraz konstrukcji <O>-przeczenie<O>)

Czy oni/one są Holendrami/Holenderkami?

Czy jesteście Chińczykami/Chinkami?

Kto jest Hiszpanem?

Kto nie jest Tajwanczykiem?

Odpowiedź:

Wǒmen shì yīngguó rén

我们是英国人 / 我們是英國人

Wǒmen bú shì jiānádà rén

我们不是加拿大人 / 我們不是加拿大人

Tā shì hólán rén ma?

他/她是荷兰人吗? / 他/她是荷蘭人嗎?

Tā shì bú shì hólán rén?

他/她是不是荷兰人? / 他/她是不是荷蘭人?

Tāmen shì hólán rén ma?

他们是荷兰人吗? / 他們是荷蘭人嗎?

Nǐmen shì zhōngguó rén ma?
你们是中国入吗? / 你們是中國人嗎?

Shéi shì xībānyá rén?
谁是西班牙人? / 誰是西班牙人?

Shéi bú shì táiwān rén?
谁不是台湾人? / 誰不是臺灣人?

Określenie 'de' 的

Stosujemy je do np. rzeczowników, zaimków itp. by określić przynależność, cechy, posiadanie itp.

<określenie obiektu> de 的 <obiekt określany>, np.:

wǒ de shū 我的书 / 我的書 – moja książka (dosł. 'ja książka', ale, jak wspomniane jest wyżej, słowo "wo" oznacza - prócz ja – także, w odpowiednich zestawieniach, "mnie", "mój" itp.)

xuéshēng de lǎoshī 学生的老师 / 學生的老師 - nauczyciel ucznia

lǎoshī de xuésēng 老师的学生 / 老師的學生 - uczeń nauczyciela

Rozpoznaj znane struktury w poniższych zdaniach ('zài' oznacza 'znajdować się')

nǐ de shū zài nǎr? 你的书在哪? / 你的書在哪?

nǎ gè rén shì bō lán rén? 哪个人是波兰人? / 哪個人是波蘭人?

(Ciąg dalszy ćwiczenia ze strony 24)

Student B: Jesteś Zhang Wang, jesteś Chińczykiem. Pochodzisz z Chin. Wpisz informacje uzyskane od studenta A:
xìng, míngzi, guójiā

2 Rodzina 家庭 Jiāting

1 · 听力

听完下面课文，回答问题。

Lǐ xiānsheng: Nǐ jiārén zěnmeyàng?

Zhāng xiānsheng: Wǒ bàba, māma hěn hǎo, wǒ jiějie zuìjìn jiéhūn le.

Lǐ xiānsheng: Nǐ mèimei hái shì dānshēn ma?

Zhāng xiānsheng: Tā hái shì dānshēn. Tā xiànzài zhù zài Měiguó.

Lǐ xiānsheng: Xiōng-dì ne?

Zhāng xiānsheng: Tāmen dōu zhù zài zhèr, hái shì dānshēn. Nǐ jiārén ne?

Lǐ xiānsheng: Wǒ fùmǔ yǐjīng qùshì le. Xiànzài jiějie hé wǒ dōu zhù zài Běijīng.

Zhāng xiānsheng: Nǐmen shēnghuó zěnmeyàng le?

Lǐ xiānsheng: Dōu hěn hǎo.

李先生：你家人怎么样？

张先生：我爸爸、妈妈很好，我姐姐最近结婚了。

李先生：你妹妹还是单身吗？

张先生：她还是单身。她现在住在美国。

李先生：兄弟呢？

张先生：他们都住在这儿，还是单身。你家人呢？

李先生：我父母已经去世了。现在姐姐和我都住在北京。

张先生：你们生活怎么样了？

李先生：都很好。

李先生：你家人怎麼樣？

張先生：我爸爸、媽媽很好，我姐姐最近結婚了。

李先生：你妹妹還是單身嗎？

張先生：她還是單身。她現在住在美國。

李先生：兄弟呢？

張先生：他們都住在這兒，還是單身。你家人呢？

李先生：我父母已經去世了。現在姐姐和我都住在北京。

張先生：你們生活怎麼樣了？

李先生：都很好。

1. Zhāng xiānsheng de mèimei yǐjīng jiéhūn le ma?

2. Lǐ xiānsheng xiànzài zhù zài nǎr?

3. Lǐ xiānsheng de bàba hǎo ma?

1. 张先生的妹妹已经结婚了吗？

2. 李先生现在住在哪儿？

3. 李先生的爸爸好吗?

1. 張先生的妹妹已經結婚了嗎?
2. 李先生現在住在哪兒?
3. 李先生的爸爸好嗎?

2. 阅读

读完下面课文，回答问题。

Zhào xiānsheng zhù zài Běijīng. Tājiā yǒu bā kǒu rén. Tā gēge yǐjīng jiéhūn le, tā xiànzài zhù zài Shànghǎi. Tā jiějie, dìdì shì dānshēn, tāmen hái hěn niánqīng. Tā fùmǔ hái hěn hǎo. Liù ge yuè qián tā shūshu qùshì le, tā āyí chéngle guǎfu, āyí xiànzài hé Zhào xiānsheng yī jiā zhù zài yīqǐ. Tā jiā háiyǒu yéye. Yéye yǐjīng hěn lǎo, dànshì tā hái hěn hǎo.

赵先生住在北京。他家有八口人。他哥哥已经结婚了，他现在住在上海。他姐姐、弟弟是单身，他们还很年轻。他父母还很好。六个月前他叔叔去世了，他阿姨成了寡妇，阿姨现在和赵先生一家住在一起。他家还有爷爷。爷爷已经很老，但是他还很好。

趙先生住在北京。他家有八口人。他哥哥已經結婚了，他現在住在上海。他姐姐、弟弟是單身，他們還很年輕。他父母還很好。六個月前他叔叔去世了，他阿姨成了寡婦，阿姨現在和趙先生一家住在一起。他家還有爺爺。爺爺已經很老，但是他還很好。

1. Zhào xiānsheng de yéye ne?
2. Tā gēge hái shì dānshēn ma?
3. Liù ge yuè qián shuí qùshì le?
4. Tā āyí xiànzài zhù zài nǎr?

1. 趙先生的爷爷呢?
2. 他哥哥还是单身吗?
3. 六个月前谁去世了?
4. 他阿姨现在住在哪儿?

1. 趙先生的爺爺呢?
2. 他哥哥還是單身嗎?
3. 六個月前誰去世了?
4. 他阿姨現在住在哪兒?

3. 综合联系

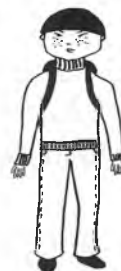
- 问你的同学他/她家人怎么样了。
- 给老师介绍你的同学的家。

- 你有双胞胎兄弟吗?给老师介绍一下儿。

1. 問你的同學他/她家人怎麼樣了。
2. 給老師介紹你的同學的家。
3. 你有雙胞胎兄弟嗎?給老師介紹一下兒

1. Wèn nǐ de tóngxué tā/tā jiārén zěnmeyàng le.
2. Gěi lǎoshī jièshào nǐ de tóngxué de jiā.
3. Nǐ yǒu shuāngbāotāi xiōngdì ma? Gěi lǎoshī jièshào yīxià.

她	她	tā	she	ona
父母	父母	fùmǔ	parents	rodzice
哥哥	哥哥	gēge	elder brother	starszy brat
弟弟	弟弟	dìdi	younger brother	młodszy brat
年轻	年輕	niánqīng	young	młody/a/e
爷爷	爺爺	yéye	grandfather	dziadek
老	老	lǎo	old	stary/a/e
但是	但是	dànshì	but	ale

Opisz, kto jest na obrazkach. Po lewej - czy to bracia? Może ojciec z synem?
A po prawej, czy to mama z synem, czy rodzeństwo? Ułóż zdania z obiema
możliwościami.

DIALOG

Kate: nǐ hǎo

Kate: 你好！ / Kate: 你好！

Tom: nǐ hǎo

Tom: 你好！ / Tom: 你好！

nǐ jiā yǒu jǐ kǒu rén?

ile osób liczy twoja rodzina

Kate: nǐ jiā yǒu jǐ kǒu rén?

Kate: 你家有几口人？ / Kate: 你家有幾口人？

Tom: wǒ jiā yǒu liù kǒu rén, bàba, māma, shuāngbāotāi xiōngdì, mèimei hé wǒ.

Tom: 我家有六口人，爸爸，妈妈，双胞胎兄弟，妹妹，姐姐和我 /

Tom: 我家有六口人，爸爸，媽媽，雙胞胎兄弟，妹妹，姐姐和我

W języku chińskim liczbę mnogą tworzy się poprzez dodanie do rzeczownika końcówki 'men'. Jednak często korzysta się ze sposobów pośrednich: skoro w powyższym przykładzie podajemy konkretną liczbę osób, to jednocześnie wskazujemy na liczbą mnogą.

Kate: nǐmen dōu jiéhūn le ma?

Kate: 你们都结婚了吗？ / Kate: 你們都結婚了嗎？

Tom: **wǒ yǐjīng jiéhūn le**, xiànzài hé yuèfù yuèmǔ shēnghuó zài yìqǐ

Tom: 我已经结婚了，现在和爱人，岳父，岳母住在一起 /

Tom: 我已經結婚了，現在和愛人，岳父，岳母住在一起。

Kate: nǐde xiōngdì jiěmèi ne?

Kate: 你的兄弟姐妹呢？ / Kate: 你的兄弟姐妹呢？

Ponownie określenie 'de' 的

Tom: **wǒ de jiějie líhūn le**, wǒ de mèimei hái shì dānshēn.

Tom: 我的姐姐离婚了，我的妹妹还是单身 / 我的姐姐離婚了，我的妹妹還是單身

Kate: nǐ de shūshu, āyí, zuìjìn hái hǎo ma ?

Kate: 你的叔叔，阿姨，最近还好吗？ / 你的叔叔，阿姨，最近還好嗎？

W języku chińskim przed określnikiem nie stosujemy słowa 'jest', np.:

<P>----- <D>

tā hěn piào liang – On/a/o [jest] bardzo ładny/a/e.

tā hěn hǎo – On/a ma się dobrze.

Tom: tāmen xiànzài dōu hěn hǎo.

Tom: 他们现在都很好 / Tom: 他們現在都很好

Kate: háiyou, nǐ jiā línjū xiànzài shēnghuó zěnmeyàng le?

Kate: 还有, 你家邻居现在生活怎么样了? /

Kate: 還有, 你家鄰居現在生活怎麼樣了?

Tom: liǎng nián qián, tāde àirén qùshìle, tā xiànzài biàn chéng guǎfù le

Tom: 两年前, 她的爱人去世了, 她现在变成寡妇了 /

Tom: 兩年前, 她的愛人去世了, 她現在變成寡婦了。

双胞胎	雙胞胎	shuāng bāo tāi	twin	bliźniak
兄弟	兄弟	xiōng dì	sibling	rodzeństwo
岳母	岳母	yuè mǔ	mother-in-law	teściowa
岳父	岳父	yuè fù	father-in-law	teść
离婚的	離婚的	lí hūn de	divorced	rozwiedziona/y
单身	單身	dān shēn	single	„singiel” (kawaler, panna)
叔叔	叔叔	shūshū	uncle	wuj
阿姨	阿姨	ā yí	aunt	ciotka
邻居	鄰居	lín jù	neighbour	sąsiad
寡妇	寡婦	guǎfù	widow	wdowa
鳏夫	鰥夫	guān fū	widower	wdowiec
已婚的	已婚的	yǐ hūn de	married	żonaty, zamężna
家庭成员	家庭成員	jiāting chéng yuán	family member	członek rodziny

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子 **Ułóż podane słowa, by utworzyć poprawne zdania:**

爱人 他 的 前 三年 去世
邻居 现在 生活 你 家 怎么样
你 几 人 口 家 有
妹妹 我 离婚 的 了
最近 还 叔叔 你 的 好吗

每个句子里找到错误。把句子改成正确的 **Znajdź błąd w każdym zdaniu.**

Wówczas napisz zdania poprawnie.

我结婚已经了。

她变成寡妇现在了。

他们现在很好都。

我的妹妹是单身还。

Liczby

Istnieją dwa zapisy liczb – tradycyjny chiński oraz europejski. Stosowane są równolegle. Warto jednak poznać zapis chiński, by móc czytać dawne zapisy.

W języku chińskim stosowany jest system dziesiętkowy, czyli taki jak w Polsce.

od 0 do 10 - po prostu kolejne liczby (zapis uproszczony i tradycyjny są jednakowe)

líng	0	零
yī	1	一
èr	2	二
sān	3	三
sì	4	四
wǔ	5	五
liù	6	六
qī	7	七
bā	8	八
jiǔ	9	九
shí	10	十

WAŻNE

[klasyfikator będzie omówiony w części 10, obecnie wystarczy zapamiętać, że jest to słowo poprzedzające rzeczownik i, w pewnym zakresie, go klasyfikujące (określające klasę/grupę], do której ten rzeczownik należy, np. klasa przedmiotów długich albo klasa osób]

liczba dwa – normalnie mówimy èr, natomiast jeżeli dwa stoi przed klasyfikatorem (w tym np. określeniu czasu) używamy formy liǎng:
2 [przed klasyfikatorem] liǎng 两

liczby powyżej 10 tworzymy według schematu:
<ilość dziesiątek> shí <ilość jedności>, np.:

shí èr 12
十二 / 十二

èr shí sān - 23
二十三 / 二十三

sān shí bā - 38
三十八 / 三十八

Mówienie

Pracujcie w parach. Podyktujcie sobie wzajemnie numery telefonów i

zapiszcie numery wam podyktowane. Piszcie cyframi europejskimi i spróbujcie używać chińskich znaków. Dyktujcie numery na dwa sposoby - cyfra po cyfrze i jako liczby dwucyfrowe, np. pięć dwa pięć osiem jeden zero pięć jeden zero ORAZ pięćdziesiąt dwa pięćdziesiąt osiem dziesięć pięćdziesiąt jeden zero)

Student A

- a) 525 810 510 ORAZ 52 58 10 51 0
- b) 681 722 663 ORAZ 68 17 22 66 3
- c) 470 005 663 ORAZ 47 00 05 66 3
- d) 758 812 150 ORAZ 75 88 12 15 0

Student B

- a) 371 462 090 ORAZ 37 14 62 09 0
- b) 810 201 958 ORAZ 81 02 01 95 8
- c) 775 431 623 ORAZ 77 54 31 62 3
- d) 868 975 430 ORAZ 86 89 75 43 0

Mówienie

- a) Dowiedz się jak najwięcej o rodzinie twojej koleżanki/twojego kolegi. Powiedz twojej koleżance/twojemu koledze o swojej rodzinie.
- b) Innej koleżance/innemu koledze opowiedz o rodzinie koleżanki/kolegi z punktu a).

Pisanie

Opisz swoją rodzinę

Określenie 'de' 的 - dalsze informacje

Czasami jednosylabowe przymiotniki nie są poprzedzane słowem 'de', przymiotnik następuje bezpośrednio przed określanym obiektem:
<jednosylabowy przymiotnik> <obiekt określany>, np.:

gāo rén 高人 / 高人 - wysoki człowiek

W przypadku dwusylabowych przymiotników słowo 'de' występuje normalnie, choć zdarza się że jest pominięte gdy wyrażenie przymiotnik+rzeczownik stanowią zwyczajowe wyrażenie, np.:

wàn lǐ de cháng chéng 万里的长城 / 萬里的長城

mur (ściana) o długości 1000 li [li to jednostka długości w Chinach

'li' to jednostka długości stosowana w Chinach, formalnie oznacza około pół kilometra ale chodziło o przedstawienie myślenia w kategoriach 'tysiąc lat', 'tysiące ludzi' czyli ogromnej ilości, długości itp.).

[wàn lǐ] cháng chéng – Wielki Mur [万里]长城 / [萬里]長城

Widzisz różnicę znaczeniową zależnie od obecności lub nie słowa de 的?

Jednosylabowe przymiotniki, jako określniki obiektu, mogą być zdwojone. Wówczas podkreślają cechę, jakby dodają słowo 'naprawdę', 'bardzo' itp. Ponieważ taki określnik staje się siłą rzeczy dwusylabowy pojawia się także słowo 'de':

<jednosylabowy przymiotnik> <jednosylabowy przymiotnik> de <obiekt określany>, np.:

gāo gāo de rén 高高的人 / 高高的人 – naprawdę wysoki człowiek

Podwaja się także przymiotniki dwusylabowe: najpierw podwaja się pierwszą sylabę, potem drugą:

<1 sylaba> <1 sylaba> <2 sylaba> <2 sylaba> de <obiekt określany>, np.:

gān jìng 干净 / 乾淨 - czysty, schludny

gān gān jìng jìng 干干净净 / 乾乾淨淨 - bardzo czysty, "ani jednego pyłka"

Posiadanie jest szczególnym przypadkiem określenia rzeczownika, tak "naturalnym", że niekiedy można pominąć słowo "de". Kiedy? Wtedy gdy posiadacz jest w bliskim związku z osobą czy przedmiotem określanym, np.:

wǒ māma 我妈妈 / 我媽媽 - moja matka

tāmen gēge 他们哥哥 / 他們哥哥 - ich starszy brat

Można powiedzieć "wǒ de māma", i będzie to zrozumiane, choć uznane za nienaturalne.

W języku polskim w zasadzie istnieje dowolna kolejność określnika i właściciela, choć jedna forma wydaje się bardziej naturalna: "buty taty" = "taty buty".

W języku chińskim odwrócenie szyku powoduje zmianę znaczenia:

dǎo de běi biān 岛的北边 / 島的北邊 - północ (północna część) wysp(y)

běi biān de dǎo 北边的岛 / 北邊的島 - północna/e wysp(y)

3 Praca 工作 Gōngzuò

一. 听力

听完下面课文，回答问题。

Nǐmen hǎo, wǒ shì Wáng xiānsheng, tā shì wǒ de dàxué tóngxué Zhào nǚshì. Wǒ xiànzài shì lǎoshī, tā shì yīshēng. Wǒmen dōu zài dàxué gōngzuò. Wǒ gěi Zhōngguó dàxuéshēng jiǎng Yīngyǔ, dàxué yǐhòu tāmen dōu qù Měiguó jiào wàiguó xuésheng Hànyǔ.

Wǒ hé Zhào nǚshì shì hěn hǎo de péngyou. Kòngxián shí wǒmen qù diànyǐngyuàn, tīngtīng yīnyuè. Yǒushíhou wǒmen chūqu sànbù, tiào tiàowǔ. Wǒ hái jiào Zhào nǚshì Yīngyǔ. Tā yǐhòu xiǎng qù Měiguó.

你们好，我是王先生，她是我的大学同学赵女士。我现在是老师，她是医生。我们都在大学工作。我给中国大学生讲英语，大学以后他们都去美国教外国学生汉语。

我和赵女士是很好的朋友。空闲时我们去电影院，听听音乐。有时候我们出去散步，跳舞。我还教赵女士英语。她以后想去美国。

你們好，我是王先生，她是我的大學同學趙女士。我現在是老師，她是醫生。我們都在大學工作。我給中國大學生講英語，大學以後他們都去美國教外國學生漢語。

我和趙女士是很好的朋友。空閑時我們去電影院，聽聽音樂。有時候我們出去散步，跳跳舞。我還教趙女士英語。她以後想去美國。

1. 王先生给谁讲英语？
2. 赵女士做什么工作？
3. 他们空闲时间有时候做什么？

1. 王先生給誰講英語？
2. 趙女士做什麼工作？
3. 他們空閑時間有時候做什麼？

1. Wáng xiānsheng gěi shéi jiǎng yīngyǔ?
2. Zhào nǚshì zuò shénme gōngzuò?
3. Tāmen kòngxián shíjiān yǒushíhou zuò shénme?

二. 阅读

读完下面课文，回答问题。

Piotr: Nǐhǎo, Anne! Tā shì shéi?

Anne: Tā shì wǒ de xiǎoxué tóngxué, wǒmen xiànzài yīqǐ gōngzuò.

Piotr: Nǐmen dōu zuò shénme gōngzuò?

Anne: Wǒmen zàigōng sī gōngzuò, wǒ zuò jīnglǐ, tā shì gōng chéng shī.
Nǐ ne?

Piotr: Wǒ yǐqián zuò jǐngchá, dànshì wǒ shīyè le, zhèngzài zhǎo
gōngzuò.

Anne: Nǐ kòngxián shíjiān zuò shénme? Wǒmen jīntiān yīqǐ qù qí
zìxíngchē ba.

Piotr: Hǎode, zàijiàn!

Anne: Zàijiàn!

Piotr: 你好, Anne! 他是谁?

Anne: 他是我的小学同学, 我们现在一起工作。

Piotr: 你们都作什么工作?

Anne: 我们在公司工作, 我作经理, 他是工程师。你呢?

Piotr: 我以前是警察, 但是我失业了, 正在找工作。

Anne: 你空闲时间做什么? 我们今天一起去骑自行车吧。

Piotr: 好的, 再见!

Anne: 再见!

Piotr: 你好, Anne! 他是誰?

Anne: 他是我的小學同學, 我們現在一起工作。

Piotr: 你們都作什麼工作?

Anne: 我們在公司工作, 我作經理, 他是工程師。你呢?

Piotr: 我以前是警察, 但是我失業了, 正在找工作。

Anne: 你空閒時間做什麼? 我們今天一起去騎自行車吧。

Piotr: 好的, 再見!

Anne: 再見!

Zwróć uwagę na różnicę pomiędzy zuǒ 做/做 a zuò 作/作. Oba oznaczają 'robić', 'wykonywać' ale pierwsze dotyczy prac bardziej materialnych.

1. Anne 现在做什么工作?
2. 他们今天做什么?
3. Piotr 失业之前做什么工作?

1. Anne 現在做什麼工作?
2. 他們今天做什麼?
3. Piotr 失業之前做什麼工作?

1. Anne xiànzài zuò shénme gōngzuò?
2. Tāmen jīntiān zuò shénme?
3. Piotr shīyè zhīqián zuò shénme gōngzuò?

三 · 综合联系

1. 问你的同学他/她的父母做什么工作。
2. 给你的同学说你想做什么工作。
3. 问你的同学他/她空闲时间做什么。
4. 你还知道什么职业？

1. 問你的同學他/她的父母做什麼工作。
2. 給你的同學說你想做什麼工作。
3. 問你的同學他/她空閒時間做什麼。
4. 你還知道什麼職業？

1. Wèn nǐ de tóngxué tā/tā de fùmǔ zuò shénme gōngzuò.
2. Gěi nǐ de tóngxué shuō nǐ xiǎng zuò shénme gōngzuò.
3. Wèn nǐ de tóngxué tā/tā kòngxián shíjiān zuò shénme.
4. Nǐ hái zhīdao shénme zhíyè?

女士	女士	nǚshì	Mrs.	Pani
中国	中國	zhōngguó	China	Chiny
以后	以後	yǐhòu	later, after	później, potem
以前	以前	yǐqián	earlier, before	wcześniej, przed
经理	經理	jīnglǐ	manager	menedżer, kierownik
工程师	工程師	gōngchéng shī	engineer	inżynier
想	想	xiǎng	want	chcieć
今天	今天	jīntiān	today	dziś

Przeczenia

Jednym ze sposobów tworzenia przeczenia – w czasie teraźniejszym - jest wstawienie słowa negującego, np. poznanego przy konstrukcji V-negacja-V, słowa “bú”. słowo ‘bú’ wstawiamy przed orzeczeniem:

<P> bù <O> <D>, np.:

tā bú jiào Adam.

(zmiana tonu ‘bú’ z czwartego na drugi)

Jest to uniwersalne słowo, używane do wszystkich czasowników poza jednym. Jest nim słowo yǒu (mieć). Wówczas do negowania używamy słowa “méi” - czyli piszemy “ méi yǒu”.

Przypominamy, że zasada ta dotyczy czasu teraźniejszego. W czasie przeszłym wszystkie czasowniki negujemy słowem “méi”; dzięki temu określamy pośrednio czas, np.:

<P> bù/méi <O> <D>

tā bú qù yóuyóǒng - On/a/o nie idzie/nie pójdzie pływać.

ale!

tā méi qù yóuyóǒng - On/a/o nie poszedł/poszła/poszło pływać.

PRZESZŁOŚĆ

méi

„Strefa” méi

TERAŻNIEJSZOŚĆ

{

méi yǒu (mieć)

bù <czasowniki poza 'yǒu' (mieć)>

„Strefa” bú

PRZYSZŁOŚĆ

bù

DIALOG

sāngè dàxué tóngxué duō nián zhī hòu jùhuì qíngjǐng duìhuà.

三个大学同学多年之后聚会情景对话 / 三个大学同学多年之后聚会情景对话

Znajomi ze studiów spotykają się kilka lat po skończeniu studiów i rozmawiają

Kate: **hǎo jiǔ bújiàn, nǐ xiànzài zuò shénme gōngzuò?**

Kate: 好久不见，你现在做什么工作？ / 好久不见，你现在做什么工作？

Tom: **wǒ xiànzài zuò lǎoshī, nǐ ne ?**

Tom: 我现在做老师，你呢？ / 我现在做老师，你呢？

Kate: **wǒ zuǒ yīshēng.**

Kate: 我做医生 / 我做医生

Kate: **lǎoshī shì yí gè hěnhǎo de zhíyè, nǐ shì zài jiāo xiǎo xuéshēng ma?**

Kate: 老师是一个很好的职业，你是在教小学生吗？ /

Kate: 老师是一个很好的职业，你是在教小学生吗？

Tom: shìde, wǒ zài jiāo wàiguóde xiǎoxuéshēng.

Tom: 是的, 我在教外国的小学生 / 是的, 我在教外国的小学生

Kate: nà nǐ shì yòng yīngyǔ gěi tāmen jiǎng hànǔ ma ?

Kate: 那你是用英语给他/她们讲汉语吗? / 那你是用英语给他/她们讲汉语吗?

Tom: shìde, wǒ yòng yīngyǔ jiāo tāmen hànǔ .

Tom: 是的, 我用英语教他/她们汉语 / 是的, 我用英語教他/她們漢語

Kate: xiànzài, nǐ de péngyou dōu zuǒ shénme gōngzuǒ?

Kate: 现在, 你的朋友都做什么工作? / 现在, 你的朋友都做什么工作?

yǒude 有的 oznacza **niektórzy, niektóre**

Tom: wǒ de péngyou **yǒude** zài gōngsīgōngzuò, **yǒude** zài shāngdiàn gōngzuò, **yǒude** shīyè le, zhèngzài zhǎo gōng zuò.

Tom: 我的朋友有的在公司工作, 有的在商店工作, 有的失业了正在找工作 /

Tom: 我的朋友有的在公司工作, 有的在商店工作, 有的失业了正在找工作

Tom: nǐ de péngyou ne ?

Tom: 你的朋友呢? / Tom: 你的朋友呢?

Kate: wǒ de péngyou yǒude zuò jǐngchá, yǒude zài shāngchǎng gōngzuò.

Kate: 我的朋友有的做警察, 有的在商场工作 /

Kate: 我的朋友有的做警察, 有的在商场工作

Tom: nǐ kòng xián shíjiān dōu zuò shénme ?

Tom: 你空闲时间都做什么? / 你空闲时间都做什么?

Kate: wǒ kànkàn diànshì, dúdu shū, tīngting yīnyuè, tiàotiao wǔ, nǐ ne ?

Kate: 我看看电视, 读读书, 听听音乐, 跳跳舞, 你呢? /

Kate: 我看看电视, 读读书, 听听音乐, 跳跳舞, 你呢?

yǒu shíhou 有时候 oznacza **czasami, niekiedy**

Tom: wǒ **yǒu shíhou** qù diàn yǐng yuàn, **yǒu shíhou** qí zìxíngchē, **yǒu shíhou** chūqùsànbù, hái yǒude shíhou hé péngyou yìqǐ tī zúqiú.

Tom: 我有时候去电影院, 有时候骑自行车, 有时候出去散步, 还有的时候和朋友一起踢足球 /

Tom: 我有时候去电影院, 有时候骑自行车, 有时候出去散步, 还有的时候和朋友一起踢足球

Kate: tīng qǐlái hěn yǒu qù a .

Kate: 听起来很有趣啊 / 听起来很有趣啊

医生	醫生	yīshēng	doctor	lekarz
司机	司機	sījī	driver	kierowca
记者	記者	jìzhě	journalist	dziennikarz
老师	老師	lǎoshī	teacher	nauczyciel
学生	學生	xuéshēng	student	student
公司	公司	gōngsī	company	firma

工厂	工廠	gōngchǎng	factory	fabryka
医院	醫院	yīyuàn	hospital	szpital
办公室	辦公室	bàn gōng shì	office	biuro
警察局	警察局	jǐngchá jú	police station	Policja (komisariat)
学校	學校	xuéxiào	school	szkoła
商店	商店	shāngdiàn	shop	sklep
语言	語言	yǔyán	language	język
看电视	看電視	kàn diànshì	watch TV	oglądać telewizję
读书	讀書	dúshū	read book	czytać książkę
听音乐	聽音樂	tīng yīnyuè	listen to the music	słuchać muzyki
去电影院	去電影院	qù diànyǐng yuàn	go to the cinema	iść do kina
骑自行车	騎自行車	qí zìxíngchē	ride a bike	jeździć na rowerze
散步	散步	sàn bù	walk	spacerować
踢足球	踢足球	tī zú qiú	play football	grać w piłkę nożną
跳舞	跳舞	tiào wǔ	dance	tańczyć
律师	律師	lǜshī	lawyer	prawnik
工程师	工程師	gōng chéng shī	engineer	inżynier
消防人员	消防人員	xiāofáng rényuán	fireman	strażak
司机	司機	sījī	driver	kierowca
语文学家	語文學家	yǔwén xué	philologist	filolog

		jiā		
水手	水手	shuǐshǒu	sailor, seaman	marynarz
记者	記者	jìzhě	journalist	dziennikarz
销售助理	銷售助理	xiāoshòuzhù lǐ	sales assistant, seller	sprzedawca
音乐家	音樂家	yīnyuèjiā	musician	muzyk
战士	戰士	zhànshì	soldier	żołnierz
技工	技工	jìgōng	mechanic	mechanik
警察	警察	jǐngchá	police, policeman	policja, policjant
IT 专家	IT 專家	āitīzhuānjiā	IT specialist	informatyk
服务员	服務員	fúwùyuán	waiter	kelner
收银员	收銀員	shōuyínyuán	cashier, teller	kasjer
艺术家	藝術家	yìshùjiā	artist	artysta
护士	護士	hùshì	nurse	pielęgniarka
农民	農民	nóngmín	farmer	rolnik
兽医专家	獸醫專家	shǒu yī zhuān jiā	veterinary doctor	weterynarz
神父	神父	shénfù	priest	ksiądz
经济学家	經濟學家	jīngjìxuéjiā	economist	ekonomista
职员	職員	zhíyuán	clerk	urzędnik
金融家	金融家	jīnróngjiā	financier (expert in finances)	finansista
银行职员	銀行職員	yínháng zhíyuán	bank clerk	pracownik banku
飞行员	飛行員	fēi xíng yuán	pilot	pilot
运动员	運動員	yùn dòng yuán	sportsmen	sportowiec
演员	演員	yǎn yuán	actor	aktor
女演员	女演員	nǚ yǎn yuán	actress	aktorka
会计	會計	kuàijì	accountant	księgowy/a

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

按照例子改变下列句子 **Przekształć poniższe zdania według wzoru.**

1. 我现在是老师。 我现在不是老师。 你现在是老师吗?
2. 我在教外国学生。 -----
3. 听起来很有意思。 -----

每个句子里找到错误。把句子改成正确的 **Znajdź błąd w każdym zdaniu. Wówczas napisz zdania poprawnie.**

1. 你的朋友做什么工作都?
2. 我医生做。
3. 听起来有趣很。
4. 有时候自行车骑。

用下列词语组成句子 **Ułóż zdania używając poniższych słów (konstrukcji).**

1. 有的.....有的.....

Przykład: 我的朋友有的做警察, 有的在商场工作。

2. 有时候.....有时候.....有时候.....还有的时候.....

Przykład: 我有时候去电影院, 有时候骑自行车, 有时候出去散步, 还有的时候和朋友一起踢足球。

谈话

一张纸上写下 6 个不一样的问题。问你的同学它们。回答同学的问题

Mówienie

Napisz sześć różnych pytań na kartce papieru. Potem zadaj je swojej koleżance/swojemu koledze. Odpowiedz na jej/jego pytania.

谈话

成双地练习。A 学生看第 41 页, B 学生看第 44 页。看文句。文句缺了有些见闻。你的同学知道这些见闻。想出你应该问你同学的问题

Mówienie

Pracujcie w parach. Student A - przejdź do strony 41, student B - do strony 44. Przeczytaj tekst. Niektóre informacje są pominięte, ma je twój partner. Wymyśl pytania do partnera, by się o nie dowiedzieć.

Student A

A 学生

张住在 ____。他是汉语老师。他的朋友，Lee 住在 ____。Lee 不是老师，他是医生。他在医院工作。空闲时间张和 Lee ____， ____。有时候他们去看电影。

張住在 ____。他是漢語老師。他的朋友，Lee 住在 ____。Lee 不是老師，他是醫生。他在醫院工作。空閑時間張和 Lee ____， ____。有時候他們去看電影。

Zhāng zhù zài ____ . Tā shì Hànyǔ lǎoshī. Tā de péngyou, Lee zhù zài ____ .
Lee bù shì lǎoshī, tā shì yīshēng. Tā zài yīyuàn gōngzuò. Kòngxián shíjiān
zhāng hé Lee ____ , ____ . Yǒushíhòu tāmen qù kàn diànyǐng.

Nieodmienność czasownika

Jak pamiętamy, forma czasownika jest taka sama, niezależnie od osoby, liczby rodzaju itp. Dziś kolejna dobra wiadomość – forma czasownika nie zmienia się w zależności od czasu!

Jak zatem rozpoznajemy, o jakim czasie mowa? Na podobnej zasadzie na jakiej określaliśmy osobę, liczbę itp. czyli na podstawie innych słów. Czas określamy na podstawie określników czasu czy słów typu jiāng (mieć zamiar), dǎ suàn (planować), huì (chcieć) i innych, np.:

míng tiān wǒ kàn diàn shì (jutro będę oglądał telewizję)

jīn tiān wǒ kàn diàn shì (dziś oglądam telewizję)

xiàn zài wǒ kàn diàn shì (teraz oglądam telewizję)

zuó tiān wǒ kàn [le] diàn shì (wczoraj oglądałem telewizję)

Ostatnie zdanie zawiera także słowo [le] które pełni bardzo ważną funkcję w języku chińskim. Wprawdzie nie określa czasu jako takiego ale dodając je stwierdzamy, że coś się zakończyło lub zmieniło stan.

Można powiedzieć że przypomina to tryb dokonany. Naturalne jest, że w większości przypadków wypowiedź ze słówkiem "le" będzie dotyczyć czasu przeszłego, ale można przecież powiedzieć o zdarzeniu w przyszłości, że się dokona.

qián tiān wǒ kàn shū – przedwczoraj czytałem książkę

qián tiān wǒ kàn le shū – przedwczoraj przeczytałem książkę

míng tiān wǒ kàn le shū – jutro przeczytam książkę

Słowo 'le' dotyczy zdarzeń, które się zdarzyły, ale w przeczeniu nie dodajemy słowa le np.:

wǒ chī le zhōng fàn

ale

wǒ méi chī zhōng fàn.

Bo skoro nie zdarzyło się w ogóle, to tym bardziej nie zakończyło się.

Rozróżnienie pomiędzy zdaniami typu „nie wypilem” a „nie piłem” w dalszej części książki.

Określenie „de” 的 - ciąg dalszy

hóng yī fu 红衣服 / 紅衣服

wǒ de qìchē 我的汽车 / 我的汽車

mài qìchē 卖汽车 / 賣汽車

mài qìchē de rén 卖汽车的人 / 賣汽車的人
człowiek sprzedający samochody

W powyższym przykładzie słowo de 的 dodaje niejako inne jakościowo znaczenie, bo dotyczy szerszych określeń. Określeniem nie jest cecha (jak np. kolor), ale cała czynność (np. sprzedawanie samochodów). Cechą tej osoby jest to, że sprzedaje samochody.

mài qìchē de rén de péngyǒu 卖汽车的人的朋友 / 賣汽車的人的朋友
przyjaciel osoby sprzedającej samochody

Słowo de 的 może pojawić się parokrotnie w konstrukcji, raz przy określeniu rozbudowanym (mài qìchē), a drugi raz przy pojedynczym (rén). Na powyższym przykładzie widać, jak różne znaczenie tworzy to samo słowo de 的 w zależności od określenia.

piào liang de shū 漂亮的书 / 漂亮的書

cōngming de xué shēng 聪明的学生 / 聰明的學生

hěn gāo de rén 很高的人 / 很高的人

fēicháng piàoliang de shū 非常漂亮的书 / 非常漂亮的書

hěn cháng de kùzi 很长的裤子 / 很長的褲子

shí fēn dà de lóufáng 十分大的楼房 / 十分大的樓房

tā kàn de shū 他/她看的书 / 他/她看的書

To kolejny przykład wykorzystania słowa de 的 w konstrukcjach, które w języku polskim tworzymy wykorzystując imiesłowy. 'tā kàn de shū' oznacza „książki czytane przez niego”.

nǚ péngyǒu 女朋友 / 女朋友

nǚ de péngyǒu 女的朋友 / 女的朋友

Zauważ różnicę znaczeniową pomiędzy 'nǚ péngyǒu' (ukochana, dziewczyna), a 'nǚ de péngyǒu' (koleżanka).

zhōngguó de bǐ 中国的笔 / 中國的筆

Adam mài de qìchē _Adam 卖的汽车 / Adam 賣的汽車
samochody sprzedawane przez Adama

Adam mài de qìchē hěn guì _Adam 卖的汽车很贵 / Adam 賣的汽車很貴
samochody sprzedawane przez Adama są bardzo drogie

hěn cháng de diànyǐng 很长的电影 / 很長的電影

Rìběn CD jī 日本 CD 机 / 日本 CD 機

('japoński odtwarzacz CD'; niekiedy w języku chińskim słowa obcego pochodzenia opisujemy właśnie literami alfabetu łacińskiego)

wèiyú dōngbiān de shān 位于东边的山 / 位於東邊的山
wschodnie góry (góry na wschodzie)

shān de dōng bù 山的东部 / 山的東部
wschód (wschodnia część) gór

shān de dōng biān 山的东边 / 山的東邊
wschód (wschodnia część) gór

lǎoshī de shū 老师的书 / 老師的書
książka nauczyciela

lǎoshī xiě de shū 老师写的书 / 老師寫的書
książka napisana przez nauczyciela (książka którą napisał nauczyciel)

xuéshēng dú de shū hěn hǎo 学生读的书很好 / 學生讀的書很好

xuéshēng dú de shū fēicháng hǎo 学生读的书非常好 / 學生讀的書非常好

fēicháng bái de yīfu 非常白的衣服 / 非常白的衣服

tián júzi 甜桔子 / 甜桔子

fēicháng tián de píngguǒ 非常甜的苹果 / 非常甜的蘋果

wǒ xǐhuan tīng de yīnyuè 我喜欢听的音乐 / 我喜歡聽的音樂
muzyka, której lubię słuchać

wǒ xǐhuan zǒu de dàjiē 我喜欢走的大街 / 我喜歡走的大街

(ciąg dalszy ćwiczenia ze strony 40)

Student B

B 学生

张住在上海。他是 ____。他的朋友，Lee 也住在上海。Lee 是 ____。他在 ____ 工作。空闲时间张和 Lee 踢足球，骑自行车。有时候他们去 ____。

張住在上海。他是 ____。他的朋友，Lee 也住在上海。Lee 是 ____。他在 ____ 工作。空閒時間張和 Lee 踢足球，騎自行車。有時候他們去 ____。

Zhāng zhù zài Shànghǎi. Tā shì _____. Tā de péngyou, Lee yě zhù zài Shànghǎi. Lee shì _____. Tā zài _____ gōngzuò. Kòngxián shíjiān zhāng hé Lee tī zúqiú, qí zìxíngchē. Yǒushíhou tāmen qù.

Opowiedz, kogo widzisz na powyższych obrazkach. Opowiedz także, kim są twoi znajomi.

Tutaj także opowiedz, kogo widzisz na powyższych obrazkach. Opowiedz także, kim są twoi znajomi twojego partnera.

4 Jakie jest twoje hobby? 你的爱好是什么? / 你的爱好是什麼?

Nǐ de àihào shì shénme ?

1. 听力

听完下面课文，回答问题。

Olek hé Tom zài shāngchǎng pèngmiàn , tāmen yīqǐ qù mǎi dōngxi , yě liáoqǐ huódòng. Olek měitiān zàijiā huà huà, yǎngyǎng huācǎo, tán jítà, tīngting yīnyuè. Tom yǒu nǚpéngyou. Tāmen yǒushíhou yīqǐ qù kàn diànyǐng, yǒushíhou yīqǐ qù jùyuàn. Měige xīngqī tāmen hái qù yīnyuè jùlèbù tiào tiàowǔ. Tāmen liǎng rén shēnghuó guòde hěn yǒuqù. Olek méiyǒu nǚpéngyou. Tā yīge rén guò. Dànshì jīntiān wǎnshang tā hé Tom hé Tom de nǚpéngyou yīqǐ qù yīnyuè jùlèbù. Yǐhòu hái yào yīqǐ kàn diànyǐng. Jīntiān Olek hé tā de péngyou yīqǐ guò.

Olek 和 Tom 在商场碰面，他们一起去买东西，也聊起活动。Olek 每天在家画画、养花草、弹吉他、听听音乐。Tom 有女朋友。他们有时候一起去看电影、有时候一起去剧院。每个星期他们还去音乐俱乐部跳跳舞。他们两个人生活过得很有趣。Olek 没有女朋友。他一个人过。但是今天晚上他和 Tom 和 Tom 的女朋友一起去音乐俱乐部。以后还要一起看电影。今天 Olek 和他的朋友一起过。

Olek 和 Tom 在商場碰面，他們一起去買東西，也聊起活動。Olek 每天在家畫畫、養花草、彈吉他、聽聽音樂。Tom 有女朋友。他們有時候一起去看電影、有時候一起去劇院。每個星期他們還去音樂俱樂部跳跳舞。他們兩個人生活過得很有趣。Olek 沒有女朋友。他一個人過。但是今天晚上他和 Tom 和 Tom 的女朋友一起去音樂俱樂部。以後還要一起看電影。今天 Olek 和他的朋友一起過。

1. Jīntiān wǎnshang Tom hé Olek yào zuò shénme?

2. Tom hé tā de nǚpéngyou zěnmě dǎfa shíjiān?

3. Olek měitiān zuò shénme?

1. 今天晚上 Tom 和 Olek 要做什么?

2. Tom 和他的女朋友怎么打发时间?

3. Olek 每天做什么?

1. 今天晚上 Tom 和 Olek 要做什么?

2. Tom 和他的女朋友怎麼打發時間?

3. Olek 每天做什麼?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

Àihuá hái shì dàxuéshēng , tā xuéxí yīnyuè. Tā xuéxí tán jítā , dànshì zhèige xuéqī hái yào xuéxí tán gāngqín. Tā fùmǔ gěi tā mǎi le xīn de gāngqín , tā xiànzài yào zài jiā liànxí.

Àihuá hái yǒu yīge àihào , tā hěn xǐhuan shuǐfěnhuà. Yǐhòu tā xiǎng zuò yīnyuèjiā , yě yào zuò huàjiā.

Àihuá yǒu jǐ gè péngyou. Yǒushíhòu xiàkè yǐhòu tāmen dōu yīqǐ qù kàn diànyǐng , yǒushíhòu qù jiǔbā hē jībēi píjiǔ. Tāmen de Yīngyǔ lǎoshī chángcháng hé tāmen yīqǐ qù. Tāmen dōu hěn xǐhuan tā. Lǎoshī shì Měiguórén , tā zài Měiguó chángcháng qù hǎishàng chōnglàng , zài jiǔbā zǒngshì gěi xuéshengmen jièshào zhèige huódòng.

爱华还是大学生，她学习音乐。她学习弹吉他，但是这个学期还要学习弹钢琴。她父母给她买了新的钢琴，她现在要在家练习。

爱华还有一个爱好，她很喜欢水粉画。以后她想做音乐家，也要做画家。

爱华有几个朋友。有时候下课以后他们都一起去看电影，有时候去酒吧喝几杯啤酒。他们的英语老师常常和他们一起去。他们都很喜欢他。老师是美国人，他在美国常常去海上冲浪，在酒吧总是给学生们介绍这个活动。

愛華還是大學生，她學習音樂。她學習彈吉他，但是這個學期還要學習彈鋼琴。她父母給她買了新的鋼琴，她現在要在家練習。

愛華還有一個愛好，她很喜歡水粉畫。以後她想做音樂家，也要做畫家。

愛華有幾個朋友。有時候下課以後他們都一起去看電影，有時候去酒吧喝幾杯啤酒。他們的英語老師常常和他們一起去。他們都很喜歡他。老師是美國人，他在美國常常去海上衝浪，在酒吧總是給學生們介紹這個活動。

1. Àihuá xiǎng zuò shénme zhíyè?
2. Tā de Yīngyǔ lǎoshī shì nǎguórén?
3. Àihuá hé tóngxuémen xǐhuan zuò shénme huódòng?
4. Zài jiǔbā lǎoshī gěi tāmen jièshào shénme?
5. Àihuá xuéxí shénme?

1. 爱华想做什么职业?
2. 她的英语老师是哪国人?
3. 爱华和同学们喜欢做什么活动?
4. 在酒吧老师给他们介绍什么?
5. 爱华学习什么?

1. 愛華想做什麼職業?
2. 她的英語老師是哪國人?
3. 愛華和同學們喜歡做什麼活動?
4. 在酒吧老師給他們介紹什麼?
5. 愛華學習什麼?

三·综合联系

1. Wèn nǐ de tóngxué, shǔjià de shíhou tā/tā xǐhuan zuò shénme.
2. Hánjià ne?
3. Zhōumò nǐ dāi zài jiālǐ, háishi chūqu wánr? nǐ hé tóngxué tán yī tán ba.
4. Gěi tóngxué jièshào nǐ zuì xǐhuan de huódòng.

1. 问你的同学，暑假的时候他/她喜欢做什么。
2. 寒假呢?
3. 周末你呆在家里，还是出去玩儿?你和同学谈一谈吧。
4. 给同学介绍你最喜欢的活动。

1. 問你的同學，暑假的時候他/她喜歡做什麼。
2. 寒假呢?
3. 周末你呆在家裡，還是出去玩兒?你和同學談一談吧。
4. 給同學介紹你最喜歡的活動。

买东西	買東西	mǎi dōngxī	go shopping	ić na zakupy, robić zakupy
星期	星期	xīngqī	week	tydzień
钢琴	鋼琴	gāngqín	piano	pianino, fortepian
新的	新的	xīn de	new	nowy/a/e
练习	練習	liànxí	practice	praktyka, ćwiczenie
喜欢	喜歡	xǐhuan	like	lubić
音乐家	音樂家	yīnyuèjiā	musician	muzyk
画家	畫家	huàjiā	painter	malarz
酒吧	酒吧	jiǔbā	pub, bar	pub, bar
喝	喝	hē	drink	pić
啤酒	啤酒	píjiǔ	beer	piwo
常常	常常	chángcháng	often	często
总是	總是	zǒngshì	always	zawsze

DIALOG

两个学生无意间在路上碰面，双方各自聊起了暑期的生活和活动。 /

两个学生无意间在路上碰面，双方各自聊起了暑期的生活和活动

Dwóch studentów spotyka się na ulicy i rozmawiają na temat tego, co teraz robią i co robili latem.

Zhāngfēi: dàwèi, hǎo jiǔ bú jiàn, nǐ yào qù nǎlǐ?

张飞：大卫，好久不见，你要去哪里？ / 大衛，好久不見，你要去哪里？

Dàwèi: wǒ qù mǎi yìzhīqiānbǐ.

大卫：我去买一支铅笔 / 我去買一支鉛筆。

Zhāngfēi: jiàqī guò de hái hǎo ma ?

张飞：假期过得还好吗？ / 期過得還好嗎？

Dàwèi: bú cuò, měitiān jiù shì shàngwǔ huàhuà, zhōngwǔ wèi yíxià māo, xiàwǔ yǎngyǎng huācǎo. nǐ ne ?

大卫：不错，每天就是上午画画，中午喂一下猫，下午养养花草。你呢？ /

大衛：不錯，每天就是上午畫畫，中午喂一下貓，下午養養花草。你呢？

Zhāngfēi: wǒ měitiān jiù shì shàngwǎng, tán jítá , yǒu de shíhòu qù hǎishàng chōnglàng .

张飞：我每天就是上网，弹吉他，有的时候去海上冲浪 /

張飛：我每天就是上網，彈吉他，有的時候去海上衝浪

Dàwèi: nǐ jīntiān wǎnshàng yǒu kòng ma? wǒmen yìqǐ qù yīnyuè jùlèbù ba ?

大卫：你今天晚上有空吗？我们一起去音乐俱乐部吧？ /

大衛：你今天晚上有空嗎？我們一起去音樂俱樂部吧？

Zhāngfēi: bùhǎoyìsī, wǒ wǎnshàng hé nǚpéngyou yǒuge yuēhuì, wǒmen yào yìqǐ qù jùyuàn.

张飞：不好意思，我晚上和女朋友有个约会，我们要一起去剧院 /

張飛：不好意思，我晚上和女朋友有個約會，我們要一起去劇院

Dàwèi: nà hǎo ba, wǒmen gǎi tiān zài yìqǐ. nǐ zhège xuéqī hái yào xué jítá ma ?

大卫：那好吧，我们改天再一起去。你这个学期还要学吉他吗？ /

大衛：那好吧，我們改天再一起去。你這個學期還要學吉他嗎？

Zhāngfēi: shìde, wǒ zhège xuéqī yào xué jítá hé gāngqín. nǐ ne ?

张飞：是的，我这个学期要学吉他和钢琴。你呢？ /

張飛：是的，我這個學期要學吉他和鋼琴。你呢？

Dàwèi: wǒ yào xué shuǐfěnhuà le .
 大卫: 我要学水粉画了 / 我要學水粉畫了

Zhāngfēi: wǒ gāi zǒu le, nǐ yào gàn shénme qù?
 张飞: 我该走了, 你要干什么去? / 我該走了, 你要幹什麼去?

Dàwèi: wǒ xiěle fēng xìn, yào qù jì xìn.
 大卫: 我写了封信, 要去寄信 / 我寫了封信, 要去寄信

Zhāngfēi: zàijiàn.
 张飞: 再见 / 張飛: 再見

Dàwèi: **huítóu jiàn.**
 大卫: 回头见 / 大衛: 回頭見

买	買	mǎi	buy	kupić
铅笔	鉛筆	qiānbǐ	pencil	ołówek
养	養	yǎng	grow (e.g. plants)	uprawiać (np. rośliny)
花	花	huā	flower	kwiat
俱乐部	俱樂部	jù lè bù	club	klub
约会	約會	yuēhuì	have a date	mieć randkę
去	去	qù	go	iść
剧院	劇院	jù yuàn	theatre	teatr
弹	彈	tán	play (e.g. the guitar)	grać (np. na gitarze)
吉他	吉他	jí ta	guitar	gitara
邀请	邀請	yāo qǐng	invite	zapraszać
染色	染色	rǎn sè	dye	barwić, zanieczyszczać
蜡笔画 草图	蠟筆畫 草圖	là bǐ huà cǎo tú	sketch with crayons	szkicować kredkami
养牛	養牛	yǎng niú	breed cows	hodować krowy
浏览网 络	流覽網 路	liú lǎn wǎng luò	browse the Internet	sufrować po internecie
计划将 来	計畫將 來	jì huà jiāng lái	plan the future	planować przyszłość
滑雪	滑雪	huá xuě	ski	jeździć na nartach
航行	航行	háng xíng	sail	pływać, żeglować

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

Ułóż podane słowa, by utworzyć poprawne zdania:

- (1) 你 哪里 去 要
(2) 过 得 假期 还 好 吧
(3) 每天 画画 上午 ‘
(4) 一起 俱乐部 我们 去 音乐 吧
(5) 我 女朋友 晚上 有個約會 和
(6) 写 我 了 信 封

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

Znajdź błąd w każdym zdaniu. Wówczas napisz zdania poprawnie

我买去铅笔一支

吗你有今天晚上空

该了我走

和我晚上女朋友个有约会

谈话

a) 空闲时间你做什么?

b) 周末你的堂兄弟来看你。成双地练习, 决定你和他怎么过周末, 你怎么招待他

Mówienie

a) Co robisz w wolnym czasie?

b) Twój kuzyn przyjeżdża na weekend. Pracujcie w parach i zdecydujcie, jak zamierzacie spędzić weekend i jak zamierzasz zabawiać swojego kuzyna.

语法

Konstrukcja <czasownik> 一下 zazwyczaj wskazuje na zrobienie czegoś szybko lub okazjonalnie. Niekiedy jest używany by podkreślić niezobowiązujący charakter prośby, propozycji itp., np.:

请你看一下。 Proszę spójrz.

让我想一下。 Hmm, chwila, niech pomyślę.

写作

给朋友写一封信。你们两个好久不见了。给他介绍你的生活，活动，你的家、朋友们做什么，空闲时间你做什么，你怎么过假期等等。

Pisanie

Napisz list do przyjaciela, którego nie widziałś/eś przez kilka lat. Napisz o swoim życiu, co robisz, co robi twoja rodzina i przyjaciele, jak spędzasz wolny czas i wakacje itp.

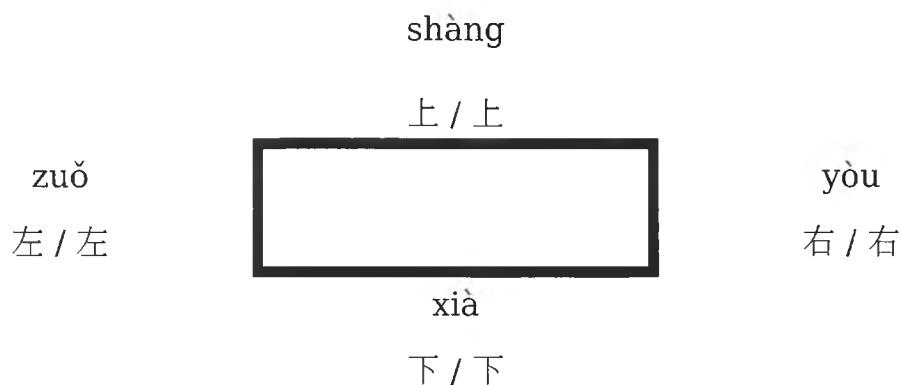
Kierunki i lokalizacja

Kierunki i lokalizacja mają ogromne znaczenie w języku chińskim czy, mówiąc szerzej, w rozumieniu rzeczywistości. Słowa związane z kierunkami wykorzystywane są także w języku polskim czy angielskim jako przedrostki, np. polskie podstawić (pod – stawiać) czy angielskie upload (up – load) itp.

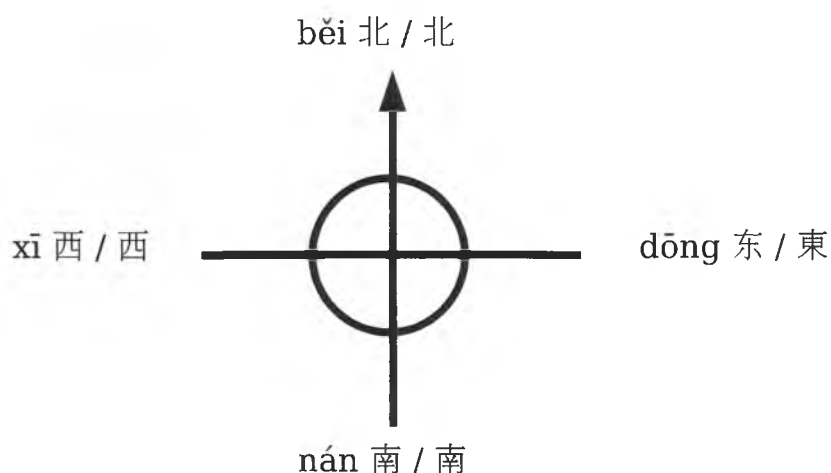
Warto poświęcić szczególną uwagę tym słowom, bo sposób ich wykorzystania mówi zdumiewająco wiele o logice języka chińskiego.

Najpierw poznamy sam “rdzeń” słów, niezależnie od dodatkowych słówek, z którymi się łączą.

Najważniejsze słowa oznaczające kierunki czy lokalizację to:

Słowo shang może oznaczać jednocześnie “na” i “nad, powyżej”. Czyli zài zhuōzi shàng 在桌子上 / 在桌子上 - (stół na/d) oznacza, że coś może znajdować się na stole, ale też ponad stołem, na pewnej wysokości.

Podobnie jak 'shàng' oznacza "powyżej" ale i "na", słowa 'dōng', 'nán' itp. oznaczają lokalizację w danym kierunku od danego miejsca (odpowiednio wschód i południe). Jeśli ten obszar jest mały ("punktowy"), to kierunek wskazuje na miejsce położone na północ od niego. Jeśli jednak jest to dość duży obszar (np. państwo), to użycie słowa typu ' xī' / 'běi' może oznaczać zarówno "na wschód/północ" [od obszaru] ale i "wschód/północ" [od obszaru].

5 Ludzkie ciało 人体 Réntǐ

一·听力

听完下面课文，回答问题。

Māma: Shìde. Hái yǒu qiánbì hé zhǒu.

Háizi: Zhèige ne? Zhèige jiào liǎn ma?

Māma: Hěn hǎo. Liǎn shàng yǒu bízi, yǎnjīng, zuǐba, liǎnjiá...

Háizi: Wǒ zhīdao, wǒ zhīdao, hái yǒu méimao!

Māma: Shìde. Nǐ zhīdao tuǐ zài nǎr?

Háizi: Jiù zài zhèr ba. Shì ma?

Māma: Bù shì, zhèige shì jiǎo. Tuǐ zài zhèr a. Nǐ hái zhīdao shénme réntǐ de bùfen?

Háizi: Tóu, bózi, qūgàn...

Māma: Nǐ zhēnde shì hěn cōngmíng de hái zi a!

孩子：妈妈，妈妈，这个叫什么名字？

妈妈：这个是你的胳膊。你知道胳膊还有哪些部分组成的？

孩子：这个是手。

妈妈：是的。还有前臂和肘。

孩子：这个呢？这个叫脸吗？

妈妈：很好。脸上有鼻子、眼睛、嘴巴、脸颊。

孩子：我知道，我知道，还有眉毛！

妈妈：是的。你知道腿在哪儿？

孩子：就在这儿吧。是吗？

妈妈：不是，这个是脚。腿在这儿啊。你还知道什么人体的部分？

孩子：头、脖子、躯干。

妈妈：你真的是很聪明的孩子啊！

孩子：媽媽，媽媽，這個叫什麼名字？

媽媽：這個是你的胳膊。你知道胳膊還有哪些部分組成的？

孩子：這個是手。

媽媽：是的。還有前臂和肘。

孩子：這個呢？這個叫臉嗎？

媽媽：很好。臉上有鼻子、眼睛、嘴巴、臉頰。

孩子：我知道，我知道，還有眉毛！

媽媽：是的。你知道腿在哪兒？

孩子：就在這兒吧。是嗎？

媽媽：不是，這個是腳。腿在這兒啊。你還知道什麼人體的部分？

孩子：頭、脖子、軀幹。

媽媽：你真的是很聰明的孩子啊！

1. Háizi wèn māma shénme wèntí?

2. Háizi zhīdao shénme réntǐ de zǔchéng bùfen?

3. Háizi nǎr cuòle

-
1. 孩子问妈妈什么问题？
 2. 孩子知道什么人体的组成部分？
 3. 孩子哪儿错了？

-
1. 孩子問媽媽什麼問題？
 2. 孩子知道什麼人體的組成部分？
 3. 孩子哪兒錯了？

二 · 阅读

读完下面课文，回答问题。

Háizimen hěn xiǎode shíhou dōu bùzhīdào réntǐ de bùfen jiào shénme míngzi. Tāmen wèn fùmǔ tóu, qūgàn dēngdēng jiào shénme míngzi. Yǒushíhou háizimen shuōcuò le. Bǐrú tāmen bùzhīdào méimao hé jiémáo yǒu shénme qūbié. Tāmen kěnéng yě bùzhīdào gēbo, tuǐ hái yǒu nǎxiē bùfen zǔchéng. Fùmǔ zǒngshì gěi háizimen jièshào réntǐ. Fùmǔ gàosu háizimen gēbo yǒu qiánbì, zhǒu, shǒu sānbùfen zǔchéng, tuǐ yǒu dàtuǐ, xīgài, xiǎotuǐ, jiǎo sìbù fēnzǔ chéng. Háizimen yě xiǎng zhīdào réntǐ de bùfen shì zuò shénme yòng de, bǐrú tāmen bùzhīdào bízi shì wén qìwèi de. Réntǐ hěn fùzá, háizimen děi hǎohǎo xué le.

孩子们很小的时候都不知道人体的部分叫什么名字。他们问父母头、躯干等等叫什么名字。有时候孩子们说错了。比如他们不知道眉毛和睫毛有什么区别。他们可能也不知道胳膊、腿还有哪些部分组成。父母总是给孩子们介绍人体。父母告诉孩子们胳膊由前臂、肘、手三部分组成，腿由大腿、膝盖、小腿、脚四部分组成。孩子们也想知道人体的部分是作什么用的，比如他们不知道鼻子是闻气味的。人体很复杂，孩子们得好好学了。

 孩子們很小的時候都不知道人體的部分叫什麼名字。他們問父母頭、軀幹等等叫什麼名字。有時候孩子們說錯了。比如他們不知道眉毛和睫毛有什麼區別。他們可能也不知道胳膊、腿還有哪些部分組成。父母總是給孩子們介紹人體。父母告訴孩子們胳膊由前臂、肘、手三部分組成，腿由大腿、膝蓋、小腿、腳四部分組成。孩子們也想知道人體的部分是作什麼用的，比如他們不知道鼻子是聞氣味的。人體很複雜，孩子們得好好學了。

1. Háizimen kěnéng bùzhīdào shénme qūbié?
2. Tuǐ yǒu nǎxiē bùfen zǔchéng?
3. Bízi shì shénmeyòng de?

-
1. 孩子们可能不知道什么有 ？
 2. 腿有哪些部分组成？
 3. 鼻子是有什么用的？

-
1. 孩子們可能不知道什麼有 ？
 2. 腿有哪些部分組成？
 3. 鼻子是有什麼用的？

三·综合联系

Qǐng tóngxué shuō nǐ zhǐ de réntǐ de bùfen jiào shénme míngzi.

请同学说你指的人体的部分叫什么名字。

請同學說你指的人體的部分叫什麼名字。

真的	真的	zhēnde	really	naprawdę, rzeczywiście
聪明	聰明	cōngmíng	smart	sprytny, inteligentny
等等	等等	děngděng	etc. (and so on)	itd. (i tak dalej)
说错	說錯	shuōcuò	say wrong	pomylić się (mówienie)
比如	比如	bǐrú	for instance	na przykład
区别	區別	qūbié	difference	różnica
大腿	大腿	dàtuǐ	thigh	udo
膝盖	膝蓋	xīgài	knee	kolano
小腿	小腿	xiǎotuǐ	calf	łydka
闻	聞	wén	smell (v.)	pachnieć
气味	氣味	qìwèi	smell (n.)	zapach

DIALOG

Yí wèi lǎoshī hé wǔwèi xuéshēng zhījiān de duìhuà.

(一位老师和5位学生之间的对话 / 一位老师和5位学生之间的对话)

Lǎoshī: tóngxuémen, wǒmen jīntiān shàng shēnglǐ jiěpōu kè .

老师: 同学们, 我们今天上生理解剖课 / 同學們, 我們今天上生理解剖課。

Zhāngfēi: lǎoshī, shǒuxiān jiǎngjiǎng réntǐ de zǔchéng ba.

张飞: 老师, 首先讲讲人体的组成吧 / 老師, 首先講講人體的組成吧。

Lǐ míng: wǒ zhīdào. réntǐ yǒu tóu, bózi, qūgàn, gēbo, tuǐ, jiǎo zǔchéng.

李明: 我知道。人体有头、脖子、躯干、胳膊、腿、脚组成 /

李明: 我知道。人體有頭、脖子、軀幹、胳膊、腿、腳組成。

Lǎoshī: shéi néng gàosù wǒ réntǐ liǎnbù de gòuchéng?

老师: 谁能告诉我人体脸部的构成? / 誰能告訴我人體臉部的構成?

Wángjūn: réntǐ liǎnbù yǒu liánjiá, méimáo, jiémáo, yǎnjīng, bízi, zuǐba he xiàba zǔchéng.

王君：人体脸部有脸颊、眉毛、睫毛、眼睛、鼻子、嘴巴和下巴组成 /

王君：人體臉部有臉頰、眉毛、睫毛、眼睛、鼻子、嘴巴和下巴組成。

Dàwèi: nà gēbo dōu yǒu nǎxiē bùfen zǔchéngde?

大卫：那胳膊都有哪些部分组成的？ / 大衛：那胳膊都有哪些部分組成的？

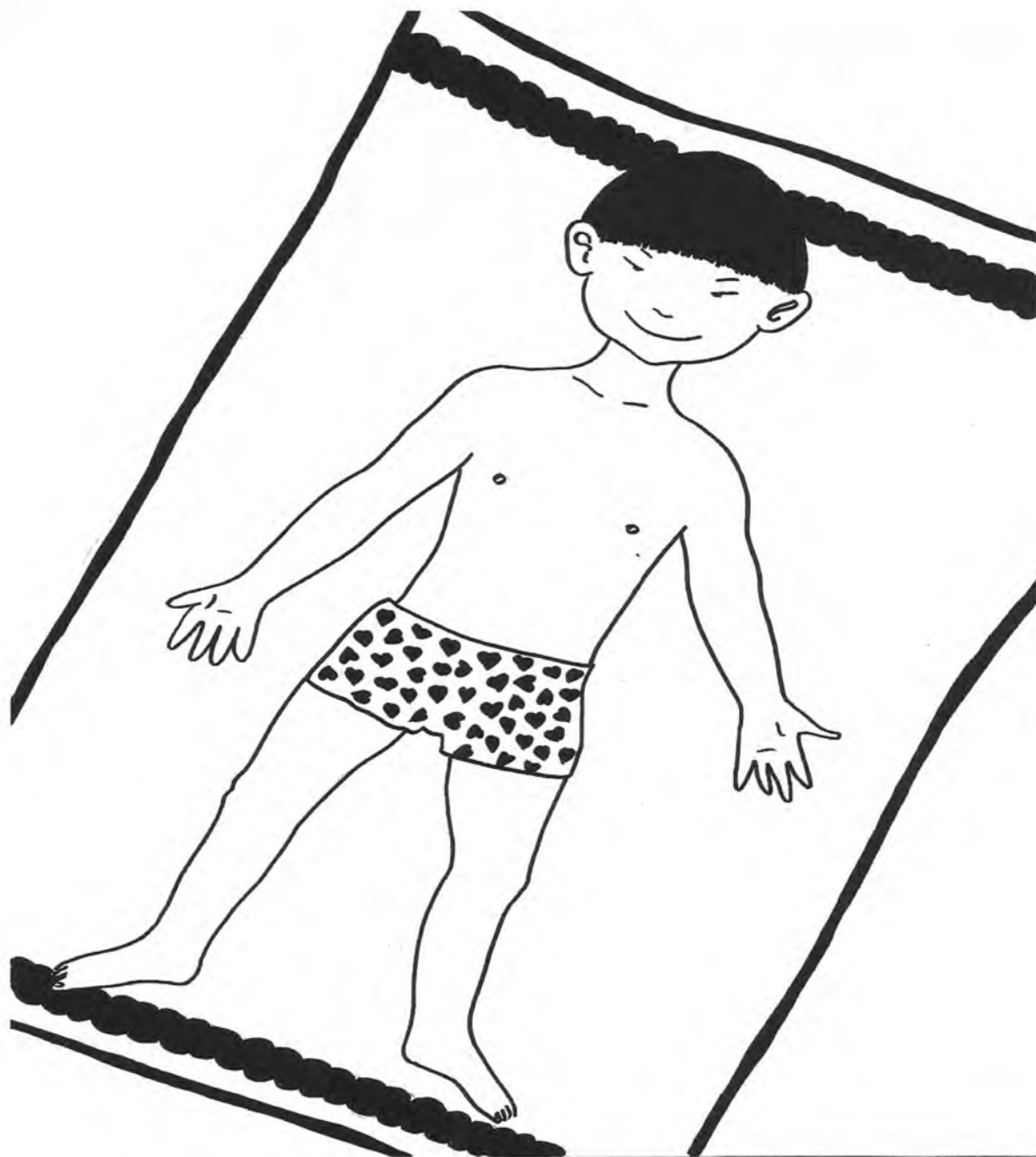
Lǎoshī: gēbo yǒu qiánbì, zhǒu, shǒu sānbùfen zǔchéng.

老师：胳膊有前臂，肘，手三部分组成 / 胳膊有前臂，肘，手三部分組成。

Lìlì: tǐng fùzá de, kàn lái wǒmen děi hǎohao xué le.

莉莉：挺复杂的，看来我们得好好学了 / 挺複雜的，看來我們得好好學了。

脸	臉	liǎn	face	twarz
躯干	軀幹	qūgàn	trunk	tułów
腿	腿	tuǐ	leg	noga
胳膊	胳膊	gēbo	arm	ręka
前臂	前臂	qiánbì	forearm	przedramię
脚	腳	jiǎo	foot	stopa
肘	肘	zhǒu	elbow	łokieć
手	手	shǒu	hand	ręka, dłoń
嘴	嘴	zuǐ	mouth	usta
下巴	下巴	xiàba	chin	podbródek
眼睛	眼睛	yǎnjīng	eye	oko
鼻子	鼻子	bízi	nose	nos
手腕	手腕	shǒuwàn	wrist	nadgarstek
膝盖	膝蓋	xī gài	knee	kolano
脖子	脖子	bózi	neck	szyja
耳朵	耳朵	ěrdùo	ear	ucho
头发	頭髮	tóufā	hair	włosy
腹部	腹部	fùbù	abdomen	brzuch
背	背	bèi	back	plecy
臀部	臀部	túnù	buttocks	pośladki
胸	胸	xiōng	breast	piersi
肚脐	肚臍	dùjī	navel	pępek
手指	手指	shǒuzhi	finger	palec

Nazwij po chińsku różne części ciała i poproś partnera, by wskazał je na rysunku. Później niech on mówi, a ty wskazuj.

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

生理解剖 我们 上课 今天
能 谁 我 告诉 构成 人体脸部的
由 人体脸部 组成 脸颊、眉毛、睫毛、眼睛、鼻子、嘴巴和下巴

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

我们今天上课生理解剖。
胳膊都有组成哪些部分。
看来得我们好好学了。

语法

Gramatyka

W języku chińskim istnieją wyrażenia idiomatyczne (ang. clutch verbs), złożone z czasownika i dopełnienia. Funkcjonują one jako samodzielne słowa, ale można je rozdzielać, wstawiając pomiędzy nie inne słowa, na przykład okoliczniki.

生了半天气 生了/过气 生气 生气他
上生理解剖课 上了/过课 上课 上课我

画一个人。标可能多人体的部分

Narysuj człowieka. Nazwij tak dużo części ciała, jak potrafisz.

谈话

成双地练习。关书，考验记性。指人体的部分，让同学说它们叫什么名字。

Pracujcie w parach. Zamknijcie swoje książki i sprawdźcie, czy pamiętacie.

Wskazuj na części swojego ciała i zobacz, czy partner może je nazwać.

画一个妖怪，不要给同学看看。给同学说妖怪的外表特征

Narysuj potwora. Nie pokazuj go partnerowi. Opowiedz partnerowi, jak on wygląda. Niech odtworzy jego wygląd na podstawie twojego opisu.

Na przykład:

Słowo 'guo' i słowo 'le'

Słowo "guo" zaznacza pewien aspekt związany z czynnością czy stanem. Oznacza, że podmiot doświadczył już pewnego zdarzenia, np.:

wǒ chī zhōng fàn (Jem chińską potrawę)

wǒ chī guo zhōng fàn. (Jadłem – zdarzyło mi się jeść – chińską potrawę).

Zdanie z "guo" przypomina polskie "kiedykolwiek" lub "mieć możliwość". Na przykład w odpowiedzi na pytanie "czy kiedykolwiek jadłeś chińskie jedzenie" mówimy "tak, jadłem" (zdarzyło mi się jeść). Podobnie angielskie "I have already eaten Chinese food" (jako odpowiedź na pytanie "Have you ever eaten Chinese food?").

W odróżnieniu od "le" (które oznacza m. in. zakończenie czynności lub zmianę stanu, patrz rozdział 3 i rozdział 16) słowo "guo" może pojawić się także w przeczeniu, np.:

wǒ qù guo měiguó.

wǒ méi qù guo měiguó

Kierunki i lokalizacja cd.

Słówka oznaczające kierunki występują często z innymi, mającymi dodatkowe znaczenie.

lǐ, lǐ biān, lǐ mian, lǐ tou 里, 里边, 里面, 里头 / 裏, 裏邊, 裏面, 裏頭
wewnątrz

wài, wài biān, wài mian, wài tou 外, 外边, 外面, 外头 / 外, 外邊, 外面, 外頭
na zewnątrz

shàng, shàng biān, shàng mian, shàng tou 上, 上边, 上面, 上头 / 上, 上邊, 上面, 上頭

xià, xià biān, xià mian, xià tou 下, 下边, 下面, 下头 / 下, 下邊, 下面, 下頭

dì xià 地下 / 地下
dì xià = xià biān

qián, qián biān, qián mian, qián tóu 前, 前边, 前面, 前头 / 前, 前邊, 前面, 前頭
na przodzie, od frontu

hóu, hóu biān, hóu mian, hòu tóu 后, 后边, 后面, 后头 / 後, 後邊, 後面, 後頭
z tyłu, od tyłu, na tyłach

zuǒ, zuǒ biān, zuǒ mian 左, 左边, 左面 / 左, 左邊, 左面

yòu, yòu biān, yòu mian 右, 右边, 右面 / 右, 右邊, 右面

dōng – dōng biān, dōng mian 东—东边, 东面 / 東—東邊, 東面

nán – nán biān, nán mian 南 - 南边, 南面 / 南, 南邊, 南面

xī – xī biān, xī mian 西—西边, 西面 / 西—西邊, 西面

běi – běi biān, běi mian 北—北边, 北面 / 北—北邊, 北面

nèi 内 / 内

w, wewnętrzny

nèi kē 内科 / 内科

oddział wewnętrzny, oddział chorób wewnętrznych (jako przeciwieństwo 'wài kē')

wài kē 外科 / 外科

oddział chirurgiczny. Chirurgia, czyli leczenia od zewnątrz, w odróżnieniu od leczenia od wewnątrz (leki działają „od wewnątrz”)

páng biān 旁边 / 旁邊

obok, przy ('páng' może istnieć także jako izolowane słowo)

zhōng jiān 中间 / 中間

pomiędzy

lóu zhōng 楼中 / 樓中

'pomiędzy budynkami' albo 'w środku budynku'

duì miàn 对面 / 對面

naprzeciw

Różnica pomiędzy duì miàn a qián mian polega na tym, że duì miàn dotyczy czegoś po drugiej stronie a qián mian czegoś po prostu z przodu obiektu (np. 'naprzeciw domu jest apteka, przed domem stoi człowiek').

yǐzi shàng 椅子上 / 椅子上

na/nad krzesłem

wǒ de qìchē xià 我的汽车下 / 我的汽車下

lù shàng 路上 / 路上

Na ulicy (bez słowa 'shàng' słowo 'ulica' byłoby „niepełne”, dla osoby mówiącej po chińsku brakowałoby kierunku)

zhuōzi xià 桌子下 / 桌子下
pod stołem

zài yīyuàn lǐ 在医院里 / 在醫院裏

dì xià 地下 / 地下

shāng diàn qián miàn 商店前面 / 商店前面

shù xià 树下 / 樹下

zìxíngchē zhī jiān 自行车之间 / 自行車之間

fángzi wài miàn 房子外面 / 房子外面

fángzi lǐ miàn 房子里面 / 房子裏面

chéngshì běi biān 城市北边 / 城市北邊
północna część miasta

zài chéngshì de běi biān 在城市的北边 / 在城市的北邊
na północ od miasta

przy drodze

zài 在 / 在

być, znajdować się (czasownik określający umiejscowienie, lokalizację)

cóng 从 / 從

z, od

dào 到 / 到

do, ku (czemuś, komuś)

Powyższe słowa są stosowane także dla określenia czasu (np. od [godziny] drugiej do ósmej).

tā dào wǒ de fángzi qù/ tā dào wǒ jiā qù

他/她到我的房子去/他/她到我家去 / 他/她到我的房子去/他/她到我家去

on/a/o idzie/poszedł/poszła/poszło do mojego domu

tā dào wǒ zhè lái

他/她到我这儿来 / 他/她到我這兒來

on/a/o poszedł/poszła/poszło do mnie

(ponieważ 'ja' jest 'niepełne' – podobnie jak 'lu' potrzebuje uzupełnienia przez np. shang – należy dodać np. 'zher' jako umiejscowienie).

wǒ cǒng xiāng lǐ ná chū yìzhī bǐ lái

我从箱里拿出一支笔来 / 我從箱裏拿出一支筆來

wyciągnąłem długopis z pudełka

tā qí zìxíngchē qù chénglǐ.

他骑自行车去城里 / 他騎自行車去城裏

tā qímǎ cóng fànguǎn huílái.

她骑马从饭馆回来 / 她騎馬從飯館回來

ona wraca konno (na koniu) z restauracji

tāmen zài qiángshang tící .

他/她们在墙上题词 / 他/她們在牆上題詞

nǐ zài bōlichuāng shàng huà yì fú huà.

你在玻璃窗上画一幅画 / 你在玻璃窗上畫一幅畫

malujecie obraz na oknie

6 W sklepie 在商店 Zài shāngdiàn

一·听力

听完下面课文，回答问题。

Àihuá shì yīge dàxuéshēng, xuéxí yīnyuè. Tā jiā hái yǒu liùkǒu rén: fùmǔ, gēge, dìdi, yéye hé nǎinai. Tā gēge yǐjīng jiéhūn le, zài yīge gōngsī gōngzuò, zuò jīnglǐ. Tā de àiren zài shāngdiàn gōngzuò. Àihuá hěn xǐhuan hé tāmen yīqǐ dǎfa shíjiān. Yǒu kòng de shíhòu tāmen dōu qù kàn diànyǐng, yǒushíhòu qù yīnyuè jùlèbù tiào tiàowǔ. Dìdi hái hěn xiǎo, tā hé māma zài jiā. Dìdi hěn xǐhuan wèn jiārén, réntǐ de bùfèn jiào shénme míngzì. Tā yǐjīng zhīdao tóu, qūgàn, tuǐ yǒu nǎxiē bùfèn zǔchéng. Bàba yě hé tāmen yīqǐ zài jiā. Tā shīyè le, zhèngzài zhǎo gōngzuò. Tā xiǎng zuò lǎoshī.

爱华是一个大学生，学习音乐。她家还有六口人：父母、哥哥、弟弟、爷爷和奶奶。她哥哥已经结婚了，在一个公司工作，作经理。他的爱人在商店工作。爱华很喜欢和他们一起打发时间。有空儿的时候他们都去看电影，有时候去音乐俱乐部跳跳舞。弟弟还很小，他和妈妈在家。弟弟很喜欢问家人，人体的部分叫什么名字。他已经知道头、躯干、腿有哪些部分组成。爸爸也和他們一起在家。他失业了，正在找工作。他想作老师。

愛華是一個大學生，學習音樂。她家還有六口人：父母、哥哥、弟弟、爺爺和奶奶。她哥哥已經結婚了，在一個公司工作，作經理。他的愛人在商店工作。愛華很喜歡和他們一起打發時間。有空兒的時候他們都去看電影，有時候去音樂俱樂部跳跳舞。弟弟還很小，他和媽媽在家。弟弟很喜歡問家人，人體的部分叫什麼名字。他已經知道頭、軀幹、腿有哪些部分组成。爸爸也和他們一起在家過時間。他失業了，正在找工作。他想作老師。

1. Àihuá hé shuí xǐhuan dǎfa shíjiān? Tāmen xǐhuan zuò shénme huódòng?
2. Gēge zuò shénme gōngzuò? Tā de àiren ne?
3. Bàba zuò shénme gōngzuò

- 1. 爱华和谁喜欢打发时间?他们喜欢做什么活动?
2. 哥哥作什么工作?他的爱人呢?
3. 爸爸作什么工作?

- 1. 愛華和誰喜歡打發時間?他們喜歡做什麼活動?
2. 哥哥作什麼工作?他的愛人呢?
3. 爸爸作什麼工作?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

Zhāng Fēi qù shāngchǎng mǎi jǐjiàn xīnde yīfu. Zài shāngchǎng tā yùdào tā de tóngxué Àihuá. Àihuá yě xiǎng mǎi yīfu, suǒyǐ tāmen yìqǐ qù shāngdiàn shìshikàn. Tāmen liǎngge hěn piàoliang, shǐ guò jǐjiàn yīfu dōu xiǎnde fēicháng hǎo. Zhāng Fēi hěn xǐhuan yī jiàn chènshān, yě xǐhuan yī tiáo qúnzi. Tā juéding mǎi zhè liǎng jiàn yīfu. Àihuá bù mǎi yīfu, tā shuō zhèxiē yīfu bùrú tā yǐjīng yǒude.

Mǎi dōngxì yǐhòu tāmen qù Zhāng Fēi de jiā yìqǐ fùxí jīntiān de kè. Tāmen bān míngtiān kǎoshì, suǒyǐ tāmen dōu yīnggāi hǎohào xuéxí. Kǎoshì yǒu réntǐ de bùfen, hái yǒu zhíyè, huódòng dēngdēng. Chī wǎnfàn yǐhòu Àihuá huíjiā.

张飞去商场买几件新的衣服。在商场她遇到她的同学爱华。爱华也想买衣服，所以她们一起去商店试试看。她们两个很漂亮，试过几件衣服都显得非常好。张飞很喜欢一件衬衫，也喜欢一条裙子。她决定买这两件衣服。爱华不买衣服，她说这些衣服不如她已经有的。

买东西以后她们去张飞的家一起复习今天的课。她们班明天考试，所以她们都应该好好学习。考试有人体的部分，还有职业、活动等等。吃晚饭以后爱华回家。

張飛去商場買幾件新的衣服。在商場她遇到她的同學愛華。愛華也想買衣服，所以她們一起去商店試試看。她們兩個很漂亮，試過幾件衣服都顯得非常好。張飛很喜歡一件襯衫，也喜歡一條裙子。她決定買這兩件衣服。愛華不買衣服，她說這些衣服不如她已經有的。

買東西以後她們去張飛的家一起復習今天的課。她們班明天考試，所以她們都應該好好學習。考試有人體的部分，還有職業、活動等等。吃晚飯以後愛華回家。

1. Zhāng Fēi mǎi shénme yīfu?
2. Míngtiānde kǎoshì yàoyǒu shénme?
3. Fùxí yǐhòu tāmen liǎngge rén zuò shénme?
4. Àihuá wèishénme bù mǎi yīfu?

1. 张飞买什么衣服?
2. 明天的考试要有什么?
3. 复习以后她们两个人做什么?
4. 爱华为什么不买衣服?

1. 張飛買什麼衣服？
2. 明天的考試要有什麼？
3. 複習以後她們兩個人做什麼？
4. 愛華為什麼不買衣服？

三·综合联系

1. Wèn nǐ de tóngxué tā/tā zuìjìn mǎile shénme yīfu?
2. Gěi tóngxué jièshào nǐ jiā de yī gè rén. Gàosu tā/tā chuān shénme yīfu, zuò shénme gōngzuò, chángcháng zuò nǎxiē huódòng děngděng.

1. 问你的同学他/她最近买了什么衣服？
2. 给同学介绍你家的一个人。告诉他/她穿什么衣服、做什么工作、常常做哪些活动等等。

1. 問你的同學他/她最近買了什麼衣服？
2. 給同學介紹你家的一個人。告訴他/她穿什麼衣服、做什麼工作、常常做哪些活動等等。

奶奶	奶奶	nǎinai	grandmother	babcia
漂亮	漂亮	piàoliang	pretty	ładny/a/e
非常	非常	fēicháng	very	bardzo
衬衫	襯衫	chènshān	shirt	koszula
裙子	裙子	qúnzi	skirt	spódnica
决定	決定	juéding	decide	decydować
明天	明天	míngtiān	tomorrow	jutro
回家	回家	huíjiā	go back home	wracać do domu

DIALOG

Kate: Zhāngfēi nǐ hǎo ,méi xiǎng dào zài zhèr yù dào nǐ

Kate: 张飞你好，没想到在这儿遇到你 / 張飛你好，沒想到在這兒遇到你

Zhāngfēi: shì Kate ya, nǐ hǎo, wǒ zài shì chuān yī fu, nǐ kàn wǒ zhèshēn zěnmeyàng?

张飞: 是 Kate 呀，你好，我在试穿衣服呢，你看我这身怎么样？ /

張飛: 是 Kate 呀，你好，我在試穿衣服呢，你看我這身怎麼樣？

Kate: nǐ gèzi gāo, rén yǒu zhǎng de yǒudiǎn shòu, chuān shàng zhèjiàn yīfu xiǎn de hěn shuài

Kate: 你个子高，人又长得有点瘦，穿上这件衣服显得很帅 /

Kate: 你個子高，人又長得有點瘦，穿上這件衣服顯得很帥。

Zhāngfēi: Shì ma? Kate, nǐ yě shìshi kàn ba.

张飞: 是吗? Kate, 你也试试看吧 / 是嗎? Kate, 你也試試看吧。

Kate: wǒ kě bù xíng, wǒ bǐ nǐ ǎi, yòu yǒu diǎn pàng, chuān zhè yàng de yīfu xiǎn de lǎoqi, kě bǐ búshàng nǐ nàme nián qīng.

Kate: 我可不行，我比你矮，又有点胖，穿这样的衣服显得老气，可比不上你那么年轻 /

Kate: 我可不行，我比你矮，又有點胖，穿這樣的衣服顯得老氣，可比不上你那麼年輕。

Zhāngfēi: hēhe, Kate, nǐ mǎi yí jiàn ba, zhèlǐ de yīfu piányi, qítā dìfāng hěn guì.

张飞: 呵呵, Kate, 你买一件吧，这里的衣服便宜，其它地方很贵 /

張飛: 呵呵, Kate, 你買一件吧，這裏的衣服便宜，其他地方很貴。

Kate: Wǒ hái shì bù mǎi le, wǒ mǎi zhè yàng de yīfu méi yǒu yòng, wǒ shì yí gè jié yuē de rén

Kate: 我还是不买了，我买这样的衣服没有用，太浪费了，我是一个 很节约的人 /

Kate: 我還是不買了，我買這樣的衣服沒有用，太浪費了，我是一個 很節約的人。

高	高	gāo	tall	wysoki
矮	矮	ǎi	short	niski
帅	帥	shuài	attractive, beautiful	atrakcyjny/a/e, piękny/a/e
年轻	年輕	niánqīng	young	młody
便宜	便宜	pián yi	cheap	tani
贵	貴	guì	expensive	drogi, kosztowny

大	大	dà	big	duży
小	小	xiǎo	small	mały
细	細	xì	thin/slim	chudy
粗	粗	cū	thick	gruby
美丽	美麗	měi lì	pretty	ładny
丑	醜	chǒu	ugly	brzydki
年老	年老	nián lǎo	old	stary (wiekowy)
新	新	xīn	new	nowy
旧	舊	jiù	old	stary

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

在这儿 遇到 没想到 你
在 我 衣服 试穿 呢
衣服 这里的 便宜
是 我 很 一个 人 节约的

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

你穿上这件衣服很帅显得。

你试试也看吧

比不上可你那么年轻

谈话

想起一个有名的人。给同学介绍他/她，请同学猜这个人是谁

Pomyśl o jakiejś sławnej osobie. Opisz ją swojemu partnerowi i zobacz, czy zgadnie nazwisko tej osoby.

Liczby - ciąg dalszy

powyżej 100

<ilość setek> bǎi <ilość dziesiątek> shí <ilość jednośc>, np.:

èr bǎi bā shí liù 二百八十六 / 二百八十六
286

wǔ bǎi bā shí sān 五百八十三 / 五百八十三
583

powyżej 1000

<ilość tysięcy> qiān <ilość setek> bǎi <ilość dziesiątek> shí <ilość jednośc>, np.:

jiǔ qiān liù bǎi liù shí wǔ 九千六百六十五 / 九千六百六十五
9665

sì qiān qī bǎi èr shí èr 四千七百二十二 / 四千七百二十二
4722

Jeżeli w liczbie jest zero, to mówimy ling. Jednak jeśli występuje kilka "sąsiadujących" zer (jak w liczbie 1004) to ling mówimy tylko raz, np.:

èr qiān líng bā 两千零八 / 两千零八
2008

Wyjątkiem od tej zasady są ułamki dziesiętne, gdy wymieniamy wszystkie zera – o czym mowa jest poniżej, przy ułamkach.

powyżej 10000

Ciekawostka: w języku chińskim mamy osobną jednostkę 10000 – wàn 万.

Nie mówimy np. 20 tysięcy, ale 2 wàn (czyli 2 x 10000).

<ilość wàn – dziesiątek tysięcy> wàn <ilość tysięcy> qiān <ilość setek> bǎi
<ilość dziesiątek> shí <ilość jedności> np.:

sān wàn sān qiān sì bǎi jiǔ shí liù 三万三千四百九十六 / 三万三千四百九十六
33496

wǔ wàn sì qiān qī bǎi bā shí bā 五万四千七百八十八 / 五万四千七百八十八
54788

powyżej 100000

Nie ma specjalnego słowa na 100000. Liczby tego rzędu tworzymy przez wielokrotność wàn, czyli w zasadzie podobnie jak powyżej 10000, tylko zwiększa się liczba przed słowem wan, np.

èr shí wàn 二十万 / 二十万
20000

milion i więcej.

Podobnie jak nie ma słowa na milion - po prostu wpisujemy liczbę “dziesięciotysięcy”, a później jak w przypadku niższych liczb. Zatem milion to yì bǎi wàn – “jedna setka dziesięciotysięcy”.

yì bǎi wàn 一百万 / 一百万
milion (1 000 000 = 100 x 10 000)

ĆWICZENIE

Przeczytaj drugiej osobie liczby z zestawu 1 i niech on/a przeczyta tobie liczby z zestawu 2 (na następnej stronie). Zapiszcie zrozumiane liczby i porównajcie, jak wiele zrobiliście prawidłowo, i co należy poprawić.

Zestaw 1

sì 四./四 4

èr 二./二 2

shí 十./十 10

shí jiǔ 十九./十九 19

sì shí sì 四十四./四十四 44

liù shí bā 六十八./六十八 68

bā shí jiǔ 八十九./八十九 89

jiǔ shí liù 九十六./九十六 96

yìbǎi 一百./一百 100

yìbǎi líng wǔ 一百零五./一百零五 105

jiǔ bǎi jiǔ shí jiǔ 九百九十九 / 九百九十九 999

yì qiān 一千 / 一千 1000

sì qiān líng wǔ 四千零五 / 四千零五 4005

bā qiān líng wǔ shí 八千零五十 / 八千零五十 8050

yí wàn 一万 / 一万 10000

sì wàn sān qiān 四万三千 / 四万三千 43000

qī wàn sì qiān jiǔ bǎi 七万四千九百 / 七万四千九百 74900

yì bǎi wàn 一百万 / 一百万 1000000

jiǔ bǎi jiǔ shí wàn 九百九十万./九百九十万 9900000

Zestaw 2

bā 八 /.八 8

sān 三 /.三 3

shí qī 十七 /.十七 17

èr shí wǔ 二十五 /.二十五 25

bā shí sì 八十四 /.八十四 84

yìbǎi sì shí wǔ 一百四十五./一百四十五 145

yìbǎi jiǔ shí qī 一百九十七 / 一百九十七 197

èr bǎi sì shí qī 二百四十七 / 二百四十七 247

liǎng qiān bā bǎi wǔ shí sì 二千八百五十四 / 二千八百五十四 2854

liǎng qiān líng bā 二千零八 / 二千零八 2008

shí wàn 十万/ 十万 100000

sì wàn bā qiān 四万八千 / 四万八千 48000

wǔ wàn sìqiān líng èr 五万四千零二 / 五万四千零二 54002

jiǔ wàn sì qiān líng èr shí 九万四千零二十 / 九万四千零二十 94020

sì bǎi wàn líng èr 四百万零二 /.四百万零二 4000002

qī bǎi wǔ shí wàn líng wǔ bǎi 七百万零五百 /.七百万零五百 7500500

7 Rozmowa (1) 聊天 Liáotiān (1)

一·听力

听完下面课文，回答问题。

Zhāng Fēi: Nǐhǎo, Àihuá! Tom shuō nǐ hé xiǎo Zhāng jiéhūn le. Shì ma?

Àihuá: Shìde. Wǒmen yǐjīng yǒu érzi le. Huānyíng nǐ lái kàn wǒmen ba!

Zhāng Fēi: Xièxie nǐ, dànshì wǒ xiànzài zhù zài Měiguó, jīnnián bù huì lái Zhōngguó. Nǐmen liǎngge zěnmeyàng?

Àihuá: Wǒmen hěn hǎo, xièxie. Nǐ ne?

Zhāng Fēi: Yě bùcuò, wǒ hái shì dānshēn. Dànshì wǒ yǒu yīge nán péngyou, jīnnián wǒmen xiǎng jiéhūn. Wǒ zhēn de hěn gāoxìng, wǒ juéde tā hé wǒ yīyàng. Tā hěn kuānróng, yòu hěn nàixīn, érqǐ fēicháng shuài. Kěshì yǒu yīge wèntí. Tā bù xiǎng yào hái zi.

Àihuá: wǒ juéde nǐmen jiéhūn yǐhòu, tā yě huì xiǎng yào hái zi. Xiǎo zhāng yě yīyàng.

张飞：你好，爱华！Tom 说你和小张结婚了。是吗？

爱华：是的。我们已经有了儿子了。欢迎你来我们吧！

张飞：谢谢你，但是我现在住在美国，今年不会来中国。你们两个怎么样？

爱华：我们很好，谢谢。你呢？

张飞：也不错，我还是单身。但是我有一个男朋友，今年我们想结婚。我真的很高兴，我觉得他和我一样。他很宽容，又很耐心，而且非常帅。可是有一个问题。他不要孩子。

爱华：我觉得你们结婚以后，他也会想要孩子。小张也一样。

張飛：你好，愛華！Tom 說你和小張結婚了。是嗎？

愛華：是的。我們已經有兒子了。歡迎你來看我們吧！

張飛：謝謝你，但是我现在住在美国，今年不会来中国。你们两个怎么样？

愛華：我們很好，謝謝。你呢？

張飛：也不錯，我還是單身。但是我有一個男朋友，今年我們想結婚。我真的很高興，我覺得他和我一樣。他又很寬容，又很耐心，而且非常帥。可是有一個問題。他不要孩子。

愛華：我覺得你們結婚以後，他也會想要孩子。小張也一樣。

1. Zhāng Fēi de nán péngyou shì shénmeyàng de rén?

2. Àihuá hé xiǎo Zhāng yǒu hái zi ma?

3. Zhāng Fēi yǒu shénme wèntí?

1. 张飞的男朋友是什么样的人？

2. 爱华和小张有孩子吗？

3. 张飞有什么问题？

- 1. 張飛的男朋友是什麼樣的人？
2. 愛華和小張有孩子嗎？
3. 張飛有什麼問題？

二· 阅读

读完下面课文，回答问题。

Liǎng ge péngyou zài diànhuà shàng liáotiān yīhuìr.

Xiǎo Zhào: Xiǎolǐ, nǐhǎo! Nǐ zěnmeyàng?

Xiǎo Lǐ: Nǐhǎo, nǐhǎo! Wǒ shēngbìng le. Zhèlǐ dōngtiān yǐjīng láile, hěn lěng le, yě bǐjiào shī. Nǐ ne?

Xiǎo Zhào: Wǒ hěn hǎo, xièxie. Nǐ jìde wǒmen de tóngxué xiǎo Zhāng ma? Tā hé Àihuá jiéhūn le, yě yǒu le yíge háiizi.

Xiǎo Lǐ: Zhēn de ma? Tāmen de shēnghuó zěnmeyàng? Tāmen dōu gōngzuò ma? Háiizi yǐjīng jǐ suì le?

Xiǎo Zhào: Xiǎo Zhāng shì xiàozhǎng, dànshì Àihuá xiànzài bù gōngzuò, tā zài jiālǐ zhàogu háiizi. Háiizi yǐjīng sān suì le.

Xiǎo Lǐ: Tāmen liǎngge gāoxìng ma? Wǒ zhīdao xiǎo zhāng shì yíge ài xùjiǔ de rén, yě hěn zìsī. Àihuá bù yíyàng.

Xiǎo Zhào: Wǒ zhīdao a, dànshì tāmen xiǎnde hěn gāoxìng. Wǒ juéde xiǎo zhāng biànle yídiǎnr, tā xiànzài bù shì wǒmen yǐqián rènshi de rén le.

Xiǎo Lǐ: Tài hǎole. Nǐ shénme shíhou huí Zhōngguó?

Xiǎo Zhào: Zhèige yuè wǒ huíjiā. Wǒ yídìng lái kàn nǐ. Zàijiàn!

Xiǎo Lǐ: Zàijiàn, xiǎo Zhào!

两个朋友在电话上聊天一会儿。

小赵：小李，你好！你怎么样？

小李：你好，你好！我生病了。这里冬天已经来了，很冷了，也比较湿。你呢？

小赵：我很好，谢谢。你记得我们的同学小张吗？他和爱华结婚了，也有了一个孩子。

小李：真的吗？他们的生活怎么样？他们都工作吗？孩子已经几岁了？

小赵：小张是校长，但是爱华现在不工作，她在家里照顾孩子。孩子已经三岁了。

小李：他们两个高兴吗？我知道小张是一个爱酗酒的人，也很自私。爱华不一样。

小赵：我知道啊，但是他们显得很高兴。我觉得小张变了一点儿，他现在不是我们以前认识的人了。

小李：太好了。你什么时候回中国？

小赵：这个月我回家。我一定来看你。再见！

小李：再见，小赵！

兩個朋友在電話上聊天一會兒。

小趙：小李，你好！你怎麼樣？

小李：你好，你好！我生病了。這裡冬天已經來了，很冷了，也比較濕。你呢？

小趙：我很好，謝謝。你記得我們的同學小張嗎？他和愛華結婚了，也有了一個孩子。
 小李：真的嗎？他們的生活怎麼樣？他們都工作嗎？孩子已經幾歲了？
 小趙：小張是校長，但是愛華現在不工作，她在家裡照顧孩子。孩子已經三歲了。
 小李：他們兩個高興嗎？我知道小張是一個愛酗酒的人，也很自私。愛華不一樣。
 小趙：我知道啊，但是他們顯得很高興。我覺得小張變了一點兒，他現在不是我們以前認識的人了。
 小李：太好了。你什麼時候回中國？
 小趙：這個月我回家。我一定來看你。再見！
 小李：再見，小趙！

1. Xiǎo Lǐ zuìjìn zěnmeyàng?
2. Ilǎngge rén tán shénme shìqing?
3. Tāmen de tóngxué xiǎo zhāng zuìjìn zěnmeyàng?
4. Xiǎo Zhào shuō xiǎo zhāng biànlè yīdiǎnr. Tā yǐqián shì shěnmeyàng de rén?

1. 小李最近怎么样？
2. 两个人谈什么事情？
3. 他们的同学小张最近怎么样？
4. 小赵说小张变了一点儿。他以前是什么样的人？

1. 小李最近怎麼樣？
2. 兩個人談什麼事情？
3. 他們的同學小張最近怎麼樣？
4. 小趙說小張變了一點兒。他以前是什麼樣的人？

三·综合联系

1. Hé tóngxué yīqǐ tán tán nǐmen měitiān de shēnghuó.
2. Wèn tóngxué tā/tā lǐxiǎng de àiren yīnggāi shì shěnmeyàng de rén?
3. Hé tóngxué tán tán jīntiān de tiānqì.

1. 和同学一起谈谈你们每天的生活。
2. 问同学他/她理想的爱人应该是什么样的人？
3. 和同学谈谈今天的天气。

1. 和同學一起談談你們每天的生活。
2. 問同學他/她理想的愛人應該是什麼樣的人？
3. 和同學談談今天的天氣。

不错	不錯	búcuò	not bad	nieźle
问题	問題	wèntí	problem, question	problem, pytanie
电话	電話	diànhuà	telephone	telefon
事情	事情	shìqing	affair, matter	rzeczy, sprawy
手机	手機	shǒujī	mobile phone	telefon komórkowy
冬天	冬天	dōngtiān	winter	zima
比较	比較	bǐjiào	quite	całkiem
记得	記得	jìde	remember	pamiętać
...几岁了?	...幾歲了?	... jǐ suì le?	how old is ..?	ile ma lat...?
校长	校長	xiàozhǎng	principal (of the school)	dyrektor szkoły
照顾	照顧	zhàogu	take care of	opiekować się
认识	認識	rènshi	know (somebody)	znać (kogoś)

DIALOG

Kate: jīn tiān tài lěng le, zuótiān hái hěn rè ne. bú guò qiū tiān lái le, tiānqì yīng gāi liángkuài le.

Kate: 今天太冷了, 昨天还很热呢。不过秋天来了, 天气应该凉快了 /

Kate: 今天太冷了, 昨天還很熱呢。不過秋天來了, 天氣應該涼快了。

Zhāng fēi: shì a, zuó tiān de tiān qì yòu gān yòu rè, búguò jīn tiān yòu lěng yòu shī.

张飞: 是啊, 昨天的天气又干又热, 不过今天又冷又湿 /

張飛: 是啊, 昨天的天氣又幹又熱, 不過今天又冷又濕。

Kate: nǐ zhī dào ma ? Tom xiànzài bú shì dān shēng le, Tom hé Maria jié hūn le.

Kate: 你知道吗?Tom 现在不是单身了, Tom 和 Maria 结婚了 /

Kate: 你知道嗎?Tom 現在不是單身了, Tom 和 Maria 結婚了。

Zhāng fēi: Zhēn de ma ? Tom yǐhūn le, dàn shì Tom he Maria shì hěn bù yí yàng de rén a.

张飞: 真的吗?Tom 已婚了, 但是 Tom 和 Maria 是很不一样的人啊 /

張飛: 真的嗎?Tom 已婚了, 但是 Tom 和 Maria 是很不一樣的人啊。

Kate: shì'a. Tom gōngzuò hěn qín fèn, Maria hěn lǎn, Tom shì ge hěn jǐn shèn de rén, Maria zǒngshì hěn cū xīn; Tom ài xù jiǔ, Maria hē jiǔ zǒng shì hěn jié zhì.

Kate: 是啊。Tom 工作很勤奋, Maria 很懒; Tom 是个很谨慎的人, Maria 总是很粗心;

Tom 爱酗酒, Maria 喝酒总是很节制 /

Kate: 是啊。Tom 工作很勤奋, Maria 很懒; Tom是个很谨慎的人, Maria 总是很粗心;
Tom爱酗酒, Maria喝酒总是很节制。

Zhāng fēi: bú guò Maria hěn xǐ huān bāngzhù biérén, dànshì Tom hěn zì sī.

张飞: 不过 Maria 很喜欢帮助别人, 但是 Tom 很自私 /

張飛: 不過 Maria 很喜歡幫助別人, 但是 Tom 很自私。

Kate: shì de, nǐ juéde Tom shì ge lè guān de rén ma?

Kate: 是的, 你觉得 Tom 是个乐观的人吗? /

Kate: 是的, 你覺得 Tom 是個樂觀的人嗎?

Zhāng fēi: wǒ jué de Tom shì ge hěn bēiguān de rén, ér qiě hěn nèi xiàng, duì rén yě bú shì hěn kuān róng.

张飞: 没有, 我觉得 Tom 是个很悲观的人, 而且很内向, 对人也不是很宽容 /

張飛: 沒有, 我覺得 Tom 是個很悲觀的人, 而且很内向, 對人也不是很寬容。

Kate: Maria jiù hǎo duō le, tā hěn wàixiàng, duì rén yě hěn kuānróng, ér qiě yě hěn piàoliang, bú guò Maria mǎi dōngxì de shíhòu hěn bù lǐxìng, zǒngshì luàn huāqián, Tom mǎi dōngxì de shíhòu jiù hěn lǐxìng, bú luàn huā qián .

Kate: Maria 就好多了, 她很外向, 对人也很宽容, 而且也很漂亮, 不过 Maria 买东西的时候很不理性, 总是乱花钱, Tom 买东西的时候就很理性, 不乱花钱 /

Kate: Maria 就好的多, 她很外向, 對人也很寬容, 而且也很漂亮, 不過 Maria 買東西的時候很不理性, 總是亂花錢, Tom 買東西的時候就很理性, 不亂花錢

Zhāng fēi: Maria duì xiǎoháizi nàixīn ma ?

张飞: Maria 对小孩子耐心吗? / Maria 對小孩子耐心嗎?

Kate: hēhe, wǒ juéde Maria duì cōngmíng de xiǎoháizi hěn nàixīn, duì shǎshǎ de háizi bù hěn nàixīn.

Kate: 呵呵, 我觉得 Maria 对聪明的小孩子很耐心, 对傻傻的小孩子不很耐心 /

Kate: 呵呵, 我覺得 Maria 對聰明的小孩子很耐心, 對傻傻的小孩子不很耐心

Zhāng fēi: nǐ yí dìng shì kāi wánxiào, nǐ bú shì rènzhēn de, měi gè rén dōu zhīdào Maria shì yí gè hěn fùzé de lǎoshī .

张飞: 你一定是开玩笑, 你不是认真的, 每个人都知道 Maria 是一个很负责人的老师 /

張飛: 你一定是開玩笑, 你不是認真的, 每個人都知道 Maria 是一個很負責人的老師。

Kate: shìde, jiāo xiǎoháizi shì yí gè hěn nán de gōngzuò.

Kate: 是的, 教小孩子是一个很难的工作 / 是的, 教小孩子是一個很難的工作。

Zauważ że słowo 'de' 的 występuje po przymiotniku – czyli wskazuje na cechę.

明智的	明智的	míngzhì de	wise	mądry
谨慎的	謹慎的	jǐnshèn de	cautious	ostrożny
粗心的	粗心的	cūxīn de	careless	beztroski

自私的	自私的	zìsī de	selfish	samolubny
乐观的	樂觀的	lèguān de	optimistic	optymistyczny
悲观的	悲觀的	bēiguān de	pessimistic	pesymistyczny
外向的	外向的	wàixiàng de	extrovert	ekstrawertyczny
内向的	内向的	nèixiàng de	introvert	introwertyczny
容忍的	容忍的	róngrěn de	tolerant	tolerancyjny
不容忍的	不容忍的	bù róng rěn de	intolerant	nietolerancyjny
负责的	負責的	fùzé de	responsible	odpowiedzialny
结婚的	結婚的	jiéhūn de	married	zameężna, żonaty
单身的	單身的	dānshēn de	single	„singiel” (kawaler, panna)
耐烦的	耐煩的	nàifán de	patient	cierpliwy
不耐烦的	不耐煩的	bú nàifán de	impatient	niecierpliwy
无理的	無理的	wúlǐ de	unreasonable	nierozsądny
浪费的	浪費的	làngfèi de	extravagant	rozrzutny, marnotrawny
有帮助的	有幫助的	yǒu bāngzhù de	helpful	pomocny
愚蠢	愚蠢	yúchǔn	silly	głupi
忽视	忽視	hū shì	careless	niedbały
懒惰	懶惰	lǎn duò	lazy	leniwy
柔软	柔軟	rǒu ruǎn	soft	łagodny
坚硬	堅硬	jiān yìng	strict	surowy
用功的	用功的	yònggōng de	hard-working	pracowity
暖和的	暖和的	nuǎnhuo de	warm	ciepły
凉快的	涼快的	liángkuài de	cool (temp.)	chłodny
热的	熱的	rè de	hot	gorący
冷的	冷的	lěng de	cold	zimny
湿的	濕的	shī de	wet	mokry
干的	幹的	gān de	dry	suchy
有用的	有用的	yǒu yǒng de	useful	użyteczny
没有用	沒有用	méi yǒuyòng	useless	nieużyteczny
陌生的	陌生的	mòshēng de	strange	obcy
正常的	正常的	zhèngcháng de	normal	normalny, zwykły

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

写下反义词 **Napisz przeciwieństwa do poniższych słów:**

1. 冷 ()	5. 聪明 ()
2. 结婚 ()	6. 认真 ()
3. 悲观 ()	7. 难 ()
4. 外向 ()	8. 漂亮 ()

排序下列单词组成句子

小孩子 工作 很难的 一个 教 是
今天 冷了 太 很热 昨天 还 呢
外向 很 他 宽容 对人 也 很
秋天 不过 应该 凉快 天气 来了 了

Konstrukcja “又……又……”

连接形容词或者动词，表示两种性质状态或者动作行为同时存在。Ta konstrukcja stosowana jest do łączenia dwóch przymiotników lub czasowników, które oznaczają dwa stany lub dwie czynności występujące **jednocześnie**.

1. 他长的又高又大，他的女朋友又聪明又漂亮。
2. 他的汉字写的又快又好。
3. 那个孩子又唱又跳，高兴极了。

Wyrażanie zamiaru i czasu przyszłego

Wiele wypowiedzi w naturalny sposób dotyczy przyszłości (np. **chcieć yào 要, xiǎng 想**), choć jest to przyszłość dość bliska. Czas przyszły wynika także z określenia czasu (np. **jutro**).

jiāng 将 / 將 (mieć zamiar), dǎ suàn 打算 / 打算 (planować), huì 会 / 會 (chcieć)

Czas wynika także z innych słów, np.:

míng tiān wǒ yào kàn diànshì 明天我要看电视 / 明天我要看電視
jutro będę oglądał telewizję

jīn tiān wǒ kàn diànshì le 今天我看电视了 / 今天我看電視了
dziś oglądałem telewizję

Liczby - ciąg dalszy

liczby porządkowe

Tworzymy dodając słowo di przed liczbą:

di <liczba>, np.:

dì shí 第十 / 第十

dziesiąty, a, e

połowa, pół

Ogólnie słowo 'bàn' oznacza połowę: może to być połowa jedności, godziny, kilograma itp.

bàn <słowo>, np.:

bàn gè xiǎo shí 半个小时 / 半個小時

pół godziny

bàn gōng jīn 半公斤 / 半公斤

pół kilograma

Istnieje także chińska miara wagi – jīn – równa, mniej więcej, pół kilograma. Bardziej naturalnie zatem jest powiedzieć jeden jīn niż pół kilograma.

语法

感叹句 **Zdania wykrzyknikowe, podkreślenia**

太 + 形容词

<太> <przymiotnik> <了>

太好了 wspaniały!

太美了 piękny!

谈话

1. 想起你家的一个人或者一个朋友。给你的同学说可能多关于他/她的东西。

Pomyśl o swoich krewnych (siostra, brat itp.) lub o przyjacielu. Opowiedz swojemu partnerowi jak najwięcej o tej osobie.

2. 还想出5个关于同学家的一个人或者一个朋友的问题。问同学它们

Wymyśl 5 pytań, które możesz zadać swojemu partnerowi o jej/jego krewnym lub przyjacielu. Zadaj te pytania!

8 Rozmowa (2) 聊天 Liáotiān (2)

一·听力

听完下面课文，回答问题。

Rysiek: Jīntiān nǐ qù nǎr le?

Kate: Jīntiān wǒ qù shāngdiàn le, mǎile jǐběn shū. Nǐ ne?

Rysiek: Wǒ zàijiā hé wǒ nǚ'ér yīqǐ wánr le.

Kate: Tā xiànzài zěnmeyàng? Wǒ jìde tā yǐqián shì tǐng ānjìng de yīge hái zi.

Rysiek: Shìde, bùguò tā biànle, biàn de hěn nào le.

Kate: Zhēn de ma? Wǒ míngtiān xiàwǔ lái kàn nǐmen liǎngge ba, hǎojiǔbujàn nǐ de nǚ'ér le. Hǎo ma?

Rysiek: Huānyíng nǐ! Nǐ gēn wǒmen yīqǐ chī wǎnfàn ba, hǎobuhǎo?

Kate: Tài hǎole, nà míngtiān jiàn!

Rysiek: Míngtiān jiàn!

Rysiek: 今天你去哪儿了?

Kate: 今天我去商店了，买了几本书。你呢?

Rysiek: 我在家和我女儿一起玩儿了。

Kate: 她现在怎么样?我记得她以前是挺安静的一个孩子。

Rysiek: 是的，不过她变了，变得很闹了。

Kate: 真的吗?我明天下午来看你们两个吧，好久不见你的女儿了。好吗?

Rysiek: 欢迎你! 你跟我们一起吃晚饭吧，好不好?

Kate: 太好了，那明天见!

Rysiek: 明天见!

Rysiek: 今天你去哪兒了?

Kate: 今天我去商店了，買了幾本書。你呢?

Rysiek: 我在家和我女兒一起玩兒了。

Kate: 她現在怎麼樣?我記得她以前是挺安靜的一個孩子。

Rysiek: 是的，不過她變了，變得很鬧了。

Kate: 真的嗎?我明天下午來看你們兩個吧，好久不見你的女兒了。好嗎?

Rysiek: 歡迎你! 你跟我們一起吃晚飯吧，好不好?

Kate: 太好了，那明天見!

Rysiek: 明天見!

1. Zài shāngdiàn Kate mǎile shénme?

2. Rysiek de nǚ'ér yǐqián shì shénmeyàng de hái zi?

3. Kate hé Rysiek míngtiān zuò shénme?

1. 在商店 Kate 买了什么?
2. Rysiek 的女儿以前是什么样的孩子?
3. Kate 和 Rysiek 明天做什么?

1. 在商店 Kate 买了什麼?
2. Rysiek 的女兒以前是什麼樣的孩子?
3. Kate 和 Rysiek 明天做什麼?

二· 阅读

读完下面课文，回答问题。

Àihuá: Nǐ xuéxí shénme?

Lǐ Chūn: Wǒ xuéxí Yīngyǔ.

Àihuá: Yīngyǔ nánbùnnán?

Lǐ Chūn: Bù tài nán, dànshì fāyīn bù róngyì.

Àihuá: Wǎnshàng nǐ yào zuò shénme?

Lǐ Chūn: Wǒ yào fùxí shēngcí, niàn kèwén, tīng lùyīn, zuò liànxí. Nǐ xiānglái wǒjiā ma? Wǒ zuìjìn dé dào le yī bù Yīngguó diànyǐng, wǒmen kěyǐ yīqǐ kàn. Hǎo ma?

Àihuá: Shì shénme diànyǐng?

Lǐ Chūn: Wǒ xiànzài bù jìde, dànshì yīdìng shì yī bù xīn de diànyǐng. Wǒmen yě gàoosu tóngxué men ba, yěxǔ tāmen yě xiānglái kàn.

Àihuá: Tài hǎo le, wǒ qù gàoosu tāmen.

爱华: 你学习什么?

李春: 我学习英语。

爱华: 英语难不难?

李春: 不太难, 但是发音不容易。

爱华: 晚上你要做什么?

李春: 我要复习生词, 念课文, 听录音, 作练习。你想来我家吗? 我最近得到了一部英国电影, 我们可以一起看。好吗?

爱华: 是什么电影?

李春: 我现在不记得, 但是一定是一部新的电影。我们也告诉同学们吧, 也许他们也想来看。

爱华: 太好了, 我去告诉他们。

愛華：你學習什麼？

李春：我學習英語。

愛華：英語難不難？

李春：不太難，但是發音不容易。

愛華：晚上你要做什麼？

李春：我要複習生詞，念課文，聽錄音，作練習。你想來我家嗎？我最近得到了一部英國電影，我們可以一起看。好嗎？

愛華：是什麼電影？

李春：我現在不記得，但是一定是一部新的電影。我們也告訴同學們吧，也許他們也想來看。

愛華：太好了，我去告訴他們。

1. Àihuá zuò shénme ne?

2. Tā wǎnshang zuò shénme?

3. Wǎnshang liǎngge péngyou yào zuò shénme?

1. 爱华做什么呢？

2. 她晚上做什么？

3. 晚上两个朋友要做什么？

1. 愛華做什麼呢？

2. 她晚上做什麼？

3. 晚上兩個朋友要做什麼？

三·综合联系

Nǐ hé tóngxué tán yī tán nǐmen zuìjìn kànguo de diànyǐng.

你和同学谈一谈你们最近看过的电影。

你和同學談一談你們最近看過的電影。

难	難	nán	difficult	trudny/a/e
发音	發音	fāyīn	pronunciation	wymowa
容易	容易	róngyì	easy	łatwy/a/e

DIALOG

Kate: nǐ de nǚér kě zhēn búcuò, píngshí ài gānjìng, yě ài dǎbǎn.

Kate : 你的女儿可真不错, 平时爱干净, 也爱打扮 /

Kate : 你的女兒可真不錯, 平時愛乾淨, 也愛打扮。

Zhāngfēi: tā yǐqián kě bú shì zhèyàng, xīn yīfu chuān bù liǎo jǐ tiān jiù nòng de zāng zāng de, xiàng jiù de yí yàng.

张飞: 她以前可不是这样, 新衣服穿不了几天就弄得脏脏的, 像旧的一样 /

張飛: 她以前可不是這樣, 新衣服穿不了幾天就弄得髒髒的, 像舊的一樣。

Kate: tā yǐqián búshì tǐng wén jìng de yí gè nǚháizi ma?

Kate: 她以前不是挺文静的一个女孩子吗 / 她以前不是挺文靜的一個女孩子嗎?

Zhāngfēi: yǐqián tā shì tǐng chénmò de, búguò xiànzài biàn le, biàn de tài nào le.

张飞: 以前她是挺沉默的, 不过现在变了, 变得太闹了 /

張飛: 以前她是挺沉默的, 不過現在變了, 變得太鬧了。

Kate: nǚhái de biànhuà kě zhēn kuài a.

Kate: 女孩的变化可真快啊 / 女孩的變化可真快啊。

吵闹的	吵鬧的	chǎo nào de	noisy	głośny
安静	安靜	ānjìng	quiet	cichy, spokojny
沉默	沉默	chénmò	silence	cisza
担忧	擔憂	dānyōu	worry	obawiać się
干净	乾淨	gāngjìng	clean	czysty
脏	髒	zāng	dirty	brudny
高兴	高興	gāoxìng	happy	szczęśliwy
不高兴	不高興	bù gāoxìng	unhappy	nieszczęśliwy
忙	忙	máng	busy	zajęty
严肃	嚴肅	yánsù	serious	poważny
聪明	聰明	cōngmíng	clever	sprytny
空闲	空閑	kòngxián	free	wolny (swobodny)

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

写下反义词：

空闲 柔软

暖和 湿

便宜 吵闹

无理 有用

排序下列单词组成句子：

1.快 女孩 变化 的 可 真 啊

2.平时 打扮 爱 干净 也 爱

3.挺 以前 她 是 沉默 的

4.不过 变了 现在 很闹 变的 啊

Liczby – ciąg dalszy

W przypadku słowa 'bàn' jego miejsce w stosunku do określanego słowa może zmienić znaczenie pomiędzy połową (i tylko połową) a połową jako uzupełnienie większej wartości (np. półtora).

Klasyfikator będzie omówiony w części 10, obecnie wystarczy, że zapamiętamy że jest to słowo poprzedzające rzeczownik i w pewnym zakresie go klasyfikujące (określające klasę do którego ten rzeczownik należy, np. klasa przedmiotów długich albo klasa osób. Jednym z klasyfikatorów jest słowo oznaczające godzinę, czas itp.

Po użyciu słowa 'bàn', jak po liczebniku, należy stosować klasyfikator (chyba, że określamy słowo, które samo w sobie pełni funkcję klasyfikatora i nie musi być przez żaden inny poprzedzane):

połowa (i tylko połowa)

bàn <klasyfikator> <rzeczownik>, np.:

bàn gè yuè 半个月 / 半個月

pół miesiąca (i jest to tylko połowa)

połowa (jako ułamkowa część większej ilości):

<liczebnik> <klasyfikator> bàn <rzeczownik>, np.:

yí ge bàn yuè 一个半月 / 一个半月
póltora miesiąca (jeden i pół miesiąca)

liǎng ge bàn xiǎoshí 兩個半小時 / 兩個半小時
dwie i pół godziny

Ułamki

Ułamki zwykłe (np. 1/3) określamy używając słów fēn (część) i zhī (z – w znaczeniu 'część z') oraz licznika i mianownika.

Uwaga: najpierw, odwrotnie niż w języku polskim, podajemy mianownik potem licznik.

<mianownik> fēn zhī <licznik>, np.:

bā fēn zhīsān 八分之三 / 八分之三
3/8 - trzy ósme (dosł. '[z] osiem części trzy' czyli 'z ośmiu części trzy')

sān fēn zhī bā 三分之八 / 三分之八
8/3 - osiem trzecich (dosł. '[z] trzy części osiem' czyli 'z trzech części osiem')

Ponieważ procenty stanowią szczególny przypadek ułamków – mianownik wynosi po prostu zawsze bǎi 百/ 百(sto) – powyższego sposobu używa się przy podawaniu wartości procentów:

bǎi fēn zhī <licznik>, np.:

bǎi fēn zhīsì shí wǔ 百分之四十五 / 百分之四十五
45%

bǎi fēn zhī yìbǎi wǔshí 百分之一百五十 / 百分之一百五十
150%

Ułamki dziesiętne (np. 0,4) określamy używając słowa 'diǎn' pomiędzy częścią całkowitą a ułamkową:

<część całkowita> diǎn <część ułamkowa>, np.:

wǔ diǎn sān bā 五点三八 / 五點三八
5,38

líng diǎn sān bā 零点三八 / 零點三八

0,38

Powyżej wspomnieliśmy, że jeżeli w liczbie są sąsiadujące zera, to wstawiamy 'líng' i w przypadku ułamków dziesiętnych powtarzamy to 'líng' dla każdego zera, np.:

líng diǎn èr líng líng bā 零点二零零八 / 零點二零零八
0,2008

èr qiān líng bā diǎn èr líng líng bā 二千零八点零零八 / 二千零八點零零八
2008,2008

(w pierwszej części, całkowitej, 'líng' podajemy dla dwóch sąsiadujących zer tylko raz, w części ułamkowej – w każdym miejscu gdy w zapisie występuje zero).

liczby ujemne tworzymy przez dodanie słowa fù 负/ 負 na początku:

fù èr shí 负二十 / 負二十
-20

fù jiǔ fēn zhī yī 负九分之一 / 負九分之一
- 1/9

fù líng diǎn wǔ 负零点五 / 負零點五
-0.5

9 Dom i mieszkanie 房子和家 Jiā hé fángzi

一·听力

听完下面课文，回答问题。

张飞最近搬新家了。她房间地上铺着漂亮的黄色地毯。还有一张桌子、一张床和几把椅子。桌子上放着收音机。房间里还有书柜和小的电冰箱。墙上挂着几十张爱人和孩子们的照片。

但是房间还没布置好。张飞还想买几个东西。首先她需要空调、洗衣机。明天她和朋友们一起去商场看看。如果有钱，她一定要买。

張飛最近搬新家了。她房間地上鋪著漂亮的黃色地毯。還有一張桌子、一張床和幾把椅子。桌子上放著收音機。房間裡還有書櫃和小的電冰箱。牆上掛著幾十張愛人和孩子們的相片。

但是房間還沒布置好。張飛還想買幾個東西。首先她需要空調、洗衣機。明天她和朋友們一起去商場看看。如果有錢，她一定要買。

Zhāng Fēi zuìjìn bān xīnjiā le. Tā fángjiān dìshang pūzhe piàoliang de huángsè dìtǎn. Hái yǒu yī zhāng zhuōzi, yī zhāng chuáng hé jǐ bǎ yǐzi. Zhuōzishang fàngzhe shōuyīnjī. Fángjiānlǐ hái yǒu shūguì hé xiǎode diànbīngxiāng. Qiángshang guàzhe jǐshí zhāng àiren hé háizimen de zhàopiàn.

Dànshì fángjiān hái méi bùzhì hǎole. Zhāng Fēi hái xiǎng mǎi jǐ gè dōngxi. Shǒuxiān tā xūyào kōngtiáo, xǐyījī. Míngtiān tā hé péngyou men yīqǐ qù shāngchǎng kànkàn. Rúguǒ yǒuqián, tā yīdǐng yào mǎi.

张飞的房间里有什么东西？

1. 墙上挂着什么？
2. 她还想买什么？

-
1. 張飛的房間裡有什麼東西？
 2. 牆上掛著什麼？
 3. 她還想買什麼？

-
1. Zhāng Fēi de fángjiānlǐ yǒu shénme dōngxi?
 2. Qiángshang guàzhe shénme?
 3. Tā hái xiǎng mǎi shénme?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

李华来张飞这儿看看张飞的新房子。首先张飞给朋友介绍她的房间。房间已经布置好了，李华最喜欢的就是床上漂亮的枕头和被子。看了张飞的房间以后她们去浴室。浴室里有很大的浴缸，还有漂亮的镜子。李华也想看看厨房，但是张飞说厨房还没布置好，以后再给朋友介绍。

后来两个朋友一起出去玩儿。李华看到张飞锁了她的房间。张飞说她不要别人进入，钥匙总是自己带在身边。

李華來張飛這兒看看張飛的新房子。首先張飛給朋友介紹她的房間。房間已經布置好了，李華最喜歡的就是床上漂亮的枕頭和被子。看了張飛的房間以後她們去浴室。浴室裡有很大的浴缸，還有漂亮的鏡子。李華也想看看廚房，但是張飛說廚房還沒布置好，以後再給朋友介紹。

後來兩個朋友一起出去玩兒。李華看到張飛鎖了她的房間。張飛說她不要別人進入，鑰匙總是自己帶在身邊。

Lǐ Huá lái Zhāng Fēi zhèr kànkàn Zhāng Fēi de xīn fángzi. Shǒuxiān Zhāng Fēi gěi péngyou jièshào tā de fángjiān. Fángjiān yǐjīng bùzhì hǎole, Lǐ Huá zuì xǐhuan de jiùshì chuángshàng piàoliang de zhěntou hé bèizi. Kàn le Zhāng Fēi de fángjiān yǐhòu tāmen qù yùshì. Yùshìlǐ yǒu yǒu hěn dà de yùgāng, hái yǒu piàoliang de jìngzi. Lǐ Huá yě xiǎng kànkàn chúfáng, dànshì Zhāng Fēi shuō chúfáng hái méi bùzhì hǎo, yǐhòu zài gěi péngyou jièshào.

Hòulái liǎngge péngyou yìqǐ chūqu wánr. Lǐ Huá kàndào Zhāng Fēi suǒ le tā de fángjiān. Zhāng Fēi shuō tā bù yào biéren jìnrù, yàoshi zǒngshì shì zìjǐ dài zàishēn biān.

1. 李华最喜欢什么？
2. 浴室有什么东西？
3. 哪个房间还没布置好？
4. 张飞为什么总是锁住她的房间？

1. 李華最喜歡什麼？
2. 浴室有什麼東西？
3. 哪個房間還沒布置好？
4. 張飛為什麼總是鎖住她的房間？

1. Lǐ Huá zuì xǐhuan shénme?
2. Yùshì yǒu shénme dōngxi?
3. Nǎge fángjiān hái méi bùzhì hǎo?
4. Zhāng Fēi wèishénme zǒngshì suǒzhù tā de fángjiān

三·综合联系

1. 给同学介绍你的房间。给他/她说房间里有什么东西，桌子放着什么，墙上挂着什么等等。
2. 问同学他/她房子的其他房间怎么布置。
3. 给同学说，你理想的房子里应该是怎么布置的。

1. 給同學介紹你的房間。給他/她說房間裡有什麼東西，桌子放著什麼，牆上掛著什麼等等。
2. 問同學他/她房子的其他房間怎麼布置。
3. 給同學說，你理想的房子裡應該是怎麼布置的。

1. Gěi tóngxué jièshào nǐ de fángjiān. Gěi tā/tā shuō fángjiān lǐ yǒu shénme dōngxi, zhuōzi fàngzhe shénme, qiángshang guàzhe shénme dēngdēng.
2. Wèn tóngxué tā/tā fángzi de qítā fángjiān zěnmē bùzhì.
3. Gěi tóngxué shuō, nǐ lǐxiǎng de fángzi lǐ yīnggāi shì zěnmē bùzhì de.

如果	如果	rúguǒ	if	jeśli, jeżeli
浴缸	浴缸	yùgāng	bathtub	wanna
镜子	鏡子	jìngzi	mirror	lustro
别人	別人	biérén	the others	inni (ludzie)
进入	進入	jìnrù	enter	wejście

DIALOG

tīngshuō 听说 / 聽說 słyszałem/am

Lǐ huá: tīngshuō nǐ zuìjìn bān xīnjiā le, fángjiān bùzhì zěnmē yàng le ?

李华: 听说你最近搬新家了, 房间布置怎么样了? /

李華: 聽說你最近搬新家了, 房間佈置怎麼樣了?

Zhāngfēi: jīběnshàng dōu bùzhì hǎo le, yǒu shíjiān nǐ kěyǐ lái cānguān yí xià a!

张菲: 基本上都布置好了, 有时间你可以来参观一下啊! /

張菲: 基本上都佈置好了, 有時間你可以來參觀一下啊!

Lǐ huá: nǐ shì zěnyàng bùzhì de, néng jiǎndān miáoshù yí xià ma ?

李华: 你是怎样布置的, 能简单描述一下吗? /

李華: 你是怎樣佈置的, 能簡單描述一下嗎?

Zhāngfēi: hǎode, wǒ fángjiān de dìshàng pūzhe piàoliàng de hóngsè dìtǎn, dìtǎnshàng bǎizhe zhuōzi, zhuōzi shàng fàngzhe diànhuàjī hé wúxiàndiàn guǎngbō shèbèi, hái yǒu yìbǎ yǐzi hé yì zhāng chuáng, chuáng shàng fàngzhe zhěntou, yǐjī yīchú, fúshǒuyǐzi, shūguì, shūguì lǐ fàngzhe shū, bàngōngzhuō, zhēnkōng xīchénqì, xǐyǐjī, gānzàojī, diànbīngxiāng, shāfā, zài ménkǒu hái yǒu yí gè xiǎo de lājī lánzi.

张菲: 好的, 我房间的地上铺着漂亮的红色地毯, 地毯上摆着桌子, 桌子上放着电话机和无线电广播设备, 还有一把椅子和一张床, 床上面放着枕头, 以及衣橱, 扶手椅子, 书柜, 书柜里放著书, 办公桌, 真空吸尘器, 洗衣机, 干燥机, 电冰箱, 沙发, 在门口还有一个小的垃圾篮子 /

張菲: 好的, 我房間的地上鋪著漂亮的紅色地毯, 地毯上擺著桌子, 桌子上放著電話機和無線電廣播設備, 還有一把椅子和一張床, 床上面放著枕頭, 以及衣櫥, 扶手椅子, 書櫃, 書櫃裏放著書, 辦公桌, 真空吸塵器, 洗衣機, 乾燥機, 電冰箱, 沙發, 在門口還有一個小的垃圾籃子。

Lǐ huá: nà nǐ de qiáng shàng shì zěnyàng bùzhì de ?

李华: 那你的墙上是怎样布置的? / 那你的牆上是怎樣佈置的?

Zhāngfēi: qiángshàng zhèngzhōngyāng guà zhe yí gè dà de zhàomíngdēng, qiáng sìzhōu guà zhe kōngtiáo, shízhōng, quán jiārén de zhàopiàn, hái tiē zhe yìfú huà hé yìzhāng hǎibào.

张菲: 墙上正中央挂着一个大的照明灯, 墙四周挂着空调, 时钟, 全家人的照片, 还贴着一幅画和一张海报 /

張菲: 牆上正中央掛著一個大的照明燈, 牆四周掛著空調, 時鐘, 全家人的照片, 還貼著一幅畫和一張海報。

Lǐ huá: nà nǐ de chúfáng hé yùshì yǐjī xǐshǒujiān zěnmeyàng ne ?

李华: 那你的厨房和浴室以及洗手间怎么样呢? /

李華: 那你的廚房和浴室以及洗手間怎麼樣呢?

Zhāngfēi: chúfáng de pángbiān shì yí gè yùshì, yùshì de lǐmiàn yǒu yí gè xiǎo de xǐshǒujiān.

张菲: 厨房的旁边是一个浴室, 浴室的里面有一个小的洗手间 /

張菲: 廚房的旁邊是一個浴室, 浴室的裏面有一個小的洗手間。

Lǐ huá: tīngshuō nǐ de chuānghu yě hěn měiguān, shì ma ?

李华: 听说你的窗户也很美观, 是吗? / 聽說你的窗戶也很美觀, 是嗎?

Zhāngfēi: shìde, dǎkāi mén zhèngduìzhe shì yí shàn dà chuānghu, dà chuānghu de pángbiān hái yǒu liǎng shàn xiǎo chuānghu, chuānghu quánshì wēinísī bǎiyè chuāng. hái yǒu wǒ jiā de mén jīngcháng shì suǒzhù de, yàoshi chángcháng shì zìjǐ dàizài shēnbiān.

张菲: 是的, 打开门正对着是一扇大窗户, 大窗户的旁边还有两扇小窗户, 窗户全是威尼斯百叶窗。还有我家的门经常是锁住的, 钥匙常常是自己带在身边 /

張菲: 是的, 打開門正對著是一扇大窗戶, 大窗戶的旁邊還有兩扇小窗戶, 窗戶全是威尼斯百葉窗。還有我家的門經常是鎖住的, 鑰匙常常是自己帶在身邊。

Lǐ huá: wǒ kěyǐ xiǎngxiàng dào nǐ nà měilì de xiǎowū, yǒu jīhuì wǒ yídìng qù cānguān.

李华: 我可以想象到你那美丽的小屋, 有机会我一定去参观 /

李華: 我可以想像到你那美麗的小屋, 有機會我一定去參觀。

huānyíng 欢迎你 / 歡迎你 *proszę bardzo* (zgoda na zrobienie czegoś)

Zhāngfēi: hǎode, huānyíng nǐ lǐhuá.

张菲: 好的, 欢迎你李华 / 好的, 歡迎你李華。

床	床	chuáng	bed	łóżko
枕头	枕頭	zhěntou	pillow	poduszka
地毯	地毯	dìtǎn	carpet	dywan
桌子	桌子	zhuōzi	table/desk	biurko
椅子	椅子	yǐzi	chair	krzesło
书	書	shū	book	książka
无线电通信	無線電通信	wúxiàn diàntōngxìn	radioset	radio
灯	燈	dēng	lamp	lampa
窗户	窗戶	chuānghu	window	okno
门	門	mén	door	drzwi
钥匙	鑰匙	yàoshi	key	klucz
电话机	电话机	diànhuàjī	phone	telefon
衣橱	衣櫥	yīchú	wardrobe	szafa
扶手椅	扶手椅	fúshǒuyǐ	armchair	fotel
书柜	書櫃	shūguì	bookcase	biblioteczka
空调	空調	kōngtiáo	air-conditioning	klimatyzacja
海报	海報	hǎi bào	poster	plakat
真空吸尘器	真空吸塵器	zhēn kōng xīchénqì	vacuum-cleaner	odkurzacz

洗衣机	洗衣機	xǐyījī	washing – machine	pralka
干燥机	乾燥機	gānzàojī	dryer	suszarka
冰箱	冰箱	bīngxiāng	fridge	lodówka
洗澡	洗澡	xǐ zǎo	take a bath	kąpać się, myć
厕所	廁所	cèsuǒ	toilet	toaleta
沙发	沙發	shāfā	sofa	kanapa
熨斗	熨斗	yùndǒu	iron (n.)	żelazko
熨	熨	yùn	iron (v.)	prasować

警报钟	警報鐘	jǐng bào zhōng	alarmclock	budzik
衣架	衣架	yījià	coat-hanger	wieszak
图画	圖畫	túhuà	picture	obrazek
镜子	鏡子	jìngzi	mirror	lustro
照相机	照相機	zhàoxiàngjī	photocamera	aparat fotograficzny
炊具	炊具	chuījù	cooker	kuchenska

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

你的 听说 窗户 很美 也 吗 是

可以 有时间 你 参观 来 一下

想象到 美丽的 你 小屋 那 可以 我

都 好 基本上 布置 了

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

好的, 李华你了欢迎。

厨房的旁边浴室是一个。

钥匙常常是自己身边带在。

那你的墙上布置是怎样的?

简单能一下描述吗?

谈话

画你的房间平面图。不要让同学看看。现在告诉同学你的房间里有什么。听你的同学说, 画下他/她的房间。以后把你们的图画比以下儿

Narysuj plan twojego pokoju. Nie pokazuj go swojemu partnerowi. Powiedz jej/mu, co się znajduje w pokoju. Słuchaj, co powie partner, i narysuj pokój. Porównajcie swoje rysunki. Stosujcie słowa oznaczające kierunki i lokalizacje!

Określanie czasu

Liczby – co oczywiste - używane są także do określania czasu. Dodajemy określenia godzina, minuta, kwadrans itp. Co ważne, przed godziną zazwyczaj podaje się porę dnia – np.:

shàng wǔ shí yī diǎn 上午十一点 / 上午十一點
jedenasta rano (dosł. przed południem jedenaście godzina)

xià wǔ liǎng diǎn 下午两点 / 下午兩點
druga po południu (dosł. po południu druga)

shàng wǔ shí diǎn bàn 上午十点半 / 上午十點半

10:30 przed południem , wpół do jedenastej rano - albo pół [godziny] po dziesiątej (dosł. przed południem dziesięć godzina jedna połowa)

Po słowie diǎn można dodać słowo zhōng – formalnie bowiem diǎn jest klasyfikatorem a zhōng oznacza zegar. Jeśli prócz godziny podane są inne jednostki (minuta, kwadrans) dodaje się odpowiednie klasyfikatory.

kè 刻 / 刻
kwadrans

liǎng diǎn yí kè 两点一刻 / 兩點一刻
2.15 (bez określenia czy rano czy po południu)

xià wǔ liǎng diǎn yí kè 下午两点一刻 / 下午兩點一刻
2.15 po południu

shàng wǔ wǔ diǎn sān kè 上午五点三刻 / 上午五點三刻
5.45 rano (trzy kwadransy – san ke – to 45 minut)

Nie używamy ' liǎng kè' ale ' yí bàn':
shàng wǔ wǔ diǎn bàn 上午五点半 / 上午五點半
5.30 rano

fēn 分 / 分
minuta

liǎng diǎn shí fēn 两点十分 / 兩點十分
2.10 (bez określenia czy rano czy po południu)

xià wǔ liǎng diǎn shí fēn 下午两点十分 / 下午兩點十分
2.10 po południu

jeśli liczba minut jest mniejsza niż dziesięć stosujemy 'líng' w miejsce zera, np.:

liǎng diǎn líng bā 两点零八 / 兩點零八
2.08 (bez określenia czy rano czy po południu)

chà 差 / 差
bez, brak

Dodanie słowa 'chà' oznacza że do danej godziny brakuje iluś minut lub kwadransów.

chà yí kè sì diǎn 差一刻四点 / 差一刻四點
za kwadrans czwarta czyli 3.45 (bez określenia czy rano czy po południu)

chà shí wǔ fēn sì diǎn 差十五分四点 / 差十五分四點
3.45 (bez określenia czy rano czy po południu)

Do określania dni tygodnia i miesięcy również używa się liczb. W języku chińskim kolejne dni tygodnia nie mają nazw własnych, są to po prostu kolejne liczby naturalne (od 1 do 6) po nazwie 'tydzień' (xīngqī 星期/星期). Tworzone są według schematu:
xīngqī <liczba od 1 do 6>:

xīngqī yī 星期一
xīngqī èr 星期二
xīngqī sān 星期三
xīngqī sì 星期四
xīngqī wǔ 星期五
xīngqī liù 星期六

Wyjątkiem jest niedziela.
xīngqītiān 星期天

tiān 天 oznacza 'niebo'. Niekiedy stosowane jest xīngqīrì 星期日 (rì 日 oznacza 'słońce')

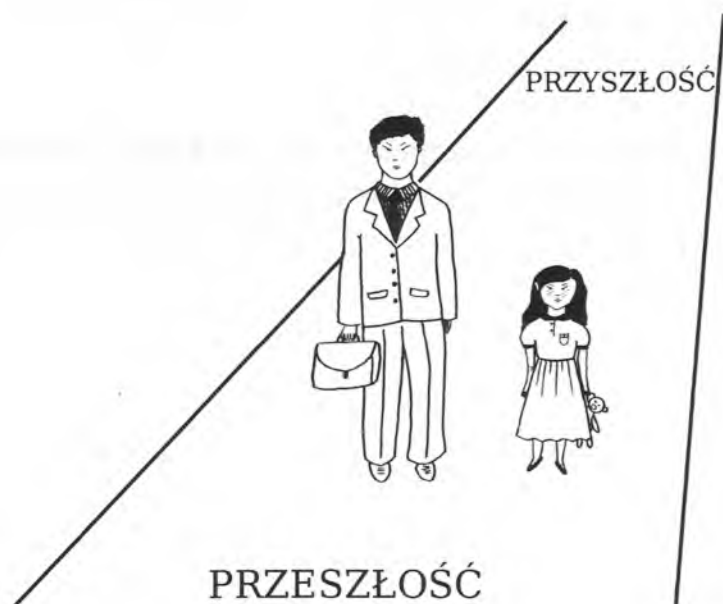
Jeszcze prostsze jest określanie miesięcy. Wszystkie określamy przez poprzedzenie słowa yuè 月 'miesiąc' kolejnymi liczbami naturalnymi. Uwaga: naturalnymi, choć tłumaczymy jako 'pierwszy', 'drugi', 'trzeci' itd.

<liczba od 1 do 12> yuè:

yī yuè	一月	styczeń (pierwszy miesiąc)
èr yuè	二月	luty (drugi miesiąc)
sānyuè	三月	marzec (trzeci miesiąc)
shí yuè	十月	październik (dziesiąty miesiąc)
shí èr yuè	十二月	grudzień (dwunasty miesiąc)

Dla szerszego określania czasu stosujemy dodatkowe słowa, np. dziś, wczoraj, jutro, pojutrze, w tym tygodniu, w następnym miesiącu itp.

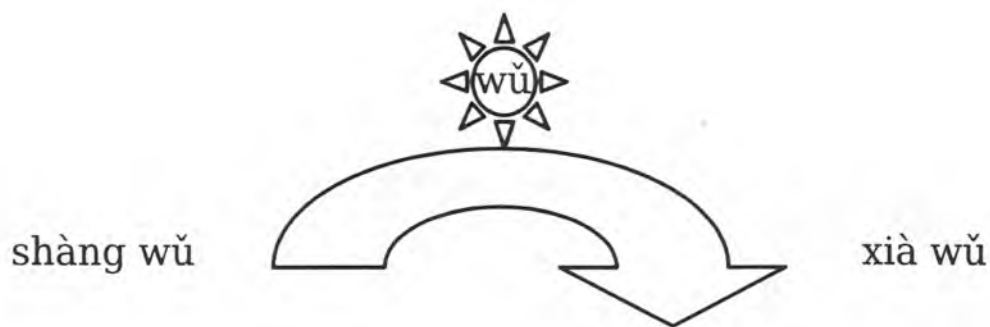
Do określania czasu stosujemy niekiedy słowa oznaczające kierunki i lokalizacje. Chińczycy określają "pojutrze" używając słowa 'hòu tiān' 后天 後天, które dosłownie znaczy "za (z tyłu) dzień". W Europie naturalnie odbieramy przyszłość jako coś co jest raczej przed nami a nie za nami. Jak sobie z tym poradzić? Dla większości uczących się wystarczy informacja, że dla Chińczyka przyszłość jest zakryta, jest jakby za nim, nie widzi jej. Natomiast przeszłość jest widoczna, więc znajduje się przed nim.

Przy określaniu roku i dnia stosowane są analogiczne słowa:

	nián 年/ 年(rok) year	tiān 天/天(dzień) day
	qù nián (przeszły, poprzedzający rok) 去年 去年	zuó tiān (wczoraj) 昨天/昨天
jīn (bieżący) 今/今	jīn nián (bieżący rok) 今年/今年	jīn tiān (bieżący dzień czyli dziś) 今天/今天
míng (następny) 明/明	míng nián (następny rok) 明年/明年	míng tiān (następny dzień czyli jutro) 明天/明天
hòu (za) 后/後	hǒu nián (rok po następnym, za dwa lata) 后年/後年	hòu tiān (dzień po następnym, pojutrze) 后天/後天

Jest to przykład dość uniwersalnego użycia słów oznaczających kierunki, zgodnego z logiką języka chińskiego. Podobnie stosowane były one w połączeniu np. ze słowem 'wǔ' – południe. Południe oznaczało szczyt (w południe słońce jest w najwyższym punkcie, "szczytuje") . Zatem shàng wǔ (przedpołudnie, poprzedzające południe, "wchodzące na szczyt południa") i xià wǔ (popołudnie, następujące po południu, "schodzące z szczytu południa"):

shàng [gè] xīng qī 上个星期 / 上個星期
zeszły (poprzedni) tydzień/miesiąc

shàng [gè] yuè 上个月 / 上個月
zeszły (poprzedni) tydzień/miesiąc

zhè [gè] xīng qī 这个星期 / 這個星期
ten tydzień

zhōu mò 周末 / 週末
weekend

hǒu tiān shàng wǔ liù diǎn bàn 后天上午六点半 / 後天上午六點半
pojutrze 6.30 rano

dà qián tiān wǎn shàng jiǔ diǎn sì shí sì 大前天晚上九点四十四分 / 大前天晚上九點四十四分
przedwczoraj 21.44

zhōng wǔ 中午 / 中午
południe

hòu tiān wǎn shàng 后天晚上 / 後天晚上
jutro wieczór

wǎn shàng 晚上 / 晚上
noc/w nocy

Słowo 'gè' należy do klasyfikatorów i dlatego zajmiemy się nim osobno.

Opisz, co widzisz w powyższym pokoju.

10 Spędzanie czasu wolnego 出去玩儿，消遣时间的活动

Chūqù wánr , xiāoqiǎn shíjiān de huó dòng

一·听力

听完下面课文，回答问题。

这个周末我和女朋友一起想去城外玩儿。那儿有比较大的湖，可以冲浪、骑马，还可以坐船到别的地方去。但是我们还不知道坐什么交通工具去那儿最好。坐出租汽车比较好，不过也很贵。坐公共汽车也不行，太麻烦了，我也不知道需要多长时间。那我觉得自己开车最好。但是我先应该问爸爸怎么去，我不知道出城以后向左拐，还是向右拐。我觉得去商店买地图也是比较好的办法。

這個周末我和女朋友一起想去城外玩兒。那兒有比較大的湖，可以衝浪、騎馬，還可以坐船到別的地方去。但是我們還不知道坐什麼交通工具去那兒最好。坐出租汽車比較好，不過也很貴。坐公共汽車也不行，太麻煩了，我也不知道需要多長時間。那我覺得自己開車最好。但是我先應該問爸爸怎麼去，我不知道出城以後向左拐，還是向右拐。我覺得去商店買地圖也是比較好的辦法。

Zhèige zhōumò wǒ hé nǚpéngyou yìqǐ xiǎng qù chéngwài wánr. Nàr yǒu bǐjiào dàde hú , kěyǐ chōnglàng , qíma , hái kěyǐ zuòchuán dào bié de dìfang qù. Dànshì wǒmen hái bùzhīdào zuò shénme jiāotōng gōngjù qù nàr zuìhǎo. Zuò chūzūqìchē bǐjiào hǎo , bùguò yě hěn guì. Zuò gōnggòng qìchē yě bùxíng , tài máfan le , wǒ yě bùzhīdào xūyào duō cháng shíjiān. Nà wǒ juéde zìjǐ kāichē zuìhǎo. Dànshì wǒ xiān yīnggāi wèn bàba zěnmē qù , wǒ bùzhīdào chūchéng yǐhòu xiàngzuǒ guǎi , hái shì xiàngyòu guǎi. Wǒ juéde qù shāngdiàn mǎi dìtú yěshì bǐjiào hǎo de bànfǎ.

1. 城外可以玩儿什么？
2. 出城什么交通工具最好？
3. 公共汽车为什么不行？

1. 城外可以玩什么？
2. 出城什麼交通工具最好？
3. 公共汽車為什麼不行？

1. Chéngwài kěyǐ wánr shénme?
2. Chūchéng shénme jiāotōng gōngjù zuìhǎo?
3. Gōnggòng qìchē wèishénme bùxíng?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

今天晚上我和同学们在一个酒吧见面。不过有一个问题，我还不知道这个酒吧在哪儿。所以我请两个朋友给我说明一下儿。但是他们说的不一样。一个朋友说，坐公共汽车去最好。我先应该上 11 路车，穿过高架桥以后下车，向后走，上 43 路车。过第二个路口以后再下车，向左拐。那儿就是那个酒吧。

第二个朋友说，坐的士好一些，还快一些。我应该在商场前面下车，过马路，就应该看到酒吧。我还不知道怎么去，我觉得我要请爸爸送我去那个地方。

今天晚上我和同學們在一個酒吧見面。不過有一個問題，我還不知道這個酒吧在哪兒。所以我請兩個朋友給我說明一下兒。但是他們說的不一樣。一個朋友說，坐公共汽車去最好。我先應該上 11 路車，穿過高架橋以後下車，向后走，上 43 路車。過第二個路口以後再下車，向左拐。那兒就是那個酒吧。

第二個朋友說，坐的士好一些，還快一些。我應該在商場前面下車，過馬路，就應該看到酒吧。我還不知道怎麼去，我覺得我要請爸爸送我去那個地方。

Jīntiān wǎnshang wǒ hé tóngxuémen zài yīge jiǔbā jiànmiàn. Bùguò yǒu yīge wèntí, wǒ hái bùzhīdào zhèige jiǔbā zài nǎr. Suǒyǐ wǒ qǐng liǎngge péngyou gěi wǒ shuōmíng yīxià. Dànshì tāmen shuō de bù yīyàng. Yīge péngyou shuō, zuò gōnggòng qìchē qù zuìhǎo. Wǒ xiān yīnggāi shàng 11 lù chē, chuānguò gāojiàqiáo yǐhòu xiàchē, xiànghòu zǒu, shàng 43 lù chē. Guò dì-èr ge lùkǒu yǐhòu zài xiàchē, xiàngzuǒ guǎi. Nàr jiù shì nèige jiǔbā.

Dì-èr ge péngyou shuō, zǒu díshì hǎo yīxiē, hái kuài yīxiē. Wǒ yīnggāi zài shāngchǎng qiánmian xiàchē, guò mǎlù, jiù yīnggāi kàndào jiǔbā. Wǒ hái bùzhīdào zěnmē qù, wǒ juéde wǒ yào qǐng bàba sòng wǒ qù nèige dìfang.

坐公共汽车去酒吧怎么去？

讲述者到底决定什么？

坐出租汽车在哪儿应该下车？

坐公共汽車去酒吧怎麼去？

講述者到底決定什麼？

坐出租汽車在哪兒應該下車？

Zuò gōnggòng qìchē qù jiǔbā zěnmē qù?

Jiǎngshùzhě dàodǐ juéding shénme?

Zuò chūzūqìchē zài nǎr yīnggāi xiàchē?

三·综合联系

1. 问同学，他/她最喜欢的交通工具是什么。为什么？
2. 画一个简单的城市地图，在几个地方作些记号。请同学给你说明从一个地方到另外一个地方怎么去。
3. 问同学，到波兰几个有名的地方去什么交通工具最好。为什么？

1. 問同學，他/她最喜歡的交通工具是什麼。為什麼？
2. 畫一個簡單的城市地圖，在幾個地方作些記號。請同學給你說明從一個地方到另外一個地方怎麼去。
3. 問同學，到波蘭幾個有名的地方去什麼交通工具最好。為什麼？

1. Wèn tóngxué , tā/tā zuì xǐhuan de jiāotōng gōngjù shì shénme. Wèishénme?
2. Huà yīge jiǎndān de chéngshì dìtú , zài jǐge dìfang zuò xiē jìhao. Qǐng tóngxué gěi nǐ shuōmíng cǒng yīge dìfang dào lìngwài yīge dìfang zěnmē qù.
3. Wèn tóngxué , dào Bōlán jǐge yǒumíngde dìfang qù shénme jiāotōng gōngjù zuìhǎo. Wèishénme?

湖	湖	hú	lake	jezioro
需要	需要	xūyào	need	potrzeba
送	送	sòng	accompany, escort, see somebody off	odprowadzić, towarzyszyć
的士	的士	díshì	taxi	taxi, taksówka
马路	馬路	mǎlù	road	droga, ulica

DIALOG

Lǐ huá: wǒ xiǎng qù kāfēiguǎn hé péngyou jiànmiàn, nǐ zhīdào zuìjìn de lù ma?

李华: 我想去咖啡馆和朋友见面, 你知道最近的路吗? /

李華: 我想去咖啡館和朋友見面, 你知道最近的路嗎?

Zhāngfēi: zhīdào a, nǐ xiǎng zìjǐ kāichē qù, hái shì zuò gōnggòngqìchē, hái shì jiào chūzūchē?

张菲: 知道啊, 你想自己开车去, 还是坐公共汽车, 还是叫出租车去? /

張菲: 知道啊, 你想自己開車去, 還是坐公共汽車, 還是叫出租車去?

Lǐ huá: wǒ juéde dōu kěyǐ, nǐ néng gěi wǒ shuōmíng yíxià ma?

李华: 我觉得都可以, 你能给我说明一下吗? /我覺得都可以, 你能給我說明一下嗎?

Zhāngfēi: hǎo de. rúguǒ nǐ zìjǐ kāi chē qù, yào chuānguò gāojiàqiáo, zài dìsān ge lùkǒu xiàng zuǒ guǎi, zài yìzhí xiàng qián zǒu, jiù huì kàn dào. rúguǒ nǐ zuò gōnggòngqìchē, yào chuānguò shízì lùkǒu, xiàng hòu guǎi, gōnggòngqìchē huì zài dì èr ge lùkǒu tíng, nǐ jiù huì kàn dào. jiào chūzūchē hé zìjǐ kāichē yíyàng.

张菲: 好的。如果你自己开车去,你要穿过高架桥,在第三个路口向左拐,再一直向前走,就会看到。如果你坐公共汽车,要穿过十字路口,向后拐,公共汽车会在第二个路口停,你就会看到。叫出租车和自己开车一样/

張菲: 好的。如果你自己開車去你要穿過高架橋,在第三個路口向左拐,再一直向前走,就會看到。如果你坐公共汽車,要穿過十字路口,向後拐,公共汽車會在第二個路口停,你就會看到。叫出租車和自己開車一樣。

Lǐ huá: nǐ zhīdào de hěn duō a, wǒ hái xiǎng wèn yí xià, wǒ xià gè xīngqī yào qù qīngdǎo, nǐ néng gào sù wǒ shénme jiāotōng gōngjù zuìhǎo?

李华: 你知道的很多啊, 我还想问一下, 我下个星期要去青岛, 你能告诉什么交通工具最好?

李華: 你知道的很多啊, 我還想問一下, 我下個星期要去青島, 你能告訴什麼交通工具最好?

Zhāngfēi: nǐ kěyǐ zuò huǒchē, nǐ yě kěyǐ zuò chuán.

张菲: 你可以坐火车, 你也可以坐船 / 你可以坐火車, 你也可以坐船。

Lǐ huá: qí mǎ hé zuò bǎidù kěyǐ ma?

李华: 骑马和坐摆渡可以吗? / 騎馬和坐擺渡可以嗎?

Zhāngfēi: qí mǎ hé zuò bǎidù hěn màn hěn màn.

张菲: 骑马和坐摆渡很慢很慢 / 張菲: 騎馬和坐擺渡很慢很慢。

Lǐ huá: nà zuò huǒchē, zuò fēijī, zuò chuán, nǎ zhǒng jiāotōng fāngshì gèng hǎo?

李华: 那坐火车, 坐飞机, 坐船, 哪种交通方式更好? /

李華: 那坐火車, 坐飛機, 坐船, 哪種交通方式更好?

Zhāngfēi: zuò huǒchē shíjiān cháng diǎn, dàn kěyǐ guānshǎng fēngjǐng, zuò fēijī de sùdù kuài yìxiē, dànshì, bú shì hěn ānquán, zuò chuán shì kěyǐ guānshǎng dào hǎibiān de fēngjǐng de.

张菲: 坐火车时间长点, 但可以观赏风景, 坐飞机的速度快一些, 但是, 不是很安全, 坐船是可以观赏到海边的风景的 /

張菲: 坐火車時間長點, 但可以觀賞風景, 坐飛機的速度快一些, 但是, 不是很安全, 坐船是可以觀賞到海邊的風景的。

Zhānghuá: rúguǒ wǒ dào le qīngdǎo, zěnyàng zhǎo zhù de dìfāng ne?

张华: 如果我到了青岛, 怎样找住的地方呢? /

張華: 如果我到了青島, 怎樣找住的地方呢?

Zhāngfēi: nǐ kěyǐ wèn bùxíngzhě a.

张菲: 你可以问步行者啊 / 你可以問步行者啊。

Zhānghuá: zhīdào le, xièxiè le!

张华: 知道了, 谢谢你! / 知道了, 謝謝你!

咖啡馆	咖啡館	kāfēiguǎn	café	kawiarnia
见面	見面	jiànmiàn	see	widzieć
开车	開車	kāichē	drive a car	kierować samochodem
公共汽车	公共汽車	gōnggòng qìchē	city bus	autobus
出租车	出租車	chūzūchē	taxi	taksówka
说明	說明	shuōmíng	explain	wyjaśnić, wy tłumaczyć
穿过	穿過	chuānguò	go through	przejść
高架桥	高架橋	gāojiàqiáo	elevated road	wiadukt
拐	拐	guǎi	turn	skręcić
一直	一直	yì zhí	go straight	iść prosto
往前走	往前走	wǎng qián zǒu	go ahead	iść naprzód
十字路口	十字路口	shízì lùkǒu	cross-road	skrzyżowanie
坐火车	坐火車	zuò huǒchē	by train	pociągiem
骑马	騎馬	qímǎ	ride a horse	jechać konno
坐摆渡	坐擺渡	zuò bǎidù	by ferry	promem
交通	交通	jiāotōng	traffic	ruch uliczny
方式	方式	fāngshì	way, method	sposób, metoda
飞机	飛機	fēijī	airplane	samolot
坐船	坐船	zuò chuán	by boat	łodzią
观赏	觀賞	guānshǎng	see and enjoy	patrzeć
风景	風景	fēngjǐng	view	widok
速度	速度	sùdù	speed	prędkość
安全	安全	ānquán	safe	bezpieczny
海边	海邊	hǎibiān	seaside	wybrzeże
步行者	步行者	bùxíngzhě	pedestrian	pieszy, przechodzień
行人	行人	xíng rén	pedestrian	pieszy, przechodzień

搭乘	搭乘	dā chéng	hitchhike	jechać autostopem
走地下通道	走地下通道	zǒu dìxià tōngdào	go thru the subway	przejść przejściem podziemnym
斑马线	斑馬線	bān mǎ xiàn	zebra	„zebra”, przejście dla pieszych
横越	橫越	héng yuè	crossing	przejście
见朋友	見朋友	jiàn péngyǒu	meet friends	spotykać się z przyjaciółmi
喝咖啡	喝咖啡	hē kāfēi	drink coffee	pić kawę
左转	左轉	zuǒ zhuǎn	turn left	skręcić w lewo
右转	右轉	yòu zhuǎn	turn right	skręcić w prawo
停止	停止	tíngzhǐ	stop	zatrzymać się
向后转	向後轉	xiàng hòu zhuǎn	turn back	obrócić się, zawrócić

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

给我 你能 说明 一下 吗

可以 问 你 步行者 啊

坐火车 长点 时间 可以 但 风景 观赏

到了 青岛 如果 怎样 住的 地方 找

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

坐飞机的速度一些快。

叫出租车一样和自己开车。

自己要十字路口穿过。

坐船海边的风景可以观赏。

谈话

给同学说，从你的学校到家怎么去。

和同学一起安排你们的晚上

Opowiedz swojemu partnerowi, jak dostajesz się ze szkoły/pracy do domu.

Zaplanuj wieczór z partnerem/partnerką.

Zaimki wskazujące (ten/ta/to i tamten/tamtą/tamto)

zhè shì yì běn shū 这是一本书 / 這是一本書

to jest książka

tà shì yì běn shū 那是一本书 / 那是一本書

tamto to [jest] książka

nà gè nánrén 那个男人 / 那個男人

tamten mężczyzna

zhè shì shén me? 这是什么? / 這是什麼?

co to jest? (to jest co?)

nà shì shénme? 那是什么? / 那是什麼?

co tamto jest? (tam jest co?)

Klasyfikatory

Klasyfikator (ang. measure word) stosowany jest przed rzeczownikami określonymi liczebnikiem i/lub zaimkiem wskazującym.

Wcześniej wspomnieliśmy, że klasyfikator klasyfikuje rzeczownik (określa klasę, do której ten rzeczownik należy, np. klasa przedmiotów długich albo klasa osób).

Mówimy np.:

liǎng gè rén – dwie osoby

sān běn shū – trzy książki

Można wykorzystać klasyfikatory w krótkich odpowiedziach z poprzedzającym liczebnikiem lub zaimkiem wskazującym, np.:

Pytanie: tā yǒu jǐ běn shū – ile on/a/o ma książek (dosł. On/a/o ma ile książek)

Odpowiedź: wǔ běn – pięć [książek]

Klasyfikatory są niekiedy dobrane do rzeczowników w dość zaskakujący sposób, np. klasyfikator dla psa - tiáo 条 / 條 - oznacza coś długiego i cienkiego.

Uniwersalnym klasyfikatorem jest gè 个 / 個. Można go stosować, gdy brak klasyfikatora dla konkretnego rzeczownika oraz gdy zapomnimy właściwego klasyfikatora.

klasyfikator	znaczenie klasyfikatora	przykłady rzeczowników
Liàng cí 量词	Liàng cí de yìsi 量词的意思	Lì zǐ 例子
tiáo 条 條	coś długiego i cienkiego 细长的形状 細長的形狀	yì tiáo lù droga 一条路 一條路
kuài 块 塊	kawałek czegoś, np. mydło, cukierek; bryła 立体的事物 立體的事物	yí kuài zhuān cegła 一块砖 一塊磚
dī 滴 滴	płynny, płynący 流动的事物 流動的事物	yì dī shuǐ strumyk, kropla 一滴水 一滴水
céng 层 層	warstwa 一些事物属于整体的一部分	yì céng lóu piętro 一层楼 一层楼

klasyfikator	znaczenie klasyfikatora	przykłady rzeczowników
zhāng 张 張	rzeczy płaskie 用于纸, 皮子等 用於紙, 皮子等	yì zhāng zhǐ kartka papieru 一張紙 一張紙
fú 幅 幅	ubrania, obrazy, malunki itp. (płaskie) 用于布, 图画等 用於布, 圖畫等	yì fú huà obraz 一幅画 一幅畫
zuò 座 座	wskazuje na coś dużego i usadowionego 用于较大的固定的事物 用於較大的固定的事物	yí zuǒ gāo lǒu wysoki budynek 一座高楼 一座高樓
kē 棵 座	ogólnie roślina 用于植物 用於植物	yì kē shù drzewo 一棵树 一棵樹
zhī 只 只	jedno z pary, zwierzęta, owady, narzędzia 用与某些成对的东西中的一个 用與某些成對的東西中的一個	liǎng zhī ěr duo dwoje uszu 两只耳朵 兩隻耳朵
duǒ 朵 朵	dla kwiatów i... chmur 用于花朵或云彩 用於花朵或雲彩	yì duǒ huā kwiat 一朵花 一朵花
zhǒng 种 種	wskazuje rodzaj, gatunek kogoś lub czegoś 表示种类, 用于人和各种事物 表示種類, 用於人和各種事物	yì zhǒng fāng fǎ metoda, sposób 一种方法 一種方法

sān tiáo gǒu 三条狗 / 三條狗
trzy psy

liù zhī māo 六只猫 / 六隻貓
sześć kotów

yì zhāng zhuōzi 一张桌子 / 一張桌子

jeden stół

liǎng fèn bàozhǐ 两份报纸 / 兩份報紙

dwa egzemplarze gazety

fèn 份 / 份 oznacza porcję, kawałek, udział, egzemplarz

zhè gè píngzi 这个瓶子 / 這個瓶子

ta butelka

nà zhī wǎn 那只碗 / 那只碗

tamta miska

sì shuāng kuàizi 四双筷子 / 四雙筷子

cztery pary pałeczek (pałeczek do jedzenia)

shuāng oznacza rzeczy występujące w parach (buty, pałeczki do jedzenia, rękawiczki itp.)

Teoretycznie można powiedzieć:

bā zhī kuàizi 八只筷子 / 八隻筷子

osiem pałeczek (pałeczek do jedzenia)

ale jest to dość dziwne (bo tracimy możliwość podkreślenia, że pałeczki występują parami)

Ćwiczenie pisane znakami (hanzi)

用量词填空 Wpisz właściwe klasyfikatory w nawiasy.

一 () 椅子

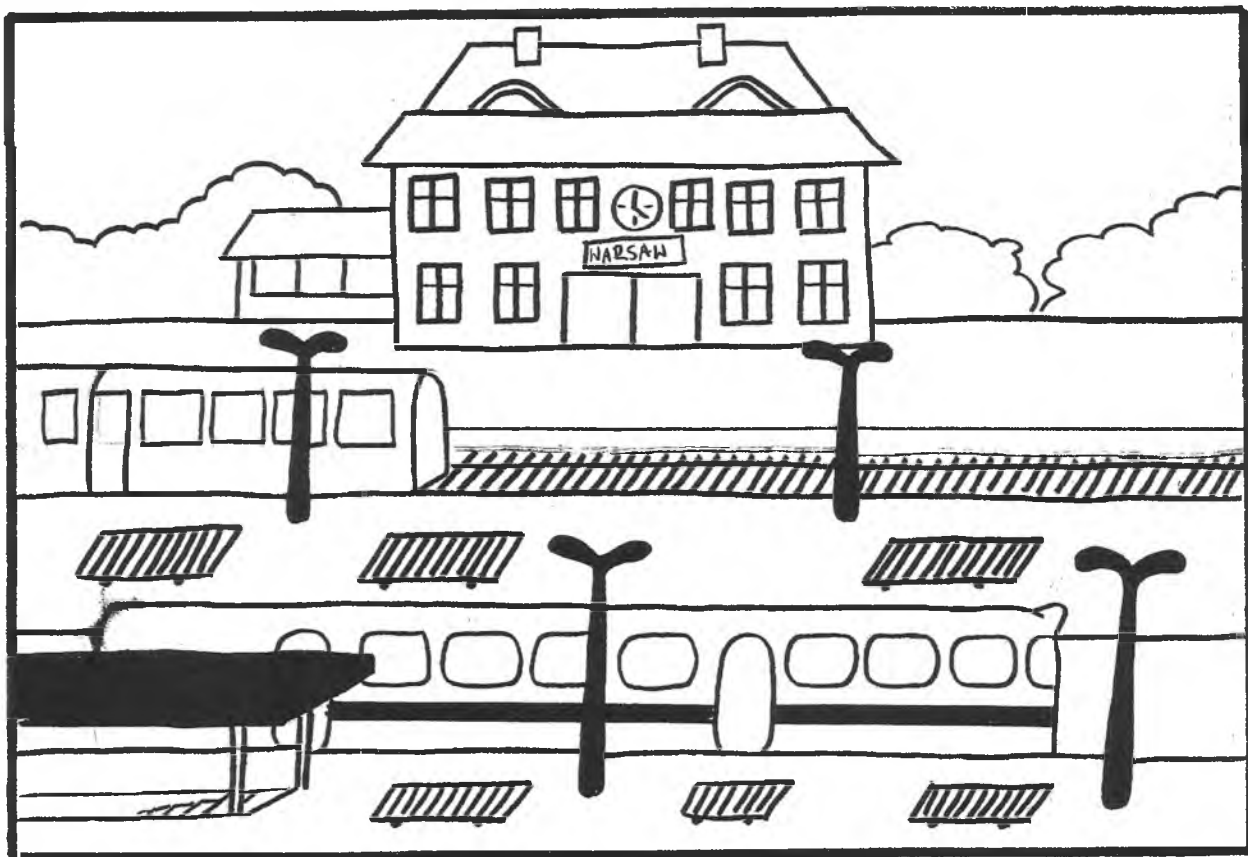
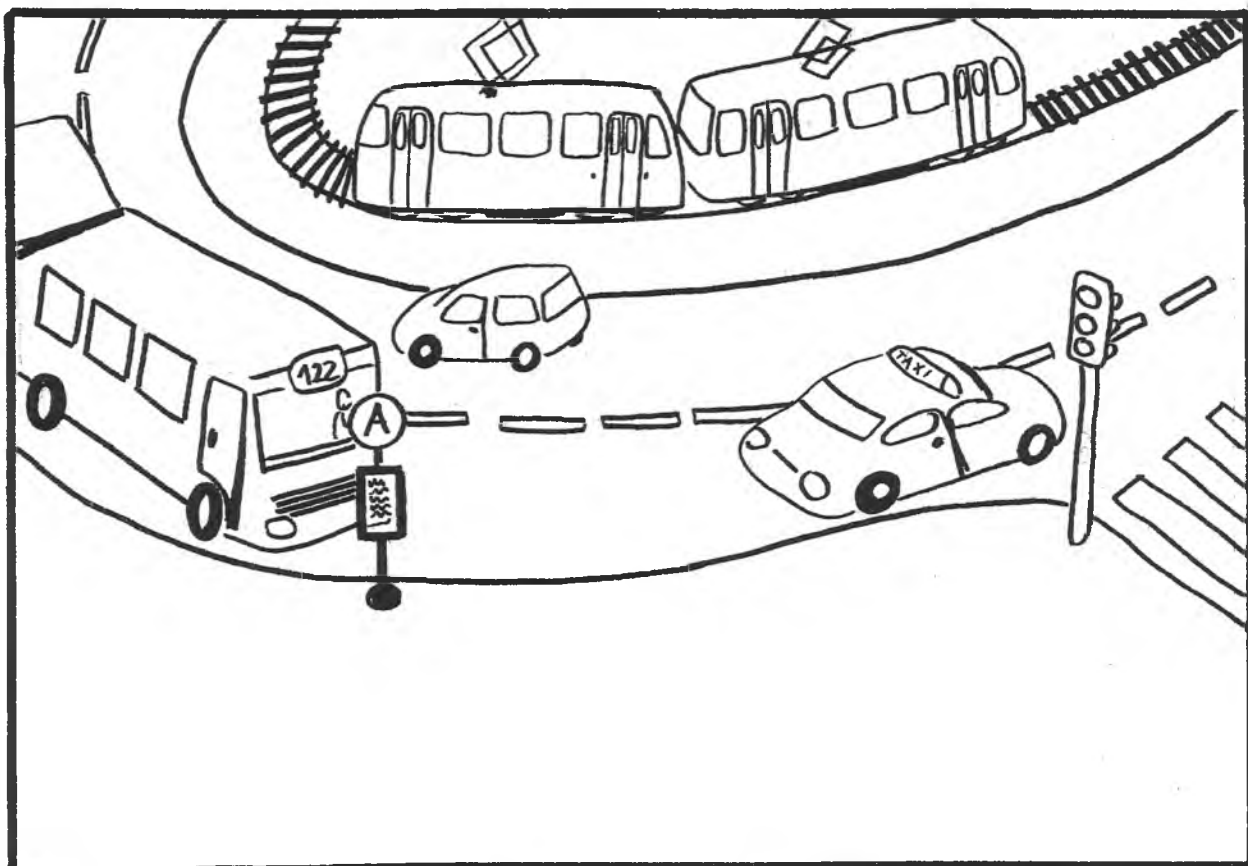
一 () 床

一 () 窗户

一 () 镜子

一 () 海报

一 () 画

Powiedz, czym można się poruszać, i wskaż środki transportu na powyższym rysunku. Kiedy wybierzesz taxi a kiedy pociąg?

11 Codzienne czynności 每天的活动 Měitiān de huódòng

一·听力

听完下面课文，回答问题。

爱华。她现在不工作，所以她是家庭主妇。她每天早上5点起床，去浴室洗脸。然后她开始准备早饭，和老公、孩子们一起吃饭。吃完了，老公去他的公司，儿子和女儿去学校。爱华一个人在家的时候，她先洗个澡、化个妆。然后她去商店买东西。在商店她总是和一个朋友见面。她们一起去喝咖啡、聊天。回家后，爱华开始做晚饭。晚上全家一起吃饭。

愛華。她現在不工作，所以她是家庭主婦。她每天早上5點起床，去浴室洗臉。然後她開始準備早飯，和老公、孩子們一起吃飯。吃完了，老公去他的公司，兒子和女兒去學校。愛華一個人在家裡的時候，她先洗個澡、化個妝。然後她去商店買東西。在商店她總是和一個朋友見面。她們一起去喝咖啡、聊天。回家後，愛華開始做晚飯。晚上全家一起吃飯。

Àihuá. Tā xiànzài bù gōngzuò , suǒyǐ tā shì jiātíng zhǔfù. Tā měitiān zǎoshang 5 diǎn qǐchuáng , qù yùshǐ xǐliǎn. Ránhòu tā kāishǐ zhǔnbèi zǎofàn , hé lǎogōng, háizimen yīqǐ chīfàn. Chīwán le , lǎogōng qù tāde gōngsī , érzi hé nǚ'ér qù xuéxiào. Àihuá yī gèrén zài jiālǐ de shíhou , tā xiān xǐgezǎo , huàgezhuāng. Ránhòu tā qù shāngdiàn mǎi dōngxì. Zài shāngdiàn tā zǒngshì hé yīge péngyou jiànmiàn. Tāmen yīqǐ qù hē kāfēi, liáotiān. Huíjiā hòu, Àihuá kāishǐ zuò wǎnfàn. Wǎnshang quánjiā yīqǐ chīfàn.

1. 老公和孩子们出去后，爱华做什么？
2. 她每天几点起床？
3. 她什么时候洗个澡？

1. 老公和孩子們出去後，愛華做什麼？
2. 她每天幾點起床？
3. 她什麼時候洗個澡？

1. Lǎogōng hé háizimen chūqu hòu, Àihuá zuò shénme?
2. Tā měitiān jǐdiǎn qǐchuáng?
3. Tā shénme shíhou xǐgezǎo?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

Tom: Kate, 你好！听说你有新的工作。怎么样？

Kate: 你好！是的，我现在在生物学学院工作。但是我每天过得很紧张。我每天早上起

床，去学院。在那里并没有时间休息。下班后我还得呆在学院等别人。我们每天晚上谈下一天的研究。你呢？你还是大学生吗？

Tom: 是的。但是和你完全一样。我们每天有很多课，下课后我还得帮助教授整理实验室。你现在有空儿吗？我们去喝咖啡吧。

Kate: 好，但是我没有钱，我们先去自动取款机上取点钱，好吗？

Tom: 好，我们走吧。

Tom: Kate, 你好！聽說你有新的工作。怎麼樣？

Kate: 你好！是的，我現在在生物學學院工作。但是我每天過得很緊張。我每天早上起床，去學院。在那裡並沒有時間休息。下班後我還得呆在學院等別人。我們每天晚上談下一天的研究。你呢？你還是大學生嗎？

Tom: 是的。但是和你完全一樣。我們每天有很多課，下課後我還得幫助教授整理實驗室。你現在有空兒嗎？我們去喝咖啡吧。

Kate: 好，但是我沒有錢，我們先去自動取款機上取點錢，好嗎？

Tom: 好，我們走吧。

Tom: Kate, nǐhǎo! Tīngshuō nǐ yǒu xīn de gōngzuò. Zěnmeyàng?

Kate: Nǐhǎo! Shìde, wǒ xiànzài zài shēngwùxué xuéyuàn gōngzuò. Dànshì wǒ měitiān guòde hěn jǐnzhāng. Wǒ měitiān zǎoshang qǐchuáng, qù xuéyuàn. Zài nàlǐ bìng méiyǒu shíjiān xiūxi. Xiàbān hòu wǒ hái dēi dāi zài xuéyuàn děng biéren. Wǒmen měitiān wǎnshang tánxià yī tiān de yánjiū. Nǐ ne? Nǐ háishi dàxuéshēng ma?

Tom: Shìde. Dànshì hé nǐ wánquán yīyàng. Wǒmen měitiān yǒu hěn duō kè, xiàkè hòu wǒ hái dēi bāngzhù jiàoshòu zhěng lǐ shíyànshì. Nǐ xiànzài yǒu kòngr ma? Wǒmen qù hē kāfēi ba.

Kate: Hǎo, dànshì wǒ méiyǒu qián, wǒmen xiān qù zìdòng qǔkuǎnjīshang qǔ diǎn qián, hǎo ma?

Tom: Hǎo, wǒmen zǒu ba.

1. Kate 在哪里工作？她下班后还得做什么？
2. Tom 和 Kate 去哪儿取点钱？
3. 空闲时间他们做什么？

1. Kate 在哪裡工作？她下班後還得做什麼？
2. Tom 和 Kate 去哪兒取點錢？
3. 空閒時間他們做什麼？

1. Kate zài nǎlǐ gōngzuò? Tā xiàbān hòu hái dēi zuò shénme?
2. Tom hé Kate qù nǎr qǔ diǎn qián?
3. Kòngxián shíjiān tāmen zuò shénme?

三·综合联系

1. 你和同学谈你们每天的活动吧。
2. 给同学介绍你家的一天。

1. 你和同學談你們每天的活動吧。
2. 給同學介紹你家的一天。

1. Nǐ hé tóngxué tán nǐmen měitiān de huódòng ba.
2. Gěi tóngxué jièshào nǐ jiā de yī tiān.

开始	開始	kāishǐ	start, begin	start, zaczynać, początek
生物学	生物學	shēngwùxué	biology	biologia
学院	學院	xuéyuàn	institute	instytut
下课	下課	xiàkè	end classes	skończyć lekcje, skończyć zajęcia
研究	研究	yánjiū	research	badania
教授	教授	jiàoshòu	professor	profesor
整齐	整齊	zhěngqí	tidy	poukładany, porządkowy
实验室	實驗室	shíyànshì	laboratory	laboratorium

DIALOG

Liǎng gè tóngshì zài dàjiē shàng jiànmiàn...

两个同事在大街上见面 / 兩個同事在大街上見面

Dwóch kolegów spotyka się na ulicy...

Zhāngfēi: jǐ nián bújiàn, nǐ biàn piàoliàng le. xiànzài zài nǎlǐ gōngzuò ne?

张菲: 几年不见, 你变漂亮了。现在在哪里工作呢? /

張菲: 幾年不見, 你變漂亮了。現在在哪里工作呢?

Kate: Wǒ tōngguò le kǎoshì, xiànzài zài xiǎoxué dāng lǎoshī. měitiān hé háizi yìqǐ wán. nǐ měitiān dōu gàn shénme ne?

Kate: 我通过了考试, 现在在小学当老师。每天和孩子一起玩。你呢? /

Kate: 我通過了考試, 現在在小學當老師。每天和孩子一起玩。你呢?

Zhāngfēi: wǒ xiànzài shì jiātíng zhǔfù, měitiān zǎoshang qǐchuáng hòu xǐ ge zǎo. Zài wǒ lǎogōng guā húzi shí, wǒ jiǎndān de huà ge zhuāng, ránhòu xǐshǒu zhǔnbèi zǎofàn, zhège shíhòu lǎogōng qù lóu xià mǎi bàozhǐ, fàn zuò hǎo hòu qù bāng háizi chuān yīfu, ránhòu jiù shì dàjiā yìqǐ chī zǎofàn, lǎogōng xǐhuān biān chī zǎofàn biān kàn bàozhǐ. Hé lǎogōng wēnbié hòu, tā qù shàngbān, wǒ yǒushí qù péngyou jiā liáotiān.

张菲: 我现在是家庭主妇, 每天早上起床后先洗个澡。在我老公刮胡子时, 我简单地化个妆, 然后洗手准备早饭, 这个时候老公去楼下买报纸, 饭做好后去帮孩子穿衣服, 然后就是大家一起吃早饭, 老公喜欢边吃早饭边看报纸。和老公吻别后, 他去上班, 我有时去朋友家聊天

張菲: 我現在是家庭主婦, 每天早上起床後先洗個澡。在我老公刮鬍子時, 我簡單地化個妝, 然後洗手準備早飯, 這個時候老公去樓下買報紙, 飯做好後去幫孩子穿衣服, 然後就是大家一起吃早飯, 老公喜歡邊吃早飯邊看報紙。和老公吻別後, 他去上班, 我有時去朋友家聊天。

Kate: nǐ de shēnghuó zhēn shūfu, wǒ měitiān guò de hěn jǐnzhāng. méiyǒu shíjiān xiūxi, wǎnshang xiūxi qián, hái yào zhǔnbèi xià yì tiān de kè.

Kate: 你的生活真舒服, 我每天过的很紧张。没有时间休息, 晚上休息前, 还要准备下一天的课 /

Kate: 你的生活真舒服, 我每天過的很緊張。沒有時間休息, 晚上休息前, 還要準備下一天的課。

Zhāngfēi: nǐ xiànzài yào qù nǎlǐ ne ?

张菲: 你现在要去哪里呢? / 你現在要去哪里呢?

Kate: wǒ yào qù zìdòng qǔkuǎnjī shàng qǔ diǎn qián. nǐ ne ?

Kate: 我要去自动取款机上取点钱。你呢? /

Kate: 我要去自動取款機上取點錢。你呢?

Zhāngfēi: wǒ yào qù jì yì fēng xìn, shùnbìan bāng wǒ lǎogōng shōu yí xià chuánzhēn.

张菲: 我要去寄一封信, 顺便帮我老公收一下传真 /

張菲: 我要去寄一封信, 順便幫我老公收一下傳真。

Kate: wǒ děi zǒu le, zàijiàn.

Kate: 我得走了, 再见 / 我得走了, 再見。

Zhāngfēi: zàijiàn!

张菲: 再见! / 再見!

通过考试	通過考試	tōngguo kǎoshì	pass an exam	zdać egzamin
和小孩一起 玩	和小孩一起 玩	hé xiǎoháizi yìqǐ wán	play with children	bawić się z dziećmi
起床	起床	qǐchuáng	get up	wstawać [z łóżka]
化妆/	化妝	huàzhuāng	make-up	makijaż
刮 [胡子]	刮 [鬍子]	guā [húzi]	shave [beard, moustache]	golić [brodę, wąsy]
洗澡	洗澡	xǐzǎo	take a shower/bath	brać prysznic/ kąpać się
买	買	mǎi	buy	kupić
报纸	報紙	bàozhǐ	newspaper	gazeta
打开	打開	dǎkāi	switch on	włączyć
收音机	收音機	shōuyīnjī	radio	radio
洗	洗	xǐ	wash	myć
头发	頭髮	tóufà	hair	włosy
手	手	shǒu	hand	ręka/dłoń
准备	準備	zhǔnbèi	prepare	przygotować
吃	吃	chī	eat	jeść
早饭	早飯	zǎofàn	breakfast	śniadanie
给小孩子穿 衣服	給小孩子穿 衣服	gěi xiǎoháizi chuānyīfu	help a child put clothes on	pomóc dziecku ubrać się

吻别爱人	吻別愛人	wěnbíe àirén	kiss one's sweet- heart goodbye	pocałować ukochaną/ ukochanego na pożegnanie
和朋友聊天	和朋友聊天	hé péngyou liáotiān	chat with a friend	rozmawiać z przyjacielem
自动取款机	自動取款機	zìdòng qǔkuǎnjī	ATM (automatic teller machine)	bankomat
休息	休息	xiūxi	have a rest	odpocząć
发信	發信	fāxìn	send letter	wysłać list
收传真	收傳真	shōu chuánzhēn	get fax (sent by somebody)	otrzymać faks (wysłany przez kogoś)
睡觉	睡覺	shuìjiào	[go] to sleep	[iść] spać
谈论节日	談論節日	tánlùn jiérì	talk about a festival	rozmawiać o uroczystości

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

两个同事大街上在见面。

每天孩子和一起玩。

我要在取钱自动取款机上。

你的生活舒服很。

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

不见多年，漂亮你变了。

我想去咖啡见面和朋友。

你可以火车坐，也可以船坐。

顺便帮我老公传真发。

语法：能愿动词

Wyrażenie modalne z 得(de)

能愿动词的特点是：后面只能接动词，形容词及其词组。

Wyrażenie modalne z 得(de) modyfikuje znaczenie czasownika lub grupy czasownikowej, po których występuje. Tworzy okolicznik sposobu.

Uwaga – należy odróżniać słowo 得(de) od innego słowa, również zapisywanego w pinyin jako de – słowa 的(de) które określa rzeczownik (tworzy przydawkę). Na tym przykładzie widać, jak ważna jest znajomość znaków chińskich - sam pinyin nie wystarczy.

得 ≠ 的

得 (de) określa czasownik

的 (de) określa rzeczownik

<P> <O> de 得 <D>

tā shuō de kuài

on/a/o mówi [jak? w jaki sposób?] szybko

Często okolicznik sposobu bywa rozbudowany. W takich przypadkach powtarza się czasownik tuż przed pojawieniem się słowa 'de' 得 tak, by podkreślić, czego dotyczy przysłówka:

<P> <O> <D> <powtórzonyV> de <D>, np.:
ta shuō hàn yǔ shuō de kuài
On mówi po chińsku [mówi] szybko.

Słowa pytające

Wcześniej, przy sposobie zadawania pytań, wspomnieliśmy, że jednym ze sposobów zadawania pytań jest użycie słowa pytającego. Teraz podajemy ich więcej:

shéi - kto

nǐ shì shéi? - Kim jesteś? (dosł. Ty być kto)

shéi de - czyj/a/e

nǐ xǐhuan shéi de qìchē? - Czyj samochód lubisz?

shénme - co, jaki/a/e

tā xiǎng chī shénme? Co on/a/o chce jeść (dosł. On/a/o chce jeść co?)

nǎ (niekiedy czytane jako nei) - który/a/e

nǎ gè rén shì bōlán rén? - Który człowiek jest Polakiem?

nǎr - gdzie

nǐ de shū zài nǎr? - Gdzie jest twoja książka? (dosł. twoja książka jest/znajduje się gdzie?)

谈话

给同学说，从你的学校到家怎么去。

和同学一起安排你们的晚上

Opowiedz partnerowi o swoich codziennych obowiązkach, ale dodaj trzy nieprawdziwe. Sprawdź, czy partner odgadnie, które czynności są nieprawdziwe.

12 问题 Problem

一·听力

听完下面课文，回答问题。

最近真的是小李最倒霉的几天。昨天早上他爸爸的车出了问题，爸爸不能送他去机场，所以他坐出租汽车去，花了很多钱，也迟到了。坐飞机到美国后，他发现护照丢了，所以他不能出机场。他没有钱买到中国的机票，所以他去自动取款机上取点钱，但是发现账户也没钱了。他现在真的不知道怎么办。他觉得给父母打个电话最好，请他们给他点钱。

最近真的是小李最倒霉的幾天。昨天早上他爸爸的車出了問題，爸爸不能送他去機場，所以他坐出租汽車去，花了很多錢，也遲到了。坐飛機到美國後，他發現護照丟了，所以他不能出機場。他沒有錢買到中國的機票，所以他去自動取款機上取點錢，但是發現賬戶也沒錢了。他現在真的不知道怎麼辦。他覺得給父母打個電話最好，請他們給他點錢。

Zuìjìn zhēn de shì Xiǎo Lǐ zuì dǎoméi de jǐ tiān. Zuótiān zǎoshang tā bàba de chē chūle wèntí, bàba bùnéng sòng tā qù jīchǎng, suǒyǐ tā zuò chūzūqìchē qù, huāle hěn duō qián, yě chídào le. Zuò fēijī dào Měiguó hòu, tā fāxiàn hùzhào diūle, suǒyǐ tā bùnéng chū jīchǎng. Tā méiyǒu qián mǎidào Zhōngguó de jīpiào, suǒyǐ tā qù zìdòng qǔkuǎnjīshang qǔ diǎn qián, dànshì fāxiàn zhànghù yě méiqián le. Tā xiànzài zhēn de bùzhīdào zěnmebàn. Tā juéde gěi fùmǔ dǎgediànhuà zuìhǎo, qǐng tāmen gěi tā diǎn qián.

- 小李为什么去机场迟到了?
- 他已经在美国的时候发现了什么?
- 他觉得最好的办法是什么?
- 他为什么不取点钱?

- (4) 小李為什麼去機場遲到了?
- (5) 他已經在美國的時候發現了什麼?
- (6) 他覺得最好的辦法是什麼?
- (7) 他為什麼不取點錢?

- Xiǎo Lǐ wèishénme qù jīchǎng chídào le?
- Tā yǐjīng zài Měiguó deshíhou fāxiàn le shénme?
- Tā juéde zuìhǎode bànfǎ shì shénme?
- Tā wèishénme bù qǔ diǎn qián?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

张飞：爱华，你怎么了？你怎么哭了？

爱华：今天是最倒霉的一天！我现在只要回家睡觉...

张飞：有什么问题？

爱华：问题太多啦！首先早上我起不了床，所以上课迟到了。因为今天我们班考试，老师生气了。但是最大的问题就是我忘了我们今天考试，昨天没复习好。下课以后，坐公共汽车回家时我发现身份证丢了。但是还有，下车后我被狗咬了，我喊救命也没人听到。我现在真的仇恨狗了。

张飞：爱华，来我这儿，我们一起去最近的警察局吧，你得告诉他们你的身份证丢了。

爱华：好的，谢谢你张飞。

張飛：愛華，你怎麼了？你怎麼哭了？

愛華：今天是最倒霉的一天！我現在只要回家睡覺...

張飛：有什麼問題？

愛華：問題太多啦！首先早上我起不了床，所以上課遲到了。因為今天我們班考試，老師生氣了。但是最大的問題就是我忘了我們今天考試，昨天沒複習好。下課以後，坐公共汽車回家時我發現身份證丟了。但是還有，下車後我被狗咬了，我喊救命也沒人聽到。我現在真的仇恨狗了。

張飛：愛華，來我這兒，我們一起去最近的警察局吧，你得告訴他們你的身份證丟了。

愛華：好的，謝謝你張飛。

Zhāng Fēi: Àihuá, mǎ zěnmē le? Nǐ zěnmē kū le?

Àihuá: Jīntiān shì wǒ zuì dǎoméi de yī tiān! Wǒ xiànzài zhǐyào huíjiā shuìjiào

...

Zhāng Fēi: Yǒu shénme wèntí?

Àihuá: Wèntí tài duō la! Shǒuxiān zǎoshang wǒ qǐbù liǎo chuáng, suǒyǐ shàngkè chídào le. Yīnwèi jīntiān wǒmen bān kǎoshì, lǎoshī shēngqì le. Dànshì zuìdàde wèntí jiùshì wǒ wàngle wǒmen jīntiān kǎoshì, zuǒtiān méi fùxí hǎo. Xiàkè yǐhòu, zuò gōnggòng qìchē huíjiā shí wǒ fāxiàn shēnfēnzhèng diūle. Dànshì hái yǒu, xiàchēhòu wǒ bèi gǒu yǎo le, wǒ hǎnjiù mìng yě méi rén tīngdào. Wǒ xiànzài zhēn de chóuhèn gǒu le.

Zhāng Fēi: Àihuá, lái wǒ zhè, wǒmen yìqǐ qù zuìjìn de jǐngchájú ba, nǐ děi gàosu tāmen nǐ de shēnfēnzhèng diū le.

Àihuá: Hǎo de, xièxie nǐ Zhāng Fēi.

1. 爱华上课为什么迟到了？
2. 老师为什么生气了？
3. 下课后还发生了什么问题？
4. 张飞帮爱华什么？

1. 愛華上課為什麼遲到了？

2. 老師為什麼生氣了？

3. 下課後還發生了什麼問題？

4. 張飛幫愛華什麼？

1. Àihuá shàngkè wèishénme chídào le?

2. Lǎoshī wèishénme shēngqì le?
3. Xiàkèhòu hái fāshēng le shénme wèntí?
4. Zhāng Fēi bāng Àihuá shénme?

三·综合联系

1. 问同学他/她最倒霉的一天。
2. 去国外可能发生什么问题?和同学谈这件事情。
3. 想一想你常常发生的问题,都写上吧。考虑一下。为了这样的情况不再发生了,你应该做什么?怎么准备?

1. 問同學他/她最倒霉的一天。
2. 去國外可能發生什麼問題?和同學談這件事情。
3. 想一想你常常發生的問題,都寫上吧。考慮一下。為了這樣的情況不再發生了,你應該做什麼?怎麼準備?

1. Wèn tóngxué tā/tā zuì dǎoméi de yī tiān.
2. Qù guówài kěnéng fāshēng shénme wèntí? Hé tóngxué tán zhè jiàn shìqíng.
3. Xiǎngyīxiǎng nǐ chángcháng fāshēng de wèntí, dōu xiěshàng ba. Kǎolǜ yīxià. Wèile zhèyàng de qíngkuàng bùzài fāshēng le, nǐ yīnggāi zuò shénme? Zěnmē zhǔnbèi?

机场	機場	jīchǎng	airport	lotnisko
迟到	遲到	chídào	arrive late	spóźnić się
账户	賬戶	zhànghù	bank account	rachunek bankowy
打电话	打電話	dǎ diànhuà	make a phone call	dzwonić, telefonować
哭	哭	kū	cry	plakać
睡觉	睡覺	shuìjiào	sleep	spać
忘	忘	wàng	forget	zapomnieć
身份证	身份證	shēnfēnzhèng	identity card	karta identyfikacyjna, dowód osobisty
证	證	hèn	hate	nienawiść, nienawidzić
份证	份證	chóuhèn	hostility	wrogość
汽车	汽車	qìchē	car	samochód

DIALOG

Maria: jīn tiān shì wǒ zuì dǎoméi de yītiān.

Maria: 今天是我最倒霉的一天! / 今天是我倒黴的一天!

Zhāngfēi : nǐ zěnmē le ?

张飞: 你怎么了? / 張飛: 你怎麼了?

Maria: wǒ zū le yì jiān fáng, dànshì méiyǒu zúgòude xiànjīn fù fángzū, suǒyǐ jiù kāichē qù yínháng qǔqián, dànshì wǒde chē zài bàn lù chū le wèntí.

Maria: 我租了一间房, 但是没有足够的现金付房租, 所以就开车去银行取钱, 但是我的车在半路出了问题 /

Maria: 我租了一間房, 但是沒有足夠的現金付房租, 所以就開車去銀行取錢, 但是我的車在半路出了問題。

Zhāngfēi: nà nǐ zěnmē qù yínháng de?

张飞: 那你怎么去银行的? / 那你怎麼去銀行的?

Maria: wǒ zǒu guò qù de, dànshì dào nàlǐ shí, yǒu hěn duō rén zài páiduì, wǒ děng le hěn cháng shíjiān. qǔ dào qián hòu, yǐjīng hěn wǎn le, wǒ jí zhe gǎnlù, bǎ wǒ de shǒutíbāo wàng zài chē lǐ le, děng wǒ zhǎo dào tā shí, fāxiàn lǐmiàn de yì xiē língqián bèi tōule, hùzhào yě diūle.

Maria: 我走过去的, 但是到那里时, 有很多人在排队, 我等了很长时间。 取到钱后, 已经很晚了, 我急着赶路, 把我的手提包忘在车里了, 等我找到它时, 发现里面的一些零钱被偷了, 护照也丢了 /

Maria: 我走過去的, 但是到那裏時, 有很多人在排隊, 我等了很長時間。 取到錢後, 已經很晚了, 我急著趕路, 把我的手提包忘在車裏了, 等我找到它時, 發現裏面的一些零錢被偷了, 護照也丟了。

Zhāngfēi: wǒ de érzi jīntiān yě hěn dǎoméi, tā de jiàzhào zuòfèi le, jīntiān qù kǎo jiàzhào, dànshì méiyǒu tōngguò kǎoshì. tā shuō bǐshì tā shì àn yì běnshū zuòde, dànshì nà běn shū shàng yǒu cuòwù.

张飞: 我的儿子今天也很倒霉, 他的驾照作废了, 今天去考驾照, 但是没有通过考试。 他说笔试他是按一本书做的, 但是那本书上有错误 /

張飛: 我的兒子今天也很倒黴, 他的駕照作廢了, 今天去考駕照, 但是沒有通過考試。 他說筆試他是按一本書做的, 但是那本書上有錯誤。

Maria: nǐde érzi bú shì qián jǐ tiān gāng bèi gǒu yǎo le ma ?

Maria: 你的儿子不是前几天刚被狗咬了吗? / 你的兒子不是前幾天剛被狗咬了嗎?

Zhāngfēi: shì a, tā hǎn jiùmìng yě méiyǒu rén tīng dào, dào xiànzài hái bù gǎn jiējìn gǒu ne .

张飞: 是啊, 他喊救命也没有人听到, 到现在还不敢接近狗呢 /

張飛: 是啊, 他喊救命也沒有人聽到, 到現在還不敢接近狗呢。

Maria: shì a, wǒmen liǎng ge dōu hěn dǎoméi, nǐ néng gàosù wǒ zuìjìn de jǐngchájú zài nǎ ma? wǒ yào qù zhǎo jǐngchá bāngmáng.

Maria: 是啊, 我们两个都很倒霉, 你能告诉我最近的警察局在哪吗? 我要去找警察帮忙 /

Maria: 是啊, 我們兩個都很倒黴, 你能告訴我最近的警察局在哪嗎? 我要去找員警幫忙。

Zhāngfēi: zài jiāozhōu lù, wǒ gěi nǐ xiě xiàlái.

张飞: 在胶州路, 我给你写下来 / 在膠州路, 我給你寫下來。

Maria: qǐng xiě pīnyīn, xièxie.

Maria: 请写拼音。谢谢 / 請寫拼音。謝謝。

Zhāngfēi: bú kèqì.

张飞: 不客气 / 不客氣。

忘记	忘記	wàngjì	forget	zapomnieć
不记得	不記得	bújìde	do not remember	nie pamiętać
等很久	等很久	děng hěnjiǔ	wait a long time	długo czekać
丢钱	丟錢	diūqián	lose money	zgubić pieniądze
敢	敢	gǎn	dare	mieć śmiałość, odważyć się
请用拼音写	請用拼音寫	qǐng yòngpīnyīn xiě	please write pinyin	proszę napisać w pinyin
不及格	不及格	bùjígé	fail an exam	nie zdać egzaminu, „oblać”
不能支付	不能支付	bùnéng zhīfù	can not afford	nie móc sobie pozwolić na coś, nie mieć wystarczająco dużo pieniędzy
犯错误	犯錯誤	fàn cuòwù	make a mistake	zrobić/ popełnić błąd
迟到	遲到	chídào	be late	spóźnić się
说得慢	說得慢	shuō de màn	speak slowly	mówić wolno

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

倒霉 最 今天 是 我 的 一天

下 来 写 给 你 我

半 路 我 的 车 在 出 了 问题

考 驾 照 通过 没有 我

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

他喊救命没有人听到也。

但现在也接近我不胆。

我要去警员帮忙找。

发现里面的零钱见不。

语法

语气助词“了” **Cząstka modalna 'le'** 了

语气助词“了”用在句尾，表示一种肯定的语气。有成句作用。说明在一定时间内某一动作已发生或者某种情况已经出现。试比较下列两组句子：

Cząstka modalna 'le' 了 używana jest na końcu zdania. Wyraża zakończenie czynności lub zmiany stanu.

Porównaj te dwie grupy zdań:

事情发生前

事情发生后

A: 你去哪儿?

A: 你去哪儿了?

B: 我去商店。

B: 我去商店了。

A: 你买什么?

A: 你买什么了?

B: 我买衣服。

B: 我买衣服了。

谈话

给同学介绍你每天的活动，但是给他/她说三个不真正的东西。请他/她猜哪些东西不真正。

Opowiedz grupie o swoim kiepskim dniu (kiedy to było? co się zdarzyło? jak się zakończył?)

Słowa lái i qù

Słowa te omówimy razem, ponieważ związane są z kierunkiem ruchu. Jedno wskazuje na ruch ku mówiącemu (lub obiektowi, o którym mówi) a drugie – od mówiącego (lub obiektu, o którym mówi).

lái oznacza ruch lub czynność ku mówiącemu (lub obiektowi, o którym mówi):

<czasownik> lái, np.:

jìn – wchodzić (czasownik)

jìn lái – wejdź, wejść (mówiący jest wewnątrz miejsca, do którego idzie osoba, do której mówimy)

qù oznacza ruch lub czynność od mówiącego (lub obiektu, o którym mówi):

<czasownik> qù, np.:

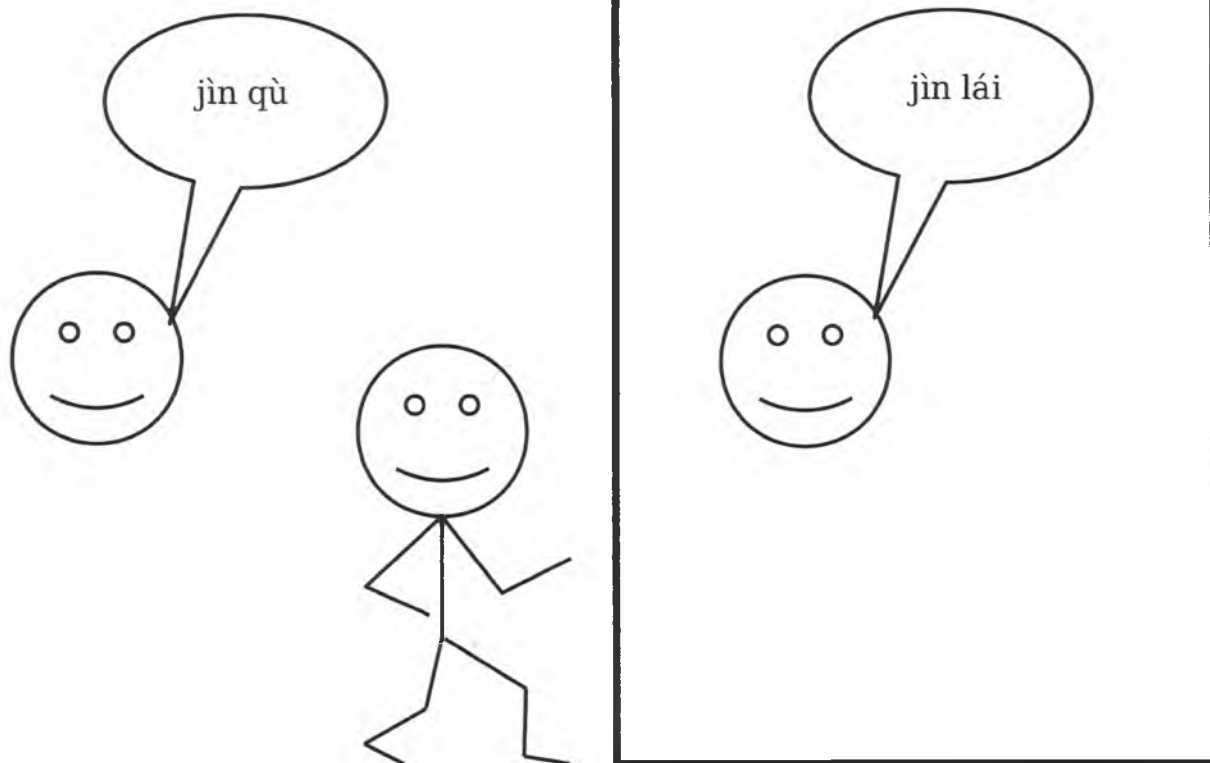
jìn qù – wejdź, wejść (mówiący jest na zewnątrz miejsca, do którego idzie osoba, do której mówimy)

Druga wypowiedź nie oznacza, że ktoś ma wyjść; obie wypowiedzi (jìn lái i jìn qù) oznaczają, że osoba wchodzi. To osoba mówiąca znajduje się w różnych miejscach.

Istotne jest także to, że oba te słowa ('lái' i 'qù') nie dotyczą ruchu jako takiego, mogą łączyć się także z akcją, np.:

ná lái – przynieść

ná qù - wziąć

13 Zakupy 购物 购物 Gòuwù (1)

一·听力

听完下面课文，回答问题。

丁云和李春一起去附近的超市买东西。她们今天给同学们一起准备晚饭，要买的比较多。她们先考虑一下谁喜欢吃什么。有的同学很喜欢吃蔬菜。所以她们去蔬菜区买黄瓜、番茄和土豆。有的同学最喜欢新鲜的水果，所以她们买了几斤苹果、西瓜、葡萄、橘子和梨子。但是丁云做的青鱼同学们最爱吃。所以她们还买了青鱼、橄榄油和胡椒粉。回家后她们开始做饭。晚上同学们都很高兴，每个人可以吃他喜欢的东西。

丁雲和李春一起去附近的超市買東西。她們今天給同學們一起準備晚飯，要買的比較多。她們先考慮一下誰喜歡吃什麼。有的同學很喜歡吃蔬菜。所以她們去蔬菜區買黃瓜、番茄和土豆。有的同學最喜歡新鮮的水果，所以她們買了幾斤蘋果、西瓜、葡萄、橘子和梨子。但是丁雲做的青魚同學們最愛吃。所以她們還買了青魚、橄欖油和胡椒粉。回家後她們開始做飯。晚上同學們都很高興，每個人可以吃他喜歡的東西。

Dīng Yún hé Lǐ Chūn yìqǐ qù fùjìn de chāoshì mǎi dōngxī. Tāmen jīntiān gěi tóngxuémen yìqǐ zhǔnbèi wǎnfàn, yào mǎi de bǐjiào duō. Tāmen xiānkǎo lǜ yīxià shuí xǐhuan chī shénme. Yǒude tóngxué hěn xǐhuan chī shūcài. Suǒyǐ tāmen qù shūcàiqū mǎi huángguā, fānqié hé tǔdòu. Yǒude tóngxué zuì xǐhuan xīnxiān de shuǐguǒ, suǒyǐ tāmen mǎi le jǐjīn píngguǒ, xīguā, pútáo, júzi hé lízi. Dànshì Dīng Yún zuò de qīngyú tóngxué men zuì ài chī. Suǒyǐ tāmen hái mǎi le qīngyú, gǎnlǎnyóu hé hújiāofěn. Huíjiā hòu tāmen kāishǐ zuòfàn. Wǎnshang tóngxué men dōu hěn gāoxìng, měige rén kěyǐ chī tā xǐhuan de dōngxī.

有的同学喜欢吃什么，别的喜欢吃什么？

同学们最爱吃的是什么？

做青鱼还需要什么调味品？

有的同學喜歡吃什麼，別的喜歡吃什麼？

同學們最愛吃的是什麼？

做青魚還需要什麼調味品？

Yǒude tóngxué xǐhuan chī shénme, biéde xǐhuan chī shénme?

Tóngxué men zuìài chī de shì shénme?

Zuò qīngyú hái xūyào shénme tiáowèipǐn

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

今天晚上 Tom 和 Piotr 要做寿司。他们两个人去商场买需要的东西。

Tom: 做寿司还需要什么? 我们已经有酱油、米醋。

Piotr: 还需要芥末、紫菜干和寿司米。此外我们还应该去蔬菜区买黄瓜和腩梨。

Tom: 鱼呢?

Piotr: 是, 不过鱼在别的商店买。小小的商店总是有最新鲜的鱼。

Tom: 我们买什么鱼?

Piotr: 买鲑鱼、鳕和鲭。但是还有一个事情我不清楚。你知道吗? 同学们都喝酒吗?

Tom: 我觉得都喝酒。我记得我们在酒吧见面都喝啤酒、葡萄酒。

Piotr: 那我们再买几瓶日本清酒吧。

今天晚上 Tom 和 Piotr 要做寿司。他们两个人去商场买需要的东西。

Tom: 做寿司还需要什么? 我们已经有酱油、米醋。

Piotr: 还需要芥末、紫菜干和寿司米。此外我们还应该去蔬菜区买黄瓜和腩梨。

Tom: 鱼呢?

Piotr: 是, 不过鱼在别的商店买。小小的商店总是有最新鲜的鱼。

Tom: 我们买什么鱼?

Piotr: 买鲑鱼、鳕和鲭。但是还有一个事情我不清楚。你知道吗? 同学们都喝酒吗?

Tom: 我觉得都喝酒。我记得我们在酒吧见面都喝啤酒、葡萄酒。

Piotr: 那我们再买几瓶日本清酒吧。

Jīntiān wǎnshàng Tom hé Piotr yào zuò shòusī. Tāmen liǎngge rén qù shāngchǎng mǎi xūyào de dōngxī.

Tom: Zuò shòusī hái xūyào shénme? Wǒmen yǐjīng yǒu jiàngyóu, mǐcù.

Piotr: Hái xūyào jièmo, zǐcàigān hé shòusīmǐ. Cǐwài wǒmen hái yīnggāi qù shūcàiqū mǎi huángguā hé èlí.

Tom: Yú ne?

Piotr: Shì, bùguò yú zài bié de shāngdiàn mǎi. Xiǎoxiǎo de shāngdiàn zǒngshì yǒu zuì xīnxiān de yú.

Tom: Wǒmen mǎi shénme yú?

Piotr: Mǎi guīyú, xuě hé qīng. Dànshì hái yǒu yīge shìqing wǒ bù qīngchǔ. Nǐ zhīdao ma? Tóngxué men dōu hē jiǔ ma?

Tom: Wǒ juéde dōu hē jiǔ. Wǒ jìde wǒmen zài jiǔbā jiànmiàn dōu hē píjiǔ, pútaojiǔ.

Piotr: Nà wǒmen zài mǎi jǐpíng Rìběn qīngjiǔ ba.

Tom 和 Piotr 为什么在别的商店买鱼?

他们要买什么酒?

做寿司他们需要买什么鱼?

Tom 和 Piotr 為什麼在別的商店買魚?

他們要買什麼酒?

做壽司他們需要什麼魚?

Tom hé Piotr wèishénme zài bié de shāngdiàn mǎi yú?

Tāmen yào mǎi shénme jiǔ?

Zuò shòusī tāmen xūyào shénme yú?

三·综合联系

问同学他/她最爱吃什么。请他/她说，做这个先需要买什么东西？
在商场买东西好还是在小小的商店买东西好？为什么？和同学谈一谈这件事。

問同學他/她最愛吃什麼。請他/她說，做這個先需要買什麼東西？
在商場買東西好還是在小小的商店買東西好？為什麼？和同學談一談這件事。

Wèn tóngxué tā/tā zuì ài chī shénme. Qǐng tā/tā shuō, zuò zhèige xiān xūyào mǎi shénme dōngxi?

Zài shāngchǎng mǎi dōngxi hǎo háishi zài xiǎoxiǎo de shāngdiàn mǎi dōngxi hǎo? Wèishénme? Hé tóngxué tán yī tán zhè jiàn shì.

考虑	考慮	kǎolǜ	think over	przemyśleć
寿司	壽司	shòusī	sushi	sushi
酱油	醬油	jiàngyóu	soy sauce	sos sojowy
米醋	米醋	mǐcù	rice vinegar	ocet ryżowy
芥末	芥末	jièmò	wasabi paste	pasta wasabi [czytaj: łasabi]
紫菜干	紫菜幹	zǐcàigān	nori	nori (wodorosty)
鲑鱼	鮭魚	guīyú	salmon	łosoś
鳕	鱈	xuē	cod	dorsz
鯖	鯖	qīng	mackerel	makrela
葡萄酒	葡萄酒	pútaojiǔ	wine	wino
瓶	瓶	píng	bottle	butelka
日本清酒	日本清酒	Rìběn qīngjiǔ	sake (japanese rice alcohol)	sake (japońska wódka)

DIALOG

Xīngqī tiān, wángfāng yuē lǐjuān yìqǐ qù chāoshì mǎi dōngxi.
Niedziela, Wangfang i Lijuan idą na zakupy do superOleketu.
星期天, 王芳约李娟一起去超市买东西 / 星期天, 王芳約李娟一起去超市買東西)

Wáng fāng: jīn tiān shì xīngqītiān, wǒmen yìqǐ qù chāoshì mǎi dōngxi ba.
王芳: 今天是星期天, 我们一起去超市买东西吧 /
王芳: 今天是星期天, 我們一起去超市買東西吧。

Lǐjuān: Hǎo a, wǒ zhīdào fùjìn yǒu ge hěn dà de chāoshì.
李娟: 好啊, 我知道附近有个很大的超市 / 好啊, 我知道附近有個很大的超市。

(liǎng ge rén yìqǐ zǒujìn chāoshì)

(两个人一起走进超市) / (兩個人一起走進超市)

Wáng fāng: Nǐ kàn, zhèlǐ yǒu hǎo duō shuǐguǒ, wǒ yào duō mǎi diǎn gěi wǒ de hái zimen chī.

王芳: 你看, 这里有好多水果, 我要多买点给我的孩子们吃 /

王芳: 你看, 這裏有好多水果, 我要多買點給我的孩子們吃。

Lǐ juān: Shì a, zhème duō xīnxiān de shuǐguǒ, wǒ ài chī píngguǒ, lí , júzi, nǐ ne ?

李娟: 是啊, 这么多新鲜的水果, 我爱吃苹果, 梨, 橘子, 你呢? /

李娟: 是啊, 這麼多新鮮的水果, 我愛吃蘋果, 梨, 橘子, 你呢?

Wáng fāng: Wǒ ài chī xīguā, pútáo hé èlí, kěyǐ jiě kě.

王芳: 我爱吃西瓜, 葡萄和鳄梨, 可以解渴 /

王芳: 我愛吃西瓜, 葡萄和鱷梨, 可以解渴。

Wáng fāng: Duì le, xiǎo lǐ, píngshí nǐ dōu ài chī shénme shūcài?

王芳: 对了, 小李, 平时你都爱吃什么蔬菜? /

王芳: 對了, 小李, 平時你都愛吃什麼蔬菜?

Lǐ juān: Wǒ xǐhuān chī huángguā hé fānqié.

李娟: 我喜欢吃黄瓜和番茄 / 李娟: 我喜歡吃黃瓜和番茄。

Lǐ juān: Nà zhè yàng ba, wǒmen qù shūcàiqū kànkàn, yǒu shénme xīnxiān de shūcài, wǎn shàng gěi hái zimen zuò fàn chī.

李娟: 那这样吧, 我们去蔬菜区看看, 有什么新鲜的蔬菜, 晚上给孩子们做饭吃 /

李娟: 那這樣吧, 我們去蔬菜區看看, 有什麼新鮮的蔬菜, 晚上給孩子們做飯吃。

(liǎng ge rén lái dào shūcàiqū de huòjià pángbiān)

(Idą do działu warzywnego)

(两个人来到蔬菜区的货架旁边) / (兩個人來到蔬菜區的貨架旁邊)

Wángfāng: Wǒ de lǎogōng xǐhuān yòng tǔdòu hé jīròu zuòcài chī, xiān zài guō lǐ fàng diǎn yóu, zhūyóu huòzhě shì gǎnlǎnyóu dōu kěyǐ, tā zǒng huì zài guō lǐ fàng hěn duō tiáowèipǐn, táng, hújiāofěn, yán hé kělè.

王芳: 我的老公喜欢用土豆和鸡肉做菜吃, 先在锅里放点油, 猪油或者是橄榄油都可以, 他总会在锅里放很多调味品, 糖, 胡胶粉, 盐, 和可乐 /

王芳: 我的老公喜歡用土豆和雞肉做菜吃, 先在鍋裏放點油, 豬油或者是橄欖油都可以, 他總會在鍋裏放很多調味品, 糖, 胡膠粉, 鹽, 和可樂。

Tā zuò de qīngyú wǒ zuì ài chī.

他做的青鱼我最爱吃 / 他做的青魚我最愛吃。

Lǐjuān: Wǒ xǐhuān chī niúròu hé jīdàn
 李娟: 我喜欢吃牛肉和鸡蛋 / 我喜歡吃牛肉和雞蛋。

Wáng fāng: Hǎo le, zuìhòu wǒmen mǎi diǎn guǒzhī ba.
 王芳: 好了, 最后我们买点果汁吧 / 王芳: 好了, 最後我們買點果汁吧。

Lǐjuān: hǎo, wǒ yào duō mǎi diǎn chúnjìngshuǐ hé kuàngquánshuǐ.
 李娟: 好, 我要多买点纯净水和矿泉水 / 好, 我要多買點純淨水和礦泉水。

Wáng fāng: Nà wǒ mǎi diǎn kělè, wǒmen jiù yìqǐ huíqù ba.
 王芳: 那我买点可乐, 我们就一起回去吧 / 王芳: 那我買點可樂, 我們就一起回去吧。

超市	超市	chāoshì	superOleket	superOleket
附近	附近	fùjìn	nearby	w pobliżu, pobliski
水果	水果	shuǐguǒ	fruit	owoc
新鲜	新鮮	xīnxiān	fresh	świeży
苹果	蘋果	píngguǒ	apple	jabłko
梨	梨	lí	pear	gruszka
橘子	橘子	júzi	orange, mandarine	pomarańcza, mandarynka
爱	愛	ài	(to) like	lubić
西瓜	西瓜	xīguā	water melon	arbuż
葡萄	葡萄	pútao	grapes	winogrona
鳄梨	鱷梨	èlí	avocado	awokado
解渴	解渴	jiě kě	quench thirst	gasić pragnienie
平时	平時	píngshí	usually	zazwyczaj
蔬菜	蔬菜	shūcài	vegetable	warzywo
喜欢	喜欢	xǐhuan	like	lubić
黄瓜	黃瓜	huángguā	cucumber	ogórek
番茄	番茄	fānqié	tomato	pomidor
土豆	土豆	tǔdòu	potato	ziemniak
鸡肉	雞肉	jīròu	chicken	kurczak
油	油	yóu	oil	olej
猪油	豬油	zhūyóu	lard	smalec
橄榄油	橄欖油	gǎnlǎn yóu	olive oil	oliwa
调味品	調味品	tiáowèipǐn	condiment	przyprawa, (również gotowe sosy i „fixy”)
糖	糖	táng	sugar	cukier

胡胶粉	胡膠粉	hújiāofěn	pepper	pieprz
盐	鹽	yán	salt	sól
可乐	可樂	kělè	coke (coca-cola)	coca-cola
最	最	zuì	most	najbardziej, naj-
最后	最后	zuìhòu	finally	ostatni, na końcu
果汁	果汁	guǒzhī	juice	sok
纯净水	純淨水	chúnjìng shuǐ	pure water (still water)	woda (niegazowana), zwykła woda
矿泉水	礦泉水	kuàngquáns huǐ	mineral water	woda mineralna
大米	大米	dàmǐ	rice	ryż
面条	麵條	miàntiáo	noodles	makaron
面粉	麵粉	miànfěn	flour	mąka
香草	香草	xiāngcǎo	herbs	zioła
牛奶	牛奶	niúnnǎi	milk	mleko
黄油	黃油	huángyóu	butter	masło
鱼	魚	yú	fish	ryba
青鱼	青魚	qīngyú	herring	śledź
牛肉	牛肉	niúròu	beef	wołowina
猪肉	豬肉	zhūròu	pork	wieprzowina
家禽	家禽	jiāqín	poultry	drób
蜗牛	蝸牛	wōniú	snail	ślimak
鸡蛋	雞蛋	jīdàn	[hen's] egg	jajo [kurze]
公斤	公斤	gōngjīn	kilogram	kilogram

Opisz, co może przygotować do jedzenia ta dziewczyna.

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

你 什么 爱 蔬菜 都 平时 吃
多 这么 水果 新鲜的
我们 最后 点 买 吧 果汁

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

一起我们买东西去超市今天吧

我最爱青鱼他做的吃。

喜欢我的老公做菜用马铃薯和鸡肉吃

语法

由名词或名词结构、数量词等直接做谓语句的句子叫名词谓语句。这种句子一般不用动词“是”。如：

Pominięcie czasownika być - shì 是/是

Spotkaliśmy zdania, w którym pominęliśmy czasownik shì 是/是, mimo że użylibyśmy go w języku polskim, np. on jest ładny. W języku chińskim w zdaniach z orzeczeniem imiennym przeważnie nie używamy słowa 'być' - shì 是/是. .:

Tāmen hěn piàoliang.

她们很漂亮/她們很漂亮

One są bardzo piękne.

Słowo 'ba' 吧/吧

吧 用在句尾，表示建议的语气。

Słowo 'ba' 吧/吧 na końcu zdania oznacza, że zdanie zawiera silną sugestję.

我们今天一起去超市买东西吧。

Podkreślenie dopełnienia

宾语前置 强调宾语。

By podkreślić dopełnienia stawiamy je przed podmiotem.

他做的青鱼我最爱吃。

吸引人的故事我们都想听。

谈话

给同学介绍你每天的活动，但是给他/她说三个不真正的东西。请他/她猜哪些东西不真正

Ty i twój partner urządzacie razem przyjęcie. Ustalcie wszystkie szczegóły: t gdzie i kiedy zamierzacie zrobić przyjęcie, kogo chcecie zaprosić, jakie dania planujecie przygotować. Zróbcie razem listę zakupów.

Określenie możliwości, przyzwolenia, zdolności itp.

W języku chińskim istnieją różne słowa, które oznaczają możliwość, przyzwolenie, zdolność itp. do wykonania danej czynności czy akcji. Początkowo mogą być mylące, ponieważ w języku polskim w większości wypadków można użyć jednego słowa 'móc'. Słowo 'mogę' w języku polskim może znaczyć 'jestem zdolny do czegoś', 'wolno mi', 'jestem w stanie' itp. Język chiński rozróżnia te możliwości: przypomina w tym język angielski, w którym używane są słowa 'can', 'may', '[be] able'. W pewnych sytuacjach mogą być one stosowane wymiennie.

néng – móc w konkretnej sytuacji, mieć przyzwolenie, być zdolnym [do]; podobne do angielskiego 'can' i 'may'

néng jìn lái – może wejść (w konkretnej sytuacji może)

néng kāichē kāi de hěn kuài – może prowadzić samochód/jechać samochodem bardzo szybko (bo umie jeździć; nie oznacza to, że wolno mu jechać szybko)

kěyǐ – móc na podstawie odgórnego zezwolenia, mieć przyzwolenie w konkretnej sytuacji; podobne do angielskiego 'can' i 'may'

kěyǐ chōuyān – może palić (bo palenie jest dopuszczalne w danym miejscu)

kěyǐ kāichē kāi de hěn kuài – może [wolno mu] prowadzić samochód/jechać samochodem bardzo szybko (bo jest to dopuszczalne przepisami; nie oznacza to, że umie jeździć szybko)

wǒ kěyǐ kāichē kāi de hěn kuài kěshì wǒ bù néng kāichē kāi de hěn kuài – mogę [wolno mi] jechać szybko (przepisy pozwalają) ale nie mogę jechać szybko (bo mam zbyt małe umiejętności do takiej jazdy)

huì – móc (prawdopodobieństwo), umieć (mieć zdolność – wyuczoną lub wrodzoną)

huì xià yǔ – może padać (prawdopodobieństwo)

huì shuō hànyǔ – umie mówić po chińsku (ma zdolność mówienia)

W pierwszym etapie nauki zdarzą się niejednokrotnie pomyłki w użyciu tych słów. Należy za każdym razem sprawdzać poprawność użycia.

Tryb rozkazujący

Tryb rozkazujący tworzymy bezpodmiotowo. Wystarczy czasownik, np.:

<rozkaz>

zuò xià ! - siadać

Jeśli nie zaznaczamy podmiotu, oznacza to coś podobnego do polskiego

bezokolicznika i jest raczej oficjalne i szorstkie.

Dodanie słowa qǐng (proszę) na początku łagodzi wydźwięk takiej wypowiedzi:

[qǐng] <rozkaz>, np.:

qǐng zuò xià – proszę, usiądź, usiądźmy, usiądźcie itd. (zależnie od tego, do kogo kierujemy wypowiedź)

Jeszcze większe "zmiękczenie" uzyskamy dodając słowo 'ba' na końcu wypowiedzi:

qǐng <rozkaz> ba, np.:

qǐng zuò xià ba – proszę usiąść itd.

Można również dodać samo 'ba' (bez poprzedzającego qǐng) – wówczas wypowiedź ma raczej charakter nieformalny, dopuszczalny względem osób, z którymi łączą nas bardziej bezpośrednie relacje:

<rozkaz> ba, np.:

zuò xià ba – usiądź sobie, siadaj sobie itd.

Jeżeli kierujemy rozkaz/prośbę do konkretnych osób, po prostu dodajemy rzeczownik przed trybem rozkazującym:

<osoba> [qǐng] <rozkaz> [ba], np.:

qǐng nǐ zuò xià – [ty, pan, pani] – proszę usiąść

Jeżeli prosimy/rozkazujemy, by czegoś nie robić, używamy zwrotu 'bù yào' lub 'bie' (oba oznaczają "nie!"):

bù yào <rozkaz>, np.:

bù yào zuò xià! – nie siadać!

bié chōu yān - nie palić!

14 Ubrania 衣服 Yifu

一·听力

听完下面课文，回答问题。

爱华的孩子已经长大了。孩子的衣服比较多，但是她已经不需要了。所以她想给张飞几件衣服。她请张飞和她的儿子来试一下。爱华有衬衣、裤子，还有帽子和上衣。有的衣服不合适。有的合适，也挺好，但是儿子不喜欢红色、黄色的，只喜欢白色、黑色的衣服。这两个颜色的衣服爱华只有已经很旧的，不能给张飞。所以张飞最后和儿子一起去商店买新的衣服。

愛華的孩子已經長大了。孩子的衣服比較多，但是她已經不需要了。所以她想給張飛幾件衣服。她請張飛和她的兒子來試一下。愛華有襯衣、褲子，還有帽子和上衣。有的衣服不合適。有的合適，也挺好，但是兒子不喜歡紅色、黃色的，只喜歡白色、黑色的衣服。這兩個顏色的衣服愛華只有已經很舊的，不能給張飛。所以張飛最後和兒子一起去商店買新的衣服。

Aihuá de háizi yǐng zhǎngdà le. Háizi de yīfu bǐjiào duō, dànshì tā yǐng bù xūyào le. Suǒyǐ tā xiǎng gěi Zhāng Fēi jǐjiàn yīfu. Tā qǐng Zhāng Fēi hé tā de érzi lái shì yīxià. Àihuá yǒu chènī, kùzi, hái yǒu màozi hé shàngyī. Yǒude yīfu bù héshì. Yǒude héshì, yě tǐnghǎo, dànshì érzi bù xǐhuan hóngsè, huángsè de, zhǐ xǐhuan báisè, hēisè de yīfu. Zhè liǎngge yánsè de yīfu Àihuá zhǐyǒu yǐng hěn jiù de, bùnéng gěi Zhāng Fēi. Suǒyǐ Zhāng Fēi zuìhòu hé érzi yìqǐ qù shāngdiàn mǎi xīnde yīfu.

爱华为什么要给张飞几件她儿子的衣服？

张飞的儿子喜欢什么颜色的衣服？

爱华为什么不能给张飞的儿子他喜欢的颜色的衣服？

愛華為什麼要給張飛幾件她兒子的衣服？

張飛的兒子喜歡什麼顏色的衣服？

愛華為什麼不能給張飛的兒子他喜歡的顏色的衣服

Àihuá wèishénme yào gěi Zhāng Fēi jǐjiàn tā érzi de yīfu?

Zhāng Fēi de érzi xǐhuan shénme yánsè de yīfu?

Àihuá wèishénme bùnéng gěi Zhāng Fēi de érzi tā xǐhuan de yánsè de yīfu?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

儿子：妈妈，我今天穿什么衣服？都脏了！

妈妈：真的吗？看起来你个子高一点了，需要几件新的衣服。我们去买衣服吧。

（在商店）

妈妈：你看，喜欢哪件衬衣？什么款式、颜色的？

儿子：这款挺好。我喜欢蓝色的。

妈妈：服务员，可以试一下吗？有没有蓝色的？

服务员：可以，可以。蓝色的也有，这款是今年的新款，还有很多。

妈妈：太好了。来，试一下。怎么样？可以吗？

儿子：可以，我很喜欢。妈妈，你给我买那个帽子，好吗？

妈妈：服务员，这款帽子多少钱？

服务员：40元。但是你买衬衣的话，能打折。

妈妈：好。一共多少钱？

服务员：一共90元。你要不要我包起来？

妈妈：谢谢你，不用，我在这儿有袋子。

兒子：媽媽，我今天穿什麼衣服？都髒了！

媽媽：真的嗎？看起來你個子高一點了，需要幾件新的衣服。我們去買衣服吧。

（在商店）

媽媽：你看，喜歡哪件襯衣？什麼款式、顏色的？

兒子：這款挺好。我喜歡藍色的。

媽媽：服務員，可以試一下嗎？有沒有藍色的？

服務員：可以，可以。藍色的也有，這款是今年的新款，還有很多。

媽媽：太好了。來，試一下。怎麼樣？可以嗎？

兒子：可以，我很喜歡。媽媽，你給我買那個帽子，好嗎？

媽媽：服務員，這款帽子多少錢？

服務員：40元。但是你買襯衣的話，能打折。

媽媽：好。一共多少錢？

服務員：一共90元。你要不要我包起來？

媽媽：謝謝你，不用，我在這兒有袋子。

érzi: Māma, wǒ jīntiān chuān shénme yīfu? dōu zāng le!

Māma: Zhēn de ma? Kàn qilai nǐ gèzi gāo yīdiǎn le, xūyào jǐjiàn xīnde yīfu.

Wǒmen qù mǎi yīfu ba.

(Zài shāngdiàn)

Māma: Nǐ kàn, xǐhuan nǎjiàn chèn yī? Shénme kuǎnshì, yánsè de?

érzi: Zhèkuǎn tǐnghǎo. Wǒ xǐhuan lán sè de.

Māma: Fúwùyuán, kěyǐ shì yīxià ma? Yǒu méiyǒu lán sè de?

Fúwùyuán: Kěyǐ, kěyǐ. Lán sè de yě yǒu, zhèkuǎn shì jīnnián de xīnkuǎn, hái yǒu hěn duō.

Māma: Tài hǎo le. Lái, shì yīxià. Zěnmeyàng? Kěyǐ ma?

érzi: Kěyǐ, wǒ hěn xǐhuan. Māma, nǐ gěi wǒ mǎi nàge màozi, hǎo ma?

Māma: Fúwùyuán, zhè kuǎn màozi duōshao qián?

Fúwùyuán: 40 yuán. Dànshì nǐ mǎi chényī dehuà, néng dǎzhé.

Māma: Hǎo. Yīgòng duōshao qián?

Fúwùyuán: Yīgòng 90 yuán. Nǐ yào bù yào wǒ bāo qīlái?

Māma: Xièxie nǐ, bù yòng, wǒ zài zhèr yǒu dài zi.

妈妈和儿子为什么去商店买衣服?

他们买什么衣服?

妈妈花多少钱?

她怎么不要服务员包衣服?

媽媽和兒子為什麼去商店買衣服?

他們買什麼衣服?

媽媽花多少錢?

她怎麼不要服務員包衣服

Māma hé érzi wèishénme qù shāngdiàn mǎi yīfu?

Tāmen mǎi shénme yīfu?

Māma huā duōshao qián?

Tā zěnmē bù yào fúwùyuán bāo yīfu?

三·综合联系

你现在是顾客，同学是服务员。你问服务员你想知道的事。

问同学他/她每天喜欢穿什么衣服。问他/她衣柜还有什么他/她已经不穿的衣服。

问同学他/她有錢的話，首先想買什麼樣的衣服。為什麼?

你現在是顧客，同學是服務員。你問服務員你想知道的事。

問同學他/她每天喜歡穿什麼衣服。問他/她衣櫃還有什麼他/她已經不穿的衣服。

問同學他/她有錢的話，首先想買什麼樣的衣服。為什麼?

Nǐ xiànzài shì gùkè, tóngxué shì fúwùyuán. Nǐ wèn fúwùyuán nǐ xiǎng zhīdào de shì.

Wèn tóngxué tā/tā měitiān xǐhuan chuān shénme yīfu. Wèn tā/tā yīguì hái yǒu shénme tā/tā yǐjīng bù chuān de yīfu.

Wèn tóngxué tā/tā yǒuqián dehuà, shǒuxiān xiǎng mǎi shénmeyàng de yīfu. Wèishénme?

长大	長大	zhǎngdà	grow up	rosnąć, dojrzewać
白色	白色	báisè	white	biały/a/e
黑色	黑色	hēisè	black	czarny/a/e
旧	舊	jiù	old, worn	stary/a/e, podarty/a/e
脏	髒	zāng	dirty	brudny/a/e
个子	個子	gèzi	height	wzrost
高	高	gāo	tall	wysoki/a/e
蓝色	藍色	lánsè	blue	niebieski
一共	一共	yīgòng	altogether, in all	razem, w sumie
打包	打包	dǎbāo	pack	pakować
袋子	袋子	dàizi	bag	torba

DIALOG

Fúwùyuán: xiǎojiě, nǐ yào mǎi shénme? wǒmen zhèlǐ yǒu xīzhuāng, chèn yī, qúnzi, kùzi, hái yǒu nán nǚ nèiyī.

服务员: 小姐, 你要买什么? 我们这里有西装, 衬衣, 裙子, 裤子, 还有男女内衣 /

服務員: 小姐, 你要買什麼? 我們這裏有西裝, 襯衣, 裙子, 褲子, 還有男女內衣。

wǒ xiǎng mǎi...

chcę kupić...

Kate: wǒ xiǎng mǎi yì dǐng màozi.

Kate: 我想买一顶帽子 / 我想買一頂帽子。

nǐ kàn zěnmeyàng?

jak ci się podoba?

Fúwùyuán: zhè kuǎn shì jīnnián de xīnkuǎn, nǐ kàn zěnmeyàng?

服务员: 这款是今年的新款, 你看怎么样? / 這款是今年的新款, 你看怎麼樣?

Kate: kěyǐ shì yíxià ma ?

Kate: 可以试一下吗? / 可以試一下嗎?

shénme yánsè de

jaki (który) kolor?

Fúwùyuán: dāngrán kěyǐ, nǐ xǐhuan shénme yánsè de?

服务员: 当然可以, 你喜欢什么颜色的? / 當然可以, 你喜歡什麼 色的?

Kate: gěi wǒ ná dǐng hóngsè de ba.

Kate: 给我拿顶红色的吧 / 給我拿頂紅色的吧。

(shìdài zài tóu shàng)

(试戴在头上)

(試戴在頭上)

Fúwùyuán: zěnmeyàng? Dàxiǎo héshì ma ?

服务员: 怎么样? 大小合适吗? / 怎麼樣? 大小合適嗎?

zhè ge duōshǎo [qián]?

ile to kosztuje [pieniędzy]?

Kate: tǐng hǎo de, zhè ge duōshǎo qián?

Kate: 挺好的, 这个多少钱? / 挺好的, 這個多少錢?

Fúwùyuán: zhège shì jīn nián de xīn kuǎn, rúguǒ nǐ yào de huà 80 ba .

服务员: 这个是今年的新款, 如果你要的话 80 吧 /

服務員: 這個是今年的新款, 如果你要的話 80 吧。

Kate: zhème guì, néng bu néng dǎzhé?

Kate: 这么贵, 能不能打折? / 這麼貴, 能不能打折?

Fúwùyuán: rúguǒ nǐ yào mǎi, wǒmen kěyǐ sòng nǐ yìshuāng wàzi, dànshì bù néng dǎzhé.

服务员: 如果你要买, 我们可以送你一双袜子, 但是不能打折 /

服務員: 如果你要買, 我們可以送你一雙襪子, 但是不能打折。

Kate: hǎode, wǒ mǎi le .

Kate: 好的, 我买了 / 好的, 我買了。

短裙	短裙	duǎnqún	skirt	spódnica
衬衫	襯衫	chènshān	shirt	koszula
连衣裙	連衣裙	liányīqún	dress	sukienka
西装	西裝	xīzhuāng	suit	garnitur
裤子	褲子	kùzi	trousers (pants)	spodnie
内衣	內衣	nèiyī	underwear	bielizna
文胸	文胸	wénxiōng	bra	biustonosz

手套	手套	shǒutào	gloves	rękawiczki
围巾	圍巾	wéijīn	scarf	szal
帽子	帽子	màozǐ	hat, cap	kapelusz, czapka
军帽	軍帽	jūnmào	cap	czapka
鞋	鞋	xié	shoes	buty
领带	領帶	lǐngdài	tie	krawat

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

我 买 顶 想 一 帽子
可以 我们 送 一 你 袜子 双
什么 你 喜欢 颜色 的

每个句子里找到错误。把句子改成正确的
这是款今年的新款，你看怎么样
挺好的，这个钱多少
给我红色的拿顶吧。

语法

挺... (的)：表示一定程度，跟“很”差不多，多用于口语。比如：

Zwrot 'tǐng' 挺/挺... (的) znaczy „bardzo”, stosowane do wyrażenia pewnego stopnia („raczej dobre”, „całkiem dobre”), przypomina 'hěny' 很/很; 'tǐng' zwykle stosowane w języku mówionym.

挺好的 挺合适的

(2) ...的话用在表示假设的分句后面。常有“如果，要是，假设，假如”等词和它搭配使用。如：

如果你要的话 80 吧假如我是一条鱼的话，我就可以自由了。

Konstrukcja ...的话 jest używana w zdaniach warunkowych, oznacza tyle co „jeśli”. Używa się jej na końcu zdania.

谈话

A 学生 – 你是衣服商店的服务员。帮顾客挑合适的衣服。

B 学生 – 你是顾客；你要买几件衣服。这些衣服你要穿在一个晚会

Student/osoba A – jesteś sprzedawcą w sklepie odzieżowym. Pomóż klientowi dobrać właściwe ubranie.

Student/ osoba B – jesteś klientem. Chcesz kupić parę ubrań na przyjęcie, na które się wybierasz.

Porównania

Proste porównanie obiektów następuje według wzoru:

<obiekt1> bǐ <obiekt2> przymiotnik, np.:

qìchē bǐ shū guì – samochód jest droższy od książki (dosł. samochód porównać książka drogo)

czyli pierwszy obiekt porównujemy do drugiego.

Grupa podmiotowa może być rozbudowana, np.:

wǒ de qìchē bǐ nǐ de shū guì – mój samochód jest droższy od twojego długopisu

może być czasownikiem, np.:

kāichē bǐ qí zìxíngchē nán – jazda samochodem jest trudniejsza od jazdy rowerem

Jeśli dwa obiekty okażą się pod jakimś względem identyczne, wówczas stosujemy słowo 'yī yàng' oznaczające identyczne, takie same itp., np.:

<obiekt1> yī yàng <obiekt2>

nǐ de shū hé wǒ de shū yī yàng – twoja książka i moja książka są identyczne

Jeśli chcemy podkreślić, że dane dwa podmioty nie są identyczne. Wówczas przed zwrotem 'yī yàng' wstawiamy zaprzeczenie:

nǐ de shū hé wǒ de shū bù yī yàng – twoja książka i moja książka nie są identyczne

Jeśli chcemy wskazać, że jeden obiekt, w porównaniu z drugim, jest mniejszy, słabszy itp. używamy znanej już konstrukcji 'méi yǒu' (nie mieć) która oznacza że dany obiekt nie ma (méi yǒu=nie ma/nie posiada) danej cechy. Cechę tę podajemy na końcu, podobnie jak robiliśmy to w przypadku konstrukcji z 'bi'.

<obiekt1> méi yǒu <obiekt2>

bǐ méi yǒu qìchē guì – długopis nie jest tak drogi jak samochód

Jeśli chcemy jedynie podkreślić, że dane dwa obiekty są różne, ale bez określania cechy, używamy konstrukcji 'bù yī yàng', która wyjaśniona jest powyżej.

Stopniowanie

Stopień najwyższy zaznaczamy słówkiem 'zuì':

zuì <cecha>, np.:

zuì guì – najdroższy/a/e

(odpowiada ono polskiemu 'najbardziej/naj-' i angielskiemu 'the most').

15 · Zakupy (2) 购物 购物 Gòuwù (2)

一 · 听力

听完下面课文，回答问题。

我们家有五口人：我、父母、哥哥和弟弟。今年春节我们兄弟决定给父母买最好，最漂亮的礼物。去年我们三个兄弟给爸爸买了一个背包。他和妈妈常常旅行，所以他们需要大的背包可以装毛巾、香皂、洗发水等等。但是他们旅行的时候还不能跟我们联系。打电话太贵，写信需要等太长时间。那今年我们决定给他们买一个笔记本电脑。我知道这个是非常贵的礼物，但是父母一定会非常高兴。

我們家有五口人：我、父母、哥哥和弟弟。今年春節我們兄弟決定給父母買最好，最漂亮的禮物。去年我們三個兄弟給爸爸買了一個背包。他和媽媽常常旅行，所以他們需要大的背包可以裝毛巾、香皂、洗髮水等等。但是他們旅行的時候還不能跟我們聯繫。打電話太貴，寫信需要等太長時間。那今年我們決定給他們買一個筆記本電腦。我知道這個是非常貴的禮物，但是父母一定會非常高興。

Wǒmen jiā yǒu wǔ kǒu rén : wǒ, fùmǔ, gēge hé dìdi. Jīnnián Chūnjié wǒmen xiōng-dì juédìng gěi fùmǔ mǎi zuìhǎo , zuì piàoliang de lǐwù. Qùnián wǒmen sānge xiōng-dì gěi bàba mǎile yīge bēibāo. Tā hé māma chángcháng lǚxíng , suǒyǐ tāmen xūyào dàde bēibāo kěyǐ zhuāng máojīn, xiāngzào, xǐfàshuǐ dēngděng. Dànshì tāmen lǚxíng de shíhou hái bùnéng gēn wǒmen liánxì. Dǎ diànhuà tài guì, xiěxìn xūyào tài cháng shíjiān. Nà jīnnián wǒmen juédìng gěi tāmen mǎi yīge bǐjìběn diànnǎo. Wǒ zhīdao zhèige shì fēicháng guì de lǐwù, dànshì fùmǔ yīdìng huì fēicháng gāoxìng.

去年三个兄弟给父母买了什么礼物？

他们今年想给他们买什么？

为什么买这个礼物？

去年三個兄弟給父母買了什麼禮物？

他們今年想給他們買什麼？

為什麼買這個禮物？

Qùnián sānge xiōng-dì gěi fùmǔ mǎile shénme lǐwù?

Tāmen jīnnián xiǎng gěi tāmen mǎi shénme?

Wèishénme mǎi zhèige lǐwù?

二 · 阅读

读完下面课文，回答问题。

圣诞节的时候我们家里一般不准备买礼物。我们只在一起过、吃饭、聊天。但是今年我们决定每个人给别人买小小的礼物，这就是我们国家的传统。所以我早就开始想买什么礼

物。终于我决定给弟弟买棋盘、给妹妹买一本她最喜欢的作家的书、给爸爸买掌上型电脑、给妈妈买一个新的手机。他们都很高兴，但是最高兴的就是弟弟。他很喜欢国际象棋，圣诞节后我们两个星期下棋。

我呢？我收到了新的、漂亮的、非常好的网球拍。我真的很高兴！

聖誕節的時候我們家裡一般不準備買禮物。我們只在一起過、吃飯、聊天。但是今年我們決定每個人給別人買小小的禮物，這就是我們國家的傳統。所以我早就開始想買什麼禮物。終於我決定給弟弟買棋盤、給妹妹買一本她最喜歡的作家的書、給爸爸買掌上型電腦給媽媽買一個新的手機。他們都很高興，但是最高興的就是弟弟。他很喜欢國際象棋，聖誕節後我們兩個星期下棋。

我呢？我收到了新的、漂亮的、非常好的網球拍。我真的很高興！

Shèngdànjié de shíhòu wǒmen jiānlǐ yībān bù zhǔnbèi mǎi lǐwù. Wǒmen zhǐ zài yīqǐ guò chīfàn, liáotiān. Dànshì jīnnián wǒmen juédìng měi gèrén gěi biéren mǎi xiǎoxiǎo de lǐwù, zhèjiù shì wǒmen guójiā de chuántǒng. Suǒyǐ wǒ zǎojiù kāishǐ xiǎng mǎi shénme lǐwù. Zhōngyú wǒ juédìng gěi dìdì mǎi qípán, gěi mèimei mǎi yī běn tā zuì xǐhuan de zuǒjiā de shū, gěi bàba mǎi zhǎngshàngxíng diànnǎo, gěi māma mǎi yīgè xīn de shǒujī. Tāmen dōu hěn gāoxìng, dànshì zuì gāoxìng de jiùshì dìdì. Tā hěn xǐhuan guójì xiàngqí, Shèngdànjié hòu wǒmen liǎng zhěnggè xīngqī xiàqí.

Wǒ ne? Wǒ shōudào le xīn de, piàoliang de, fēicháng hǎo de wǎngqiúpāi. Wǒ zhēn de hěn gāoxìng!

他们今年为什么决定每个人给别人买个礼物？

最高兴的是谁？为什么？

圣诞节后两个兄弟做什么？多长时间？

讲述者收到了什么礼物？

他們今年為什麼決定每個人給別人買個禮物？

最高興的是誰？為什麼？

聖誕節後兩個兄弟做什麼？多長時間？

講述者收到了什麼禮物？

Tāmen jīnnián wèishénme juédìng měi gèrén gěi biéren mǎi ge lǐwù?

Zuì gāoxìng de shì shuí? Wèishénme?

Shèngdànjié hòu liǎngge xiōng-dì zuò shénme? Duō cháng shíjiān?

Jiǎngshùzhě shōudào le shénme lǐwù?

三·综合联系

和同学一起谈圣诞节礼物这件事。你们给家人买什么？今年准备买什么？你们想事到什么礼物？

和同学一起想一想。试一试说明，圣诞节为什么给别人礼物？

问同学，最近事到的礼物他/她怎么用？

和同學一起談聖誕節禮物這件事。你們給家人買什麼?今年準備買什麼?你們想收到什麼禮物?

和同學一起想一想。試一試說明, 聖誕節為什麼給別人禮物?

問同學, 最近收到的禮物他/她怎麼用?

Hé tóngxué yīqǐ tán Shèngdànjié lǐwù zhèjiàn shì. Nǐmen gěi jiārén mǎi shénme? Jīnnián zhǔnbèi mǎi shénme? Nǐmen xiǎng shōudào shénme lǐwù?

Hé tóngxué yīqǐ xiǎngyīxiǎng. Shìyīshì shuōmíng, Shèngdànjié wèishénme gěi biérén lǐwù?

Wèn tóngxué, zuìjìn shōudào de lǐwù tā/tā zěnmeyòng?

礼物	禮物	lǐwù	gift	prezent, podarunek
联系	聯繫	liánxì	contact, liason	kontakt (z kimś), związek
电脑	電腦	diànnǎo	computer	komputer („mózg elektronowy”)
圣诞节	聖誕節	shèngdànjié	Christmas	święta bożonarodzeniowe
传统	傳統	chuántǒng	tradition	tradycja
棋盘	棋盤	qípán	chessboard	szachownica
作家	作家	zuòjiā	writer	pisarz
掌上型电脑	掌上型電腦	zhǎngshàngxíng diànnǎo	palmtop	palmtop
国际象棋	國際象棋	guójì xiàngqí	chess	szachy
下棋	下棋	xiàqí	play chess, checkers etc.	grać w szachy, warcaby itp.
网球拍	網球拍	wǎngqiúpāi	tennis racket	rakieta tenisowa

DIALOG

Qǐng bāng wǒ bāozhuāng yíxià.

Proszę zapakować to na prezent.

请帮我包装一下 / 請幫我包裝一下。

Kate: jīnnián chūnjié huíjiā nǐmen zhǔnbèi gěi bàba mǎi shénme a?

Kate: 今年春节回家你们准备给爸爸买什么啊? /

Kate: 今年春節回家你們準備給爸爸買什麼啊?

Lǐjuān: mǎi yí gè bēibāo.

李娟: 买一个背包 / 買一個背包。

Kate: zhè gè búshì qùnián mǎiguò le ma ?

Kate: 这个不是去年买过了吗? / 這個不是去年買過了嗎?

Lǐjuān: qùnián gěi bàba mǎi de shì xīzhuāng, bēi bāo shì gěi māma mǎi de, māma qù lǚxíng de shíhòu bǎ máojīn, xiāngzào, míngxìnpìàn, yóupiào, xǐfàshuǐ dēngdēng dōu zhuāng zài lǐmian, bàba kàndào yě hěn xǐhuan, wǒmen juéding jīnnián gěi bàba yě mǎi yíge .

李娟: 去年给爸爸买的是西装, 背包是给妈妈买的, 妈妈去旅行的时候把毛巾, 香皂, 明信片, 邮票, 洗发水等等都装在里面, 爸爸看到也很喜欢, 我们决定今年给爸爸也买一个 /

李娟: 去年給爸爸買的是西裝, 背包是給媽媽買的, 媽媽去旅行的時候把毛巾, 香皂, 明信片, 郵票, 洗髮水等等都裝在裏面, 爸爸看到也很喜歡, 我們決定今年給爸爸也買一個

Kate: nǐ de bàba māma dōu xǐhuan lǚxíng?

Kate: 你的爸爸妈妈都喜欢旅行? / 你的爸爸媽媽都喜歡旅行?

Lǐjuān: shì a, zhècì wǒmen hái zhǔnbèi gěi tāmen mǎige zhédiéshì xiǎodāo, zài mǎige bǐjìběn .

李娟: 是啊, 这次我们还准备给他们买个折迭式小刀, 再买个笔记本 /

李娟: 是啊, 這次我們還準備給他們買個折疊式小刀, 再買個筆記本

Kate: nà tāmen měicì chūqù lǚyóu dōu zìjǐ kāichē ma ?

Kate: 那他们每次出去旅游都自己开车吗? /

Kate: 那他們每次出去旅遊都自己開車嗎?

Lǐjuān: shì de, tāmen zǒngshì dàishàng zúgòu duō de qìyóu.

李娟: 是的, 他们总是帶上足夠多的汽油 / 是的, 他們總是帶上足夠多的汽油

Kate: nǐmen de fùmǔ zhēnhuì xiǎngshòu shēnghuó.

Kate: 你们的父母真会享受生活 / 你們的父母真會享受生活。

包装	包裝	bāozhuāng	pack	pakować
春节	春節	chūnjié	Chinese New Year, spring festival	chiński Nowy Rok, święto wiosny
准备	準備	zhǔnbèi	prepare	przygotować
背包	背包	bēibāo	rucksack	plecak
去年	去年	qùnián	last year	zeszły rok
给	给	gěi	give	dać
西装	西装	xīzhuāng	business suit	garnitur
旅行	旅行	lǚxíng	travel	podróżować

毛巾	毛巾	máo jīn	towel	ręcznik
香皂	香皂	xiāng zào	soap	mydło
明信片	明信片	míng xìn piàn	postcard	kartka pocztowa
邮票	郵票	yóu piào	stamp	zaczek pocztowy
洗发水	洗髮水	xǐ fà shuǐ	shampoo	szampon
装	装	zhuāng	install, pack	zainstalować, zapakować
决定	決定	jué dìng	decide	zdecydować
折叠式小刀	折疊式小刀	zhé dié shì xiǎo dāo	penknife, pocket-knife	scyzoryk
笔记本	筆記本	bǐ jì běn	notebook	notes
每次	每次	měi cì	every time	za każdym razem
总是	總是	zǒng shì	always	zawsze
足够	足夠	zú gòu	enough	wystarczy/ wystarczająco dużo
汽油	汽油	qì yóu	petrol (gasoline)	benzyna
享受	享受	xiǎng shòu	enjoy	lubić, dobrze się bawić
手提箱	手提箱	shǒu tí xiāng	suitcase	walizka

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

春节 你们 今年 回家 啊 给 爸爸 买什么 准备
不 这个 是 了 买过 吗 去年
总是 他们 带 足够 上 多的 汽油

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

你们的父母会真生活享受
这次我们准备还给他们买个折叠式小刀

语法：也；都

副词，在动词之前。如

Przypomnienie: słowa 也 i 都 używane są przed czasownikiem:

我也是中国人。

我们都是中国人。

谈话

你喜欢受到什么礼物?你最近给家人、朋友们买了什么礼物?给你的同学说一下儿
Jakie prezenty lubisz dostawać? Co ostatnio dałeś swoim krewnym lub przyjaciółom? Opowiedz swojemu partnerowi.

Przyrostki rezultatywne

Zazwyczaj czasownik wskazuje na samą czynność, bez wskazania na rezultat. By podkreślić, że dana czynność osiągnęła jakiś rezultat lub została zakończona, należy dodać jedno ze słów, które na to wskazują. Są to przyrostki (sufiksy) rezultatywne (ang. resultative suffix) i wraz z czasownikiem tworzą czasownik rezultatywny.

<czasownik> + <przyrostek rezultatywny> = <czasownik rezultatywny>, np.:

kàn – czytać, patrzeć

wán – skończyć, ukończyć

kàn + wán = kàn wán (skończyć czytanie, przeczytać, obejrzeć)

Czasownik z przyrostkiem rezultatywny tworzy słowo, które w większości przypadków jest niepodzielne – poza określeniem potencjalnych możliwości (o czym poniżej).

Przeczenie poprzedza czasownik, który w tym wypadku składa się z dwóch słów:

méi [yǒu] <czasownik wynikowy>, np.:

méi yǒu kàn wán – nie obejrzeć do końca (choć coś mogło być oglądane przez pewien czas)

16 W restauracji, w pubie (1) 在餐馆，在酒吧

Zài cānguǎn, zài jiǔbā (1)

一·听力

听完下面课文，回答问题。

丁云：张飞，你去哪儿？

张飞：我去商店买吃的东西。我的女儿今天过生日，我想给她准备最好吃的晚饭。

丁云：你准备什么？

张飞：我还不知道。你跟我一起去，帮我决定吧，好吗？

丁云：好。我们去超市吗？

张飞：是，在超市东西最多。你觉得准备中餐还是西餐？

丁云：你的女儿喜欢吃西餐吗？

张飞：她很喜欢。

丁云：你常常做西餐吗？

张飞：有时候。

丁云：那我覺得做西餐最好。

张飞：好，谢谢你。

丁雲：張飛，你去哪兒？

張飛：我去商店買吃的東西。我的女兒今天過生日，我想給她準備最好吃的晚飯。

丁雲：你準備什麼？

張飛：我還不知道。你跟我一起去，幫我決定吧，好嗎？

丁雲：好。我們去超市嗎？

張飛：是，在超市東西最多。你覺得準備中餐還是西餐？

丁雲：你的女兒喜歡吃西餐嗎？

張飛：她很喜歡。

丁雲：你常常做西餐嗎？

張飛：有時候。

丁雲：那我覺得做西餐最好。

張飛：好，謝謝你。

Dīng Yún: Zhāng Fēi, nǐ qù nǎr?

Zhāng Fēi: Wǒ qù shāngdiàn mǎi chī de dōngxī. Wǒ de nǚ'ér jīntiān guò shēngri, wǒ xiǎng gěi tā zhǔnbèi zuìhǎo chī de wǎnfàn.

Dīng Yún: Nǐ zhǔnbèi shénme?

Zhāng Fēi: Wǒ hái bùzhīdào. Nǐ gēn wǒ yīqǐ qù, bāng wǒ juédìng ba, hǎo ma?

Dīng Yún: Hǎo. Wǒmen qù chāoshì ma?

Zhāng Fēi: Shì, zài chāoshì dōngxī zuìduō. Nǐ juéde zhǔnbèi Zhōngcān hái shì xīcān?

Dīng Yún: Nǐ de nǚ'ér xǐhuan chī xīcān ma?

Zhāng Fēi: Tā hěn xǐhuan.

Dīng Yún: Nǐ chángcháng zuò xīcān ma?

Zhāng Fēi: Yǒushíhou.

Dīng Yún: Nà wǒ juéde zuò xīcài zuìhǎo.

Zhāng Fēi: Hǎo, xièxie nǐ.

张飞为什么要准备最好吃的晚饭?

她们去哪儿买东西?为什么?

张飞决定做什么菜?

張飛為什麼要準備最好吃的晚飯?

她們去哪兒買東西?為什麼?

張飛決定做什麼菜?

Zhāng Fēi wèishénme yào zhǔnbèi zuìhǎo chī de wǎnfàn?

Tāmen qù nǎr mǎi dōngxī? Wèishénme?

Zhāng Fēi juéding zuò shénme cài?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

Kate: 明天是星期天，你在家休息还是出去?

Olek: 我和 Rysiek 一起去博物馆。Rysiek 的朋友在博物馆工作。

Kate: 博物馆离学校远不远?

Olek: 比较近，只有半公里。以后我们回宿舍。明天晚上宿舍里有什么聚会。你知道吗?

Kate: 知道，知道。怎么不知道?明天是 23 日，就是爱华的生日。你们买不买什么酒?

Olek: 买。我们打算买点啤酒、葡萄酒和伏特加。你呢?

Kate: 你不记得吗?我不喝酒。我要喝果汁。你们可不可以给我买几瓶橙子果汁?

Olek: 当然可以。要几瓶?

Kate: 三瓶就行。你知不知道聚会几点开始?

Olek: 晚上八点。不要迟到，开始后我们都给她礼物，好吗?

Kate: 好。明天见!

Olek: 明天见!

Kate: 明天是星期天，你在家休息還是出去?

Olek: 我和 Rysiek 一起去博物館。Rysiek 的朋友在博物館工作。

Kate: 博物館離學校遠不遠?

Olek: 比較近，只有半公里。以後我們回宿舍。明天晚上宿舍裡有什麼聚會。你知道嗎?

Kate: 知道，知道。怎麼不知道?明天是 23 日，就是愛華的生日。你們買不買什麼酒?

Olek: 買。我們打算買點啤酒、葡萄酒和伏特加。你呢?

Kate: 你不記得嗎?我不喝酒。我要喝果汁。你們可不可以給我買幾瓶橙子果汁?

Olek: 當然可以。要幾瓶?

Kate: 三瓶就行。你知不知道聚會幾點開始?

Olek: 晚上八點。不要遲到，開始後我們都給她禮物，好嗎?

Kate: 好。明天見!

Olek: 明天見！

Kate: Míngtiān shì Xīngqītiān, nǐ zài jiā xiūxi hái shì chūqu?

Olek: Wǒ hé Rysiek yīqǐ qù bówùguǎn. Rysiek de péngyou zài bówùguǎn gōngzuò.

Kate: Bówùguǎn lí xuéxiào yuǎn bù yuǎn?

Olek: Bǐjiào jìn, zhǐyǒu bàn gōnglǐ. Yǐhòu wǒmen huí sùshè. Míngtiān wǎnshang sùshèlǐ yǒu shénme jù huì. Nǐ zhīdao ma?

Kate: Zhīdao, zhīdao. Zěnmé bùzhīdao? Míngtiān shì 23 rì, jiùshì Àihuá de shēngri. Nǐmen mǎi bù mǎi shénme jiǔ?

Olek: Mǎi. Wǒmen dāsuan mǎi diǎn píjiǔ, pútāojiǔ hé fútèjiā. Nǐ ne?

Kate: Nǐ bù jìde ma? Wǒ bù hē jiǔ. Wǒ yào hē guǒzhī. Nǐmen kěbùkěyǐ gěi wǒ mǎi jǐ píng chéngzi guǒzhī?

Olek: Dāngrán kěyǐ. Yào jǐ píng?

Kate: Sān píng jiùxíng. Nǐ zhībùzhīdao jù huì jǐdiǎn kāishǐ?

Olek: Wǎnshang bā diǎn. Bùyào chídao, kāishǐ hòu wǒmen dōu gěi tā lǐwù, hǎo ma?

Kate: Hǎo. Míngtiān jiàn!

Olek: Míngtiān jiàn!

Olek 和 Rysiek 明天要去哪儿?

晚上宿舍里有什么聚会?

同学们要喝什么?

Olek 和 Rysiek 明天要去哪兒?

晚上宿舍裡有什麼聚會?

同學們要喝什麼

Olek hé Rysiek míngtiān yào qù nǎr?

Wǎnshang sùshè lǐ yǒu shénme jùhuì?

Tóngxuémen yào hē shénme?

三·综合联系

问同学他/她安排晚会怎么安排?

假想你街上遇到同学。你们谈什么?和同学一起写上一个对话。

問同學他/她安排晚會怎麼安排?

假想你街上遇到同學。你們談什麼?和同學一起寫上一個對話。

Wèn tóngxué tā/tā ānpái wǎnhuì zěnmé ānpái?

Jiǎxiǎng nǐ jiēshang yùdào tóngxué. Nǐmen tán shénme? Hé tóngxué yīqǐ xiěshàng yīgè duìhuà.

准备	準備	zhǔnbèi	prepare	przygotowywać, przygotować
好吃	好吃	hǎochī	tasty	smaczny/a/e
生日	生日	shēngrì	birthday	urodziny
休息	休息	xiūxi	take a rest	odpoczywać
博物馆	博物館	bówùguǎn	museum	muzeum
离	離	lí	from	od
远	遠	yuǎn	far	daleko
近	近	jìn	near	blisko
公里	公里	gōnglǐ	kilometer	kilometr
啤酒	啤酒	píjiǔ	beer	piwo
伏特加	伏特加	fútèjiā	vodka	wódka
橙子	橙子	chéngzi	orange	pomarańcza
果汁	果汁	guǒzhī	juice	sok

DIALOG

Zhāngfēi: nǐ xǐhuan chī zhōngcān háishì xǐhuan chī xīcān a ?

张菲: 你喜欢吃中餐还是喜欢吃西餐啊? / 你喜歡吃中餐還是喜歡吃西餐啊?

Lǐhuá: zhōngcān hé xīcān wǒ dōu hěn xǐhuan chī.

李华: 中餐和西餐我都很喜欢吃 / 中餐和西餐我都很喜歡吃。

Zhāngfēi: wǒ dìng le yìjiā cānguǎn, zhōumò yìqǐ qù chīfàn ba .

张菲: 我定了一家餐馆, 周末一起去吃饭吧 / 我定了一家餐館, 週末一起去吃飯吧。

Zhāngfēi: chīwán fàn yìqǐ qù jiǔbā hējiǔ ba.

张菲: 吃完饭一起去酒吧喝酒吧 / 吃完飯一起去酒吧喝酒吧。

zhōumò jiàn

do zobaczenia w weekend

Lǐhuá: hǎo de, zhōumò jiàn!

李华: 好的, 周末见!

李華: 好的, 週末見!

在...上	在...上	zài...shang	above	ponad, nad
还是	還是	háishì	or	czy (w pytaniach)
中餐	中餐	zhōngcān	Chinese food	chińskie jedzenie/ potrawy/

				kuchnia
西餐	西餐	xīcān	Western food	kuchnia zachodnia
都	都	dōu	both/all	obu/oba/obie/oboje/wszyscy/wszystkie
定	定	dìng	decide, fit	ustalić, zdecydować
周末	週末	zhōumò	weekend	weekend
酒吧	酒吧	jiǔbā	bar, pub	bar, pub

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

还是 啊 你 中餐 喜欢 吃 喜欢 西餐 吃
我 了 定 家 一 餐馆
一起 去 周末 吧 吃饭

每个句子里找到错误。把句子改成正确的
一起吃完饭去酒吧喝酒吧
都中餐和西餐我很喜欢吃

语法

我定了一家餐馆

Podsumowanie zastosowań słowa 'le' 了/ 了

“了”用在句子末尾，表示确定的语气。否定式

“了” jest używane dla podkreślenia zmiany stanu/dokonania.

Zaprzeczenie ma budowę: <podmiot> méi 没 <czasownik> <obiekt> le 了

例：我买啤酒了。→我没买啤酒。

刚来上海的时候，我不习惯这里的天气。→我还没习惯这里的天气。

<czasownik> 了 [klasyfikator] <dopełnienie>

“了”用在句中动词后，表示动作完成或实现。

“了” (w środku zdania) wskazuje że czynność się zakończyła

例：1.我喝了半瓶啤酒。

2. 我买了一件衬衫。

<czasownik> 了 时间 <dopełnienie>

表示已完成动作持续的时间。

takie wyrażenie stosujemy by wskazać jak długo trwała czynność/akcja.

- 例：1.我学了十年汉语。
2. 他已经看了四十分钟（电视）。

问句形式（forma pytająca）是：多长时间？

- 例：1.你学了多长时间汉语？
2. 去上海要多长时间？

<czasownik1>+了 <dopełnienie1> <czasownik2> <dopełnienie2>

用在句中第一个动词后，表示某一动作在另一动作之前发生。

“了” użyte po pierwszym czasowniku wskazuje, że jedna czynność/akcja miała miejsce przed drugą [czynnością/akcją].

- 例：1. 你吃了早饭来找我。
2. 我喝了咖啡去上课。

谈话

给同学说，你上次和朋友们一起出去玩儿是什么时候的，你们去哪儿，你和谁一起去，你们做什么。

Określenie potencjalnych możliwości (rezultatu)

W języku chińskim czasowniki rezultatywne wykorzystujemy, by wskazać, że coś jest potencjalnie możliwe (lub niemożliwe) do spełnienia.

W przypadku potencjalnej możliwości pomiędzy czasownik a przyrostek rezultatywny wstawiamy słowo 'de' 得:

<czasownik> de 得 <przyrostek rezultatywny>, np.:

kàn de wán – możliwe do przeczytania, podmiot jest w stanie przeczytać (skończyć czytanie)

Zaprzeczenie – oznaczające że coś nie jest możliwe, nie leży w zasięgu możliwości podmiotu – tworzymy analogicznie, to znaczy pomiędzy czasownik a przyrostek rezultatywny wstawiamy słowo 'bú':

<czasownik> bú <przyrostek wynikowy>, np.:

kàn bù wán – niemożliwe do przeczytania, podmiot nie jest w stanie przeczytać (skończyć czytania)

Określenie trwania i/lub ciągłość działania

Słowo zhe wskazuje na trwanie i/lub ciągłość działania:

<orzeczenie> zhe, np.:

kàn zhe – czytać, być trakcie czytania (w angielskim byłoby to “is reading”)

Słowo to może być, ale nie musi, poprzedzone słowami zài, zhèng czy zhèng zài. Wówczas wskazuje na ciągłość działania:

<podmiot> [zhèng] [zài] <orzeczenie> zhe <dopełnienie>, np.:

wǒ zhèng zài kàn zhe shū
czytam teraz (w tej chwili) książkę

Konstrukcja <orzeczenie> zhe
może być tłem dla innej czynności:

<orzeczenie1> zhe <orzeczenie2>

wǒ kàn zhe shū chī fàn – podczas (w czasie) czytania książki jadłem, czytając książkę jadłem

17 W restauracji, w pubie (2) 在餐馆，在酒吧

Zài cānguǎn, zài jiǔbā (2)

一·听力

听完下面课文，回答问题。

爱华和李春在路上见面。她们两个好久不见了，所以决定一起去餐馆吃晚饭。爱华最喜欢吃中餐，李春喜欢吃西餐。那她们去有中餐，也有西餐的餐馆。看菜单时她们发现了西菜不太多。李春点了西红柿汤、煮鸡蛋和薯条。餐馆还有炸鱼，但是李春不喜欢吃鱼。爱华喜欢吃的中菜更少，所以她决定了也吃西菜。她点了和李春吃的一样的菜。

愛華和李春在路上見面。她們兩個好久不見了，所以決定一起去餐館吃晚飯。愛華最喜歡吃中餐，李春喜歡吃西餐。那她們去有中餐，也有西餐的餐館。看菜單時她們發現了西菜不太多。李春點了西紅柿湯、煮雞蛋和薯條。餐館還有炸魚，但是李春不喜歡吃魚。愛華喜歡吃的中菜更少，所以她決定了也吃西菜。她點了和李春吃的一樣的菜。

Àihuá hé Lǐ Chūn zài lùshàng jiànmiàn. Tāmen liǎngge hǎojiǔbujàn le, suǒyǐ juéding yīqǐ qù cānguǎn chī wǎnfàn. Àihuá zuì xǐhuan chī zhōngcān, Lǐ Chūn xǐhuan chī xīcān. Nà tāmen qù yǒu zhōngcān, yěyǒu xīcān de cānguǎn. Kàn càidān shí tāmen fāxiàn le xīcài bù tài duō. Lǐ Chūn diǎnle xīhóngshìtāng, zhǔjīdàn hé shǔtiáo. Cānguǎn hái yǒu zháyú, dànshì lǐ chūn bù xǐhuan chī yú. Àihuá xǐhuan chīde zhōngcài gèngshǎo, suǒyǐ tā juéding le yě chī xīcài. Tā diǎn le hé Lǐ Chūn chī de yīyàng de cài.

两个朋友为什么决定一起去吃晚饭？
在餐馆西菜多一点儿还是中菜多一点儿？
李春不喜欢吃什么？
爱华点了什么？

兩個朋友為什麼決定一起去吃晚飯？
在餐館西菜多一點兒還是中菜多一點兒？
李春不喜歡吃什麼？
愛華點了什麼？

Liǎngge péngyou wèishénme juéding yīqǐ qù chī wǎnfàn?
Zài cānguǎn xī cài duō yīdiǎnr háishì zhōngcài duō yīdiǎnr?
Lǐ Chūn bù xǐhuan chī shénme?
Àihuá diǎnle shénme?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

在北京有西餐的餐馆很多，差不多每个地方都有几个。在中国首都西方人、旅游者比较多，有时候他们都想吃西餐。但是一般地说，可以吃的西餐就是世界上最有名的菜，比如意大利式细面条、披萨、烤宽面条等等。有的地方做的真的很好吃。但是比如在波兰吃真正的中餐——这就 是一个问题。在华沙真正的中国餐馆不多，也比较贵。但是在几个地方可以吃最有名的中餐，比如宫宝鸡丁、馄饨等等。虽然比较贵，一样值得花钱。

在北京有西餐的餐館很多，差不多每個地方都有幾個。在中國首都西方人、旅游者比較多，有時候他們都想吃西餐。但是一般地說，可以吃的西餐就是世界上最有名的菜，比如意大利式細麵條、披薩、烤寬麵條等等。有的地方做的真的很好吃。但是比如在波蘭吃真正的中餐——這就 是一個問題。在華沙真正的中國餐館不多，也比較貴。但是在幾個地方可以吃最有名的中餐，比如宮寶雞丁、餛飩等等。雖然比較貴，一樣值得花錢。

Zài Běijīng yǒu xīcān de cānguǎn hěn duō, chàbuduō měige dìfang dōu yǒu jǐgè. Zài Zhōngguó shǒudū xīfāngrén, lǚyóuzhě bǐjiào duō, yǒushíhou tāmen dōu xiǎng chī xīcān. Dànshì yībān de shuō, kěyǐ chī de xī cān jiùshì shìjièshàng zuì yǒumíng de cài, bǐrú Yìdàlishì xìmiàntiáo, pīsà, kǎo kuān miàntiáo děngděng. Yǒude dìfang zuòde zhēnde hěn hǎochī. Dànshì bǐrú zài Bōlán chī zhēnzhèng de zhōngcān—zhè jiùshì yíge wèntí. Zài Huáshā zhēnzhèng de Zhōngguó cānguǎn bù duō, yě bǐjiào guì. Dànshì zài jǐgè dìfang kěyǐ chī zuì yǒumíng de zhōngcān , bǐrú gōngbǎo jīdīng, hùntun děngděng. Suīrán bǐjiào guì, yíyàng zhíde huāqián.

北京的西餐餐馆为什么比较多?
在中国的西餐餐馆比如可以吃什么菜?
在华沙吃中餐有没有问题?为什么?
哪些中餐值得吃, 值得花钱?

北京的西餐餐館為什麼比較多?
在中國的西餐餐館比如可以吃什麼菜?
在華沙吃中餐有沒有問題?為什麼?
哪些中餐值得吃, 值得花錢?

Běijīng de xīcān cānguǎn wèishénme bǐjiào duō?
Zài Zhōngguó de xīcān cānguǎn bǐrú kěyǐ chī shénme cài?
Zài Huáshā chī Zhōngcān yǒu méiyǒu wèntí? Wèishénme?
Nǎxiē zhōngcān zhíde chī, zhíde huāqián?

三·综合联系

问同学他/她吃过哪些中餐。怎么样?
你去国外的时候一定总是吃本地菜。在哪儿吃过什么菜?哪些最好吃?你自己会准备吗?和同学谈这件事。

問同學他/她吃過哪些中餐。怎麼樣?

你去國外的時候一定總是吃本地菜。在哪兒吃過什麼菜?哪些最好吃?你自己會準備嗎?和同學談這件事。

Wèn tóngxué tā/tā chīguo nǎxiē zhōngcān. Zěnmeyàng?

Nǐ qù guówài de shíhou yīdìng zǒngshì chī běndìcài. Zài nǎ chīguo shénme cài? Nǎxiē zuì hǎochī? Nǐ zìjǐ huì zhǔnbèi ma? Hé tóngxué tán zhè jiàn shì.

更	更	gèng	even (more, less, etc.)	[jeszcze] bardziej (mniejszy, większy)
差不多	差不多	chàbuduō	almost	prawie
首都	首都	shǒudū	capital city	stolica
旅游者	旅游者	lǚyóuzhě	tourist	turysta
一般地说	一般地说	yībānde shuō	generally speaking	ogólnie mówiąc
世界	世界	shìjiè	world	świat
有名	有名	yǒumíng	famous, known	słynny, znany
意大利式细面条	意大利式細麵條	yìdàlìshì xìmiàntiáo	spaghetti	spaghetti (makaron włoski)
披萨	披薩	pīsà	pizza	pizza
烤宽面条	烤寬麵條	kǎokuān miàntiáo	lasagne	lazania (lasagne)
宫宝鸡丁	宮寶雞丁	gōngbǎo jīdīng	spicy diced chicken cubes	ostro przyprawione kawałki kurczaka
馄饨	餛飩	húntun	wonton soup	zupa won ton
值得	值得	zhíde	worth (doing sth.)	warte zrobienia
笔记本电脑	筆記本電腦	bǐjìběn diànnǎo	notebook (computer)	notebook (przenośny komputer)
电子邮件	電子郵件	diànzǐ yóujiàn	email	email
网络	網絡	wǎngluò	Internet	internet
网站	網站	wǎngzhàn	website	strona internetowa

DIALOG

Fúwùyuán!
Kelner!

Zhāngfēi: fúwùyuán qǐng guòlái yíxià .

张菲: 服务员请过来一下 / 服務員請過來一下。

**qǐngwèn nǐmen xiǎng chī diǎn shénme
co chcieliby państwo zjeść?**

Fúwùyuán: qǐngwèn nǐmen xiǎng chīdiǎn shénme ?

服务员: 请问你们想吃点什么? / 請問你們想吃點什麼?

Lǐhuá: bǎ càidān ná guòlái kàn yíxià.

李华: 把菜单拿过来看一下 / 把菜單拿過來看一下。

Zhāngfēi: nǐ néng bāng wǒmen xiángxì shuōmíng yíxià zhèlǐ de zhōngcān hé xīcān ma?

张菲: 你能帮我们详细说明一下这里的中餐和西餐吗? /

張菲: 你能幫我們詳細說明一下這裏的中餐和西餐嗎?

Fúwùyuán: hǎo de, wǒmen zhōngcānguǎn de cài yǒu suān, tián, xián, là sì zhǒng wèidào, wǒmen de xīcān zhǔyào yǒu xīhóngshìtāng, yìdàlì miàntiáo, zháyú hé zhá shǔtiáo, hái yǒu píngguǒpài diǎnxīn, sèlā hé cǎoméijiàng.

服务员: 好的。我们中餐馆的菜有酸, 甜, 咸, 辣四种味道, 我们的西餐主要有西红柿汤, 意大利面条, 炸鱼和炸薯条, 还有苹果派点心, 沙拉和草莓酱 /

服務員: 好的。我們中餐館的菜有酸, 甜, 鹹, 辣四種味道, 我們的西餐主要有番茄湯, 義大利麵條, 炸魚和炸薯條, 還有蘋果派點心, 沙拉和草莓醬。

Lǐhuá: wǒ yào yìtiáo zháyú hé yífèn shǔtiáo, xīhóngshì tāng, zài lái yífèn miànjīn hé yífèn sùshí, zài jiā yíge jīdàn, ná diǎn cānjīn zhǐ.

李华: 我要一条炸鱼和一份薯条, 西红柿汤, 再来一份面筋和一份素食, 再加一个煮鸡蛋, 拿点餐巾纸 /

李華: 我要一條炸魚和一份薯條, 番茄湯, 再來一份麵筋和一份素食, 再加一個煮雞蛋, 拿點餐巾紙。

Fúwùyuán : chī zhōngcān yòng kuàizi, yòng wǎn, yòng sháozi, chī xīcān yòng dāozi hé chāzi.

服务员: 吃中餐用筷子, 用碗, 用勺子, 吃西餐用刀子和叉子 /

服務員: 吃中餐用筷子, 用碗, 用勺子, 吃西餐用刀子和叉子。

**qǐngwèn kěyǐ yòng xìnyòngkǎ zhīfù ma?
czy mogę płacić kartą kredytową?**

Zhāngfēi: fúwùyuán, qǐngwèn kěyǐ yòng xìnyòngkǎ zhīfù ma?

张菲: 服务员, 请问可以用信用卡支付吗? /

張菲: 服務員, 請問可以用信用卡支付嗎?

zhǐ néng yòng xiànjīn zhīfù

można płacić tylko gotówką

Fúwùyuán: bù kěyǐ, zhǐ néng yòng xiànjīn zhīfù.

服务员: 不可以, 只能用现金支付 / 不可以, 只能用現金支付。

去酒吧	去酒吧	qù jiǔbā	going to bar	iść do baru
订餐	訂餐	dìng cān	order meal	zamówić posiłek
辣的	辣的	làde	spicy	pikantny
不要太辣	不要太辣	bú yào tài là	not too spicy	niezbyt pikantny
酱油	醬油	jiàngyóu	sauce	sos
熟的	熟的	shúde	cooked	gotowany
煎的	煎的	jiānde	fried	smażony
甜的	甜的	tiānde	sweet	słodki
咸的	鹹的	xiānde	salty	słony
酸的	酸的	suānde	sour	kwaśny

味精过敏综合症 / 味精過敏綜合症

wèi jīng guò mǐn zōng hé zhèng

Nadmierna reakcja na jeden ze składników często i w dużej ilości dodawanych do chińskich potraw w celu wzmocnienia smaku. Tym składnikiem jest glutaminian sodu. (ang. MSG hypersensitivity syndrome).

Ta reakcja, zwana także „syndromem chińskiej restauracji”, objawia się najczęściej bólem głowy, zawrotami, niekiedy bólami w klatce piersiowej i niepokojem. Ogólnie rzecz biorąc glutaminian sodu jest bezpieczny, uwagę powinny zwrócić osoby uczulone, w tym astmatycy.

服务员	服務員	fúwùyuán	waiter	kelner
叫服务员	叫服務員	jiào fúwùyuán	call a waiter	zawołać kelnera
叫菜单	叫菜單	jiào cài dān	ask for menu	poprosić o kartę dań
买单	買單	mǎi dān	(asking for) bill	(poprosić o) rachunek
番茄汤	番茄湯	fānqíe tāng	tomato soup	zupa pomidorowa
意大利面条	義大利麵條	yìdàlì miàntiáo	spaghetti	spaghetti
煎鱼	煎魚	jiān yú	fried fish	ryba smażona
炸土豆条	炸土豆條	zhá tǔdòutiáo	chips	frytki
甜品	甜品	tián pǐn	desert	deser
订位子	訂位子	dìng wèizi	reserve table	rezerwować stolik
在酒吧喝酒	在酒吧喝酒	zài jiǔbā hē jiǔ	drink at the bar	pić przy barze

素食的	素食的	sùshí de	vegetarian	wegetariańskie, wegetarianin
面粉	麵粉	miànfěn	flour, gluten	mąka gluten
过敏	過敏	guò mǐn	allergy to	uczulenie na
坚果	堅果	jiānguǒ	nuts	orzechy
牛奶	牛奶	niúnaǐ	milk	mleko
巧克力	巧克力	qiǎokèlì	chocolate	czekolada
沙拉	沙拉	shālā	salad	sałatka
色拉	色拉	sèlā	salad	sałatka
筷子	筷子	kuàizi	chopstick	pałeczka
刀	刀	dāo	knife	nóż
勺子	勺子	sháozi	spoon	łyżka
叉子	叉子	chāzi	fork	widelec
碗	碗	wǎn	bowl	miska
盘子	盤子	pánzi	plate	talerz
瓶子	瓶子	píngzi	bottle	butelka
玻璃杯	玻璃杯	bōlibēi	glass	szklanka
餐巾	餐巾	cān jīn	napkin	serwetka
现金	現金	xiànjīn	cash	gotówka
支付	支付	zhīfù	pay	płacić
信用卡	信用卡	xìnyòngkǎ	credit card	karta kredytowa
详细	詳細	xiángxì	fine, detail	szczegół, delikatny

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

你们 什么 吃 请 问 想 点
 菜单 把 过来 看 拿 一下
 可以 请问 信用卡 用 支付 吗
 用 只能 现金 支付

用量词填空

一()炸鱼 一()薯条 一()面筋 一()煮鸡蛋

语法

把菜单拿过来看一下

Konstrukcja z 'bǎ' 把 / 把

Konstrukcja, która podkreśla dopełnienie. Dopełnienie poprzedzamy słowem 'bǎ' 把 / 把 i stawiamy je przed orzeczeniem. Sam podmiot może być domyślny:

[<podmiot>]	bǎ <dopełnienie>	<orzeczenie>, np.:
wǒ	bǎ tā de shū	diū diào le – zgubiłem jego książkę
wǒ	bǎ tā de shū	kàn zhe – czytałem jego książkę

Czasami podkreślamy dopełnienie stawiając je na początku zdania, np.:
<dopełnienie> <pozostała część zdania>, np.:
zhè ge rén, wǒ xǐhuan – tego, właśnie tego człowieka lubię

Dla podkreślenia części zdania stosujemy także konstrukcję "shì [de]":

Słowo 'shì' bezpośrednio poprzedza daną część zdania i ją akcentuje.
Na końcu można także dodać słowo 'de'. Konstrukcja ta może wskazywać, że zdarzenie miało miejsce w przeszłości:

<...> shì <podkreślana część zdania> [de] <...>, np.:

wǒ shì zhè ge cān tīng chī fàn – jem w tej restauracji

wǒ shì zhè ge cān tīng chī fàn de – jadłem w tej restauracji

谈话，写作

你和同学一起有餐馆。准备一张菜单

Ty i twój partner macie restaurację. Przygotujcie menu do waszej restauracji.

谈话

你最喜欢吃什么？你不喜欢吃什么？告诉你的同学。

Jakie jedzenie lubisz najbardziej? Jakiego nie lubisz? Powiedz swojemu partnerowi.

nǐ chī diǎn shénme ?
co chcesz jeść?

Lǐhuá: nǐ chī diǎn shénme ?

李华：你吃什么？ / 你吃點什麼？

Zhāngfēi: niú nǎi, qiǎokèlì, cǎoméi.

张菲：牛奶，巧克力，草莓 / 牛奶，巧克力，草莓。

Lǐhuá: nǐ hē diǎn shénme ?

李华：你喝点什么？ / 李華：你喝點什麼？

Zhāngfēi: lái liǎng píng pǐjiǔ ba .
张菲: 来两瓶啤酒吧 / 來兩瓶啤酒吧。

Lǐhuá : hǎode .
李华: 好的 / 李華: 好的。

...点	...點	...diǎn	a little	troche
------	------	---------	----------	--------

18 Zdrowie 健康 Jiànkāng

一·听力

听完下面课文，回答问题。

晚上 Kate 给张飞打个电话请她来看她。来到 Kate 家后，张飞发现她的朋友很不舒服，但是不知道问题是什么。Kate 说，几十分钟前她去院子里的花园散步。她没有看到一条蛇，被蛇咬了。她请张飞送她去医院看医生。

在医院张飞告诉医生 Kate 不舒服的原因，还说她朋友正发烧呢。医生说应该没有什么问题，他说 Kate 应该吃他给她开的药，也应该多睡觉。但是不用呆在医院，可以回家。

晚上 Kate 給張飛打個電話請她來看她。來到 Kate 家後，張飛發現她的朋友很不舒服，但是不知道問題是什麼。Kate 說，幾十分鐘前她去院子裡的花園散步。她沒有看到一條蛇，被蛇咬了。她請張飛送她去醫院看醫生。

在醫院張飛告訴醫生 Kate 不舒服的原因，還說她朋友正發燒呢。醫生說應該沒有什麼問題，他說 Kate 應該吃他給她開的藥，也應該多睡覺。但是不用呆在醫院，可以回家。

Wǎnshang Kate gěi Zhāng Fēi dǎge diànhuà qǐng tā lái kàn tā. Láidào Kate de jiā hòu, Zhāng Fēi fāxiàn le tā de péngyou hěn bù shūfu, dànshì bùzhīdào wèntí shì shénme. Kate shuō, jǐshí fēnzhōng qián tā qù yuànzi lǐ de huāyuán sànbù. Tā méiyǒu kàndào yī tiáo shé, bèi shé yǎo le. Tā qǐng Zhāng Fēi sòng tā qù yīyuàn kàn yīshēng.

Zài yīyuàn Zhāng Fēi gàosu yīshēng Kate bù shūfu de yuányīn, hái shuō tā péngyou zhèng fāshāone. Yīshēng shuō yīnggāi méiyǒu shénme wèntí, tā shuō Kate yīnggāi chī tā gěi tā kāide yào, yě yīnggāi duō shuìjiào. Dànshì bùòng dāi zài yīyuàn, kěyǐ huíjiā.

Kate 为什么不舒服？

张飞来看 Kate 以后，她们做什么？

医生说什么？

Kate 為什麼不舒服？

張飛來看 Kate 以後，她們做什麼？

醫生說什麼？

Kate wèishénme bù shūfu?

Zhāng Fēi lái kàn Kate yǐhòu, tāmen zuò shénme?

Yīshēng shuō shénme

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

儿子：妈妈，我不舒服。

妈妈：你哪儿不舒服？

儿子：头痛、胃痛，我还很冷...

妈妈：给妈妈看看，你发烧吗？哎，这么热，来，我们马上去看医生。

（在医院）

医生：小朋友，你哪儿不舒服？头痛吗？发烧吗？

儿子：是的，我还胃痛。

医生：腹泻呢？

儿子：也有。

妈妈：他还说头晕。

医生：看起来你感冒了。我给你开点药，在药房可以拿。回家后应该多睡觉，也应该喝热水、热茶。这个星期请不要让他出去玩儿。他今天不要吃饭的话，那没关系，明天应该好一点。

兒子：媽媽，我不舒服。

媽媽：你哪兒不舒服？

兒子：頭痛、胃痛，我還很冷...

媽媽：給媽媽看看，你發燒嗎？哎，這麼熱，來，我們馬上去看醫生。

（在醫院）

醫生：小朋友，你哪兒不舒服？頭痛嗎？發燒嗎？

兒子：是的，我還胃痛。

醫生：腹瀉呢？

兒子：也有。

媽媽：他還說頭暈。

醫生：看起來你感冒了。我給你開點藥，在藥房可以拿。回家後應該多睡覺，也應該喝熱水、熱茶。這個星期請不要讓他出去玩兒。他今天不要吃飯的話，那沒關係，明天應該好一點。

érzi: Māma, wǒ bù shūfu.

Māma: Nǐ nǎr bù shūfu?

érzi: Tóutòng, wèitòng, wǒ hái hěn lěng ...

Māma: Gěi māma kànkàn, nǐ fāshāo ma? āi, zhème rè, lái, wǒmen mǎshàng qù kàn yīshēng.

(Zài yīyuàn)

Yīshēng: Xiǎopéngyou, nǐ nǎr bù shūfu? Tóutòng ma? Fāshāo ma?

érzi: Shìde, wǒ hái wèitòng.

Yīshēng: Fùxiè ne?

érzi: Yěyǒu.

Māma: Tā hái shuō tóuyūn yěyǒu le.

Yīshēng: Kànqilai nǐ gǎnmào le. Wǒ gěi nǐ kāi diǎn yào, zài yàofáng kěyǐ ná.

Huíjiā hòu yīnggāi duō shuìjiào, yě yīnggāi hē rèshuǐ, rèchá. Zhèige xīngqī qǐng bù yào ràng tā chūqu wánr. Tā jīntiān bù yào chīfàn dehuà, nà méi guānxi, míngtiān yīnggāi hǎo yīdiǎn.

孩子哪儿不舒服？

什么时候孩子才能出去玩儿？

儿子在家里应该做什么？

孩子哪兒不舒服？

什麼時候孩子才能出去玩兒？

兒子在家裡應該做什麼？

Háizi nǎr bù shūfu?

Shénme shíhou háizi cáinéng chūqu wánr?

érzi zài jiālǐ yīnggāi zuò shénme?

三·综合联系

你现在做病人，同学做医生。你告诉他你哪儿不舒服等等。

问同学他/她觉得，感冒时应该去看医生还是呆在家里自己治病。为什么？

你現在做病人，同學做醫生。你告訴他你哪兒不舒服等等。

問同學他/她覺得，感冒時應該去看醫生還是呆在家裡自己治病。為什麼？

Nǐ xiànzài zuò bìng rén, tóng xué zuò yī shēng. Nǐ gào su tā nǐ nǎr bù shū fu dēng dēng.

Wèn tóng xué tā/tā jué de, gǎn mào shí yīng gāi qù kàn yī shēng hái shì dāi zài jiā lǐ zì jǐ zhì bìng. Wèi shén me

不舒服	不舒服	bù shūfu	(feel) uncomfortable	[czuć się] nie najlepiej
原因	原因	yuányīn	cause (n.)	przyczyna
没关系	沒關係	méi guānxi	never mind, it doesn't matter	nie szkodzi, nie ma problemu, zapomnij o tym

DIALOG

Kate: nǐ zěnmē yě zài yīyuàn lǐ ?

Kate: 你怎么也在医院里？ / 你怎麼也在醫院裏？

Zhāng fēi: wǒ gǎn mào le, fā shāo, tóu tòng, hái fù tòng, fù xiè, xiànzài duì shénme dōu shīqù le wèi jué.

张飞: 我感冒了, 发烧, 头痛, 还腹痛, 腹泻, 现在对什么都失去了味觉 /

張飛: 我感冒了, 發燒, 頭痛, 還腹痛, 腹瀉, 現在對什麼都失去了味覺。

Kate: wǒ bèi shé yǎo le, jiǎo huái zhōng zhàng, ěr qiě fēi cháng tòng. nǐ gǎn jǐn qù zhǎo yī shēng ba, wǒ yǐ jīng kàn guò yī shēng le.

Kate: 我被蛇咬了, 脚踝肿胀, 而且非常痛。你赶紧去找医生吧。我已经看过医生了 /

Kate: 我被蛇咬了, 腳踝腫脹, 而且非常痛。你趕緊去找醫生吧。我已經看過醫生了。

Zhāng fēi: shénme shíhou? kàndào shé le ma ?

张飞: 什么时候? 看到蛇了吗? / 什麼時候? 看到蛇了嗎?

Kate: zuótiān wǎn shang bànyè shǐ, wǒ qù yuànzilǐ de huāyuán sànbù de shíhou, méi yǒu kàndào nà tiáo shé.

Kate: 昨天晚上半夜时, 我去院子里的花园散步的时候。没有看到那条蛇 /

Kate: 昨天晚上半夜時, 我去院子裏的花園散步的時候。沒有看到那條蛇。

Zhāng fēi: nǐ bànyè qù huāyuán sànbù gàn shénme ?

张飞: 你半夜去花园散步干什么? / 張飛: 你半夜去花園散步幹什麼?

Kate: wǒ zuìjìn yālì hěn dà, wǎn shang shuì bu zháo jiào, biàn de hěn duòluò. měitiān wǎn shang kào hējiǔ, xīyān dùguò.

Kate: 我最近压力很大, 晚上睡不着觉, 变得很堕落。每天晚上靠喝酒, 吸烟度过 /

Kate: 我最近壓力很大, 晚上睡不著覺, 變得很墮落。每天晚上靠喝酒, 吸煙度過。

yǒu shénme wèntí ma?

W czym problem? (Co się stało?)

Zhāng fēi: yǒu shénme wèntí ma ?

张飞: 有什么问题吗? / 有什麼問題嗎?

Kate: wǒ dé le chuánrǎn bìng, gǎnjué zìjǐ wán le.

Kate: 我得了传染病, 感觉自己完了 / 我得了傳染病, 感覺自己完了。

Zhāng fēi: suǒyǐ nǐ bànyè pǎochūlái ránhòu bèi shé yǎo le ?

张飞: 所以你半夜跑出来然后被蛇咬了? / 所以你半夜跑出來然後被蛇咬了?

Kate: shì a, nǐ gǎnjǐn qù kàn yīshēng ba, wǒ yǐjīng kàn guò le .

Kate: 是啊, 你赶紧去看医生吧, 我已经看过了 / 是啊, 你趕緊去看醫生吧, 我已經看過了。

Zhāng fēi: hǎo de, nà wǒ xiān qù kàn yīsheng, yíhuìr jiàn.

张飞: 好的, 那我先去看医生, 一会儿见 / 好的, 那我先去看醫生, 一會兒見。

nǐ nǎli bù shūfu?

gdzie cię boli?

Yīshēng: nǐ nǎli bù shūfu?

医生: 你哪里不舒服? / 你哪里不舒服?

Zhāng fēi: wǒ hǎoxiàng gǎnmào le, tóuyūn, késou, kàn bu qīng dōngxī, yě tīng bu qīng .

张飞: 我好象感冒了, 头晕, 咳嗽, 看不清东西, 也听不清 /

張飛: 我好象感冒了, 頭暈, 咳嗽, 看不清東西, 也聽不清。

Yīshēng: kěnéng nǐ déle liúgǎn, nǐ yàn dōngxi shí kùnnán ma ?

医生: 可能你得了流感, 你咽东西时困难吗? / 可能你得了流感, 你咽東西時困難嗎?

Zhāng fēi: shì de .

张飞: 是的 / 是的。

Yīshēng: hǎo de, wǒ gěi nǐ kāidiǎn yào, yíhuìr qù yàofáng ná.

医生: 好的, 我给你开点药, 一会儿去药房拿 / 好的, 我給你開點藥, 一會兒去藥房拿。

Zhāng fēi: hǎo.

张飞: 好 / 好。

发烧	發燒	fāshāo	fever	gorączka
头痛	頭痛	tóutòng	headache	ból głowy
腹痛	腹痛	fùtòng	abdominal pain/ stomach ache	ból brzucha
脚踝肿胀	腳踝腫脹	jiǎohuǎi zhǒngzhàng	swollen ankle	spuchnięta kostka
恶心	噁心	ěxīn	nausea	mdłości
反胃	反胃	fǎnwèi	nausea	mdłości
腹泻	腹瀉	fùxiè	diarrhoea	biegunka
呕吐	嘔吐	ǒutù	vomiting	wymioty
咬	咬	yǎo	bite	gryźć, kąsać
咳嗽	咳嗽	késou	cough	kaszel, kaszleć
失去	失去	shīqù	loss	strata, utrata
嗅觉	嗅覺	xiùjué	smell	wąchać, węch
走路	走路	zǒulù	walk	spacerować
入睡	入睡	rùshuì	sleep	spać
吃药	吃藥	chīyào	take pills	brać tabletki
吸烟	吸煙	xīyān	smoke	palić
紧张	緊張	jǐnzhāng	nervous, stressed out	zdenewrowany, zestresowany
消沉	消沉	xiāochén	depressed	przygnębiony
疾病	疾病	jíbìng	disease	choroba
传染病	傳染病	chuánrǎn bìng	infectious disease	choroba zakaźna

流血	流血	liúxiě	bleed	krwawić
流感	流感	liúgǎn	flu	grypa
压力	壓力	yālì	stress	stres
虚弱	虛弱	xūruò	weakness	osłabienie
肌肉疼痛	肌肉疼痛	jīròuténgtòng	muscle pain	ból mięśni
痒的	癢的	yǎng de	itching	swędzenie
皮疹	皮疹	pízhěn	rash	wysypka
尿疼	尿疼	niàoténg	pain during urination	ból w trakcie oddawania moczu
疤痕	疤痕	bāhén	scar	blizna
红眼	紅眼	hóngyǎn	red-eye (conjunctivitis)	zaczerwienione oczy, zapalenie spojówek
难以下咽	難以下嚥	nányǐxià yàn	difficulty swallowing	problemy z połykaniem
便秘	便秘	biànmì	constipation	zaparcie
儿科医生	兒科醫生	érkē yīshēng	pediatrician	pediatra
酒精	酒精	jiǔjīng	[ethyl] alcohol	alkohol, spirytus
滥用	濫用	lànyòng	abuse	nadużywać
弱听	弱聽	ruòtīng	weak hearing	słaby słuch
弱视	弱視	ruòshì	poor vision	słaby wzrok
失去供应	失去供應	shīqù gōngyìng	lost feeling	utrata czucia
局部麻醉	局部麻醉	júbùmázuì	local anesthetic	znieczulenie miejscowe
奢侈	奢侈	shēchǐ	luxurious	luksusowy
早	早	zǎo	early	wcześnie
晚	晚	wǎn	late	późno
牙医	牙醫	yáyī	dentist	dentysta
坏牙	壞牙	huàiyá	broken tooth	złamany ząb
发疯	發瘋	fāfēng	go mad, get angry	wściekać się, szaleć

谈话

A 学生 – 看第 178 页

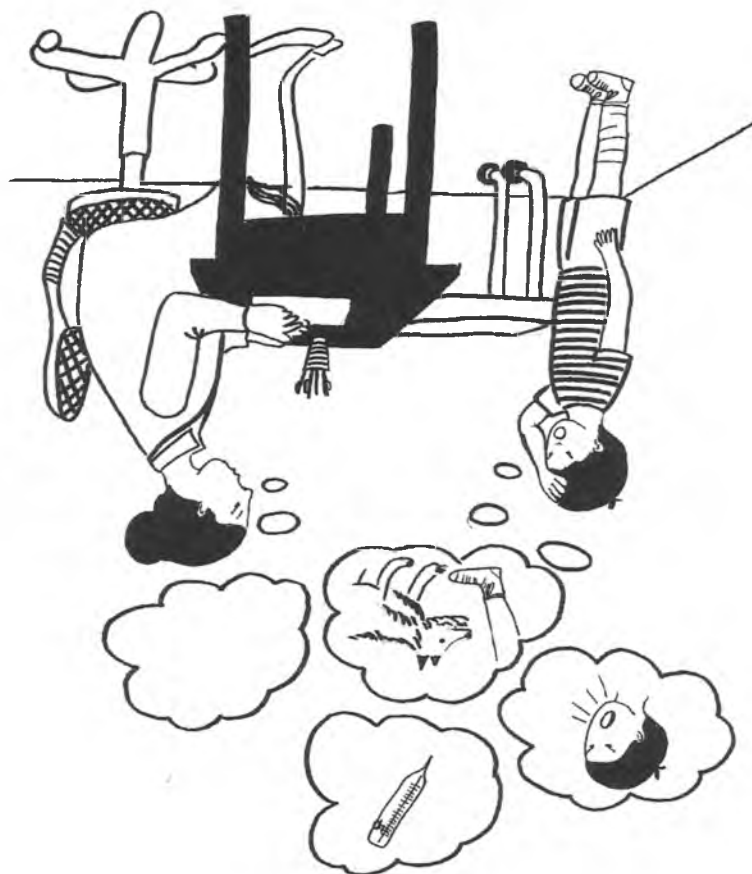
B 学生 – 你是医生，问你的病人他/她哪儿不舒服。

Student A – przejdź na stronę 178

Student B – jesteś lekarzem, ustal na co cierpi pacjent, którym jest student A

Polecenie do rysunku:

wczuj się w sytuację chłopca, gdy wszystko stoi na głowie. Opowiedz, co się wydarzyło i co jeszcze mogło się zdarzyć – czyli wypełnij czwartą chmurkę.

Niektóre słowa w języku chińskim pełnią wielorakie funkcje, mogą być przyimkiem, czasownikiem itp; np:

gei - dla, ku (przyimek); dawać (czasownik)

dao – ku [miejscu, osobie itp.] (przyimek); przybywać (czasownik)

(ciąg dalszy ćwiczenia ze strony 176)

A 学生

你胃痛，发烧呢。你觉得没力量，头晕。昨夜开始了。你觉得原因是在餐馆吃的菜。你吃了炸鱼和薯条。

Student A

Boli cię brzuch i masz gorączkę. Od poprzedniej nocy czujesz się bardzo słabo i masz nudności. Sądysz, że to z powodu smażonej ryby i frytek, które zjadłaś/eś w restauracji.

19 · Ogólne dyskusje 一般的讨论 Yībān de tāolùn

一·听力

听完下面课文，回答问题。

爱华：丁云，听说你有男朋友！他怎么样？

丁云：他是英国人，他在英国出生，但是他父母都是中国人。他的爱好和我的完全一样。他喜欢听音乐、看电影，也喜欢运动，象篮球之类的。他也喜欢开玩笑，他的性格很开朗。他开玩笑的时候我总是大笑。

爱华：他吸烟、喝酒吗？

丁云：他不吸烟，有时候喝一点儿酒。

爱华：那你一定很高兴啊！

丁云：是的，我真的很高兴！

愛華：丁雲，聽說你有男朋友！他怎麼樣？

丁雲：他是英國人，他在英國出生，但是他父母都是中國人。他的愛好和我的完全一樣。他喜歡聽音樂、看電影，也喜歡運動，象籃球之類的。他也喜歡開玩笑，他的性格很開朗。他開玩笑的時候我總是大笑。

愛華：他吸煙、喝酒嗎？

丁雲：他不吸煙，有時候喝一點兒酒。

愛華：那你一定很高興啊！

丁雲：是的，我真的很高興！

Àihuá: Dīng Yún, tīngshuō nǐ yǒu nán péngyou! Tā zěnmeyàng?

Dīng Yún: Tā shì Yīngguó rén, tā zài Yīngguó chūshēng, dànshì tā fùmǔ dōu shì Zhōngguó rén. Tā de àihào hé wǒ de wánquán yīyàng. Tā xǐhuan tīng yīnyuè, kàn diànyǐng, yě xǐhuan yùndòng, xiàng lánqiú zhīlèi de. Tā yě xǐhuan kāi wánxiào, tā de xìnggé hěn kāilǎng. Tā kāi wánxiào de shíhòu wǒ zǒngshì dàxiào.

Àihuá: Tā xīyān, hējiǔ ma?

Dīng Yún: Tā bù xīyān, yǒushíhòu hē yīdiǎnr jiǔ.

Àihuá: Nà nǐ yīdìng hěn gāoxìng a!

Dīng Yún: Shìde, wǒ zhēnde hěn gāoxìng!

丁云的男朋友在哪儿出生？

他的父母是哪国人？

他们两个人有什么爱好？

他吸烟、喝酒吗？

丁雲的男朋友在哪兒出生？

他的父母是哪國人？

他們兩個人有什麼愛好？

他吸煙、喝酒嗎？

Dīng Yún de nán péngyou zài nǎr chūshēng?
Tā de fù mǔ shì nǎ guó rén?
Tā men liǎng gè rén yǒu shén me ài hào?
Tā xī yān, hē jiǔ ma?

二·阅读

读完下面课文，回答问题。

经理：您为什么想在我们的公司工作？

张虎：建筑工程不只是我的职业，建筑学也是我的爱好。你们是中国最大的建筑工程公司。大学毕业以后，我一直想在这里工作。我觉得在这个公司有最多机会参加中国最重要的工程。

经理：您的履历真的很有意思，也很好。您的爱好呢？

张虎：有空儿我最喜欢骑自行车去城外或者去森林散步。我还喜欢游泳，我每个星期两次去游泳池。

经理：太好了。您什么时候可以开始工作？

张虎：明天就可以开始。

经理：欢迎您来我们的公司！

經理：您為什麼想在我們的公司工作？

張虎：建築工程不只是我的職業，建築學也是我的愛好。你們是中國最大的建築工程公司。大學畢業以後，我一直想在這裡工作。我覺得在這個公司有最多機會參加中國最重要的工程。

經理：您的履歷真的很有意思，也很好。您的愛好呢？

張虎：有空兒我最喜歡騎自行車去城外或者去森林散步。我還喜歡游泳，我每個星期兩次去游泳池。

經理：太好了。您什麼時候可以開始工作？

張虎：明天就可以開始。

經理：歡迎您來我們的公司！

Jīnglǐ: Nín wèishénme xiǎng zài wǒ men de gōngsī gōngzuò?

Zhāng Hǔ: Jiànzhù gōngchéng bùzhǐ shì wǒ de zhíyè, jiànzhùxué yěshì wǒ de àihào. Nǐmen shì Zhōngguó zuìdà de jiànzhù gōngchéng gōngsī. Dàxué bìyè yǐhòu, wǒ yīzhí xiǎng zài zhèlǐ gōngzuò. Wǒ juéde zài zhèige gōngsī yǒu zuìduō jīhuì cānjiā Zhōngguó zuì zhòngyào de gōngchéng.

Jīnglǐ: Nín de lǚlì zhēn de hěn yǒu yìsi, yě hěn hǎo. Nín de àihào ne?

Zhāng Hǔ: Yǒukǒngr wǒ zuì xǐhuan qí zìxíngchē qù chéngwài huòzhě qù sēnlín sànbù. Wǒ hái xǐhuan yóuyǒng, wǒ měige xīngqī liǎngcì qù yóuyǒngchí.

Jīnglǐ: Tài hǎo le. Nín shénme shíhou kěyǐ kāishǐ gōngzuò?

Zhāng Hǔ: Míngtiān jiù kěyǐ kāishǐ.

Jīnglǐ: Huānyíng nín lái wǒmen de gōngsī!

张虎想工作在什么公司？

他的职业是什么?
有空儿他最喜欢做什么?
他为什么想在这个公司工作?

張虎想工作在什麼公司?
他的職業是什麼?
有空兒他最喜歡做什麼?
他為什麼想在這個公司工作?

Zhāng Hǔ xiǎng gōngzuò zài shénme gōngsī?
Tā de zhíyè shì shénme?
Yǒukòng tā zuì xǐhuan zuò shénme?
Tā wèishénme xiǎng zài zhèige gōngsī gōngzuò?

三·综合联系

假想你要在商店工作。假象你的同学是商店的经理。你给他说什么?
你和同学谈谈一般的东西, 比如谈生活、天气、家庭、工作、暑假等等。
给同学说你小时候是什么样的, 现在是什么样的。你哪儿变了, 哪儿没有?

假想你要在商店工作。假象你的同學是商店的經理。你給他說什麼?
你和同學談談一般的東西, 比如談生活、天氣、家庭、工作、暑假等等。
給同學說你小時候是什麼樣的, 現在是什麼樣的。你哪兒變了, 哪兒沒有?

Jiǎxiǎng nǐ yàozài shāngdiàn gōngzuò. Jiǎxiàng nǐ de tóngxué shì shāngdiàn de jīnglǐ. Nǐ gěi tā shuō shénme?
Nǐ hé tóngxué tán tán yībān de dōngxī, bǐrú tán shēnghuó, tiānqì, jiātíng, gōngzuò, shǔjià dēngděng.
Gěi tóngxué shuō nǐ xiǎoshíhou shì shénmeyàng de, xiànzài shì shénmeyàng de. Nǐ nǎr biànle, nǎr méiyǒu?

完全	完全	wánquán	completely	całkowicie
建筑工程	建築工程	jiànzhù gōngchéng	architecture (engineering)	architektura (inżynieria)
建筑学	建築學	jiànzhùxué	architecture (science)	architektura (nauka)
毕业	畢業	bìyè	graduate, finish school	skończyć szkołę
一直	一直	yīzhí	all along, continously	stale, ciągle
机会	機會	jīhuì	chance,	szansa, okazja

			opportunity	
工程	工程	gōngchéng	engineering	inżynieria
森林	森林	sēnlín	forest	las
游泳	游泳	yóuyóǒng	swim	pływać
游泳池	游泳池	yóuyóǒngchí	swimming pool	basen (pływakki)

DIALOG

Maria: nǐ shì nǎguó rén?

Maria: 你是哪国人? / 你是哪國人?

Zhāng fēi: wǒ shì zhōngguó rén.

张飞: 我是中国人 / 我是中國人。

nǐ zài nǎli chūshēng?

gdzie się urodziłeś?

Maria: nǐ zài nǎli chūshēng?

Maria: 你在哪里出生? / 你在哪里出生?

Zhāng fēi: wǒ zài měiguó chūshēng.

张飞: 我在美国出生 / 我在美國出生。

Maria: nǐ de àihào shì shénme ?

Maria: 你的爱好是什么? / 你的愛好是什麼?

Zhāng fēi: wǒ de àihào shì yùndòng, xiàng zúqiú, lánqiú zhīlèi de wǒ dōu hěn xǐhuan. wǒ yě xǐhuan zhōngguó hànzi.

张飞: 我的爱好是运动, 象足球, 篮球之类的我都很喜欢。我也喜欢中国汉字 /

張飛: 我的愛好是運動, 象足球, 籃球之類的我都很喜歡。我也喜歡中國漢字。

Maria: nǐ juéde nǎ ge jìjié zuìhǎo?

Maria: 你觉得哪个季节最好? / 你覺得哪個季節最好?

Zhāng fēi: chūnjì.

张飞: 春季 / 春季。

Maria: néng jièshào yí xià nǐ de xìnggé ma ?

Maria: 能介绍一下你的性格吗? / 能介紹一下你的性格嗎?

Zhāng fēi: wǒ de xìnggé hěn lèguān, xǐhuan kāi wánxiào, gāoxìngde shíhou dàxiào, bù gāoxìng shí jiù qù kū.

张飞: 我的性格很乐观, 喜欢开玩笑, 高兴的时候大笑, 不高兴时就去哭 /

張飛: 我的性格很樂觀, 喜歡開玩笑, 高興的時候大笑, 不高興時就去哭。

Maria: nǐ píngshí yǒu shénme bù liáng àihào ma?

Maria: 你平时有什么不良爱好吗? / 你平時有什麼不良愛好嗎?

Zhāng fēi: wǒ yǒu shíhòu huì xīyān, dànshì xiànzài zhèngqián hěn bù róngyì, wǒ yǐjīng jièyān le .

张飞: 我有时候会吸烟, 但是现在挣钱很不容易, 我已经戒烟了 /

張飛: 我有時候會吸煙, 但是現在掙錢很不容易, 我已經戒煙了。

Maria: hǎo de, xièxie nǐ jīntiān lái zhèlǐ miànshì.

Maria: 好的, 谢谢你今天来这里面试 / 好的, 謝謝你今天來這裏面試。

文化	文化	wénhuà	culture	kultura
出生	出生	chūshēng	born (be born..)	rodzić się
喜欢	喜歡	xǐhuan	(to) like	lubić
春季	春季	chūnjì	spring	wiosna
季节	季節	jìjié	season	pora roku
运动	運動	yùndòng	sport	sport
哭	哭	kū	cry	plakać
微笑	微笑	wēixiào	smile	uśmiechać się
笑	笑	xiào	laugh	śmiać się
乐观	樂觀	lèguān	optimism	optymizm, optymistyczny
开玩笑	開玩笑	kāiwánxiào	joke (v.)	żartować
戒烟	戒煙	jièyān	give up smoking	rzucać palenie
性格	性格	xìnggé	character, temper	charakter, temperament
爱好	愛好	àihào	hobby	hobby
挣钱	掙錢	zhèngqián	earn money	zarabiać pieniądze
面试	面試	miànshì	interview	rozmowa kwalifikacyjna
放弃	放棄	fàngqì	surrender	porzucić
书法	書法	shūfǎ	calligraphy	kaligrafia
画笔	畫筆	huàbǐ	paintbrush	pędzel
漆刷	漆刷	qīshuā	paintbrush	pędzel

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

- (1)的 运动 爱好 我 是
(2)觉得 你 季节 最好 那个
(3)性格 乐观 我 的 很

每个句子里找到错误。把句子改成正确的

- (1)介绍一下你的性格能吗?
(2)在哪里你出生?
(3)我喜欢中国汉字也。

Grammar:

就: 副词“就”可以表示不同的意义。一, 表示强调“就是”; 二, 表示强调“立刻, 马上”三, 表示强调“只有”; 四, 表示强调“坚决”, 如:

Słowo jiù 就 / 就

Słowo jiù 就 / 就 stosowane jest przed orzeczeniem, by podkreślić wymowę zdania. Najczęstsze zastosowania to podkreślenie znaczenia:

„dokładnie tak”, „właśnie tak”;

„natychmiast”, „niezwłocznie”;

„wyłącznie”, „jedynie”;

dla podkreślenia decyzji, postanowienia: „No to...”, „Zatem...”.

谈话

想出 15 个问题。问你的同学它们

Wymyśl 15 pytań w ramach rozmowy kwalifikacyjnej i zadaj je partnerowi.

20 Podróż 旅行 Lǚxíng

一·听力

听完下面课文，回答问题。

小赵：小李，听说下个月你和妻子去海南旅行。你们坐火车去还是坐飞机去？
小李：我们坐飞机去。我们工作太忙了，坐火车需要太长时间。飞机票现在也不太贵。
小赵：多少钱一张？
小李：750元一张。但是你提前订票的话，要更便宜。
小赵：你们在海南打算做什么？
小李：海南有高高的五指山，也有广阔的海洋。可以做的事情真多。
小赵：你们几号出发？
小李：下个月13号就出发。我知道还有机票，你和妻子想不想跟我们一起去？
小赵：谢谢你，我想去，但是还不知道妻子忙不忙。我今天问她，告诉你。好不好？
小李：好。那我今天晚上给你打个电话。

小趙：小李，聽說下個月你和妻子去海南旅行。你們坐火車去還是坐飛機去？
小李：我們坐飛機去。我們工作太忙了，坐火車需要太長時間。飛機票現在也不太貴。
小趙：多少錢一張？
小李：750元一張。但是你提前訂票的話，要更便宜。
小趙：你們在海南打算做什麼？
小李：海南有高高的五指山，也有廣闊的海洋。可以做的事情真多。
小趙：你們幾號出發？
小李：下個月13號就出發。我知道還有機票，你和妻子想不想跟我們一起去？
小趙：謝謝你，我想去，但是還不知道妻子忙不忙。我今天問她，告訴你。好不好？
小李：好。那我今天晚上給你打個電話。

Xiǎo Zhào: Xiǎo Lǐ, tīngshuō xiàge yuè nǐ hé qīzi qù Hǎinán lǚxíng. Nǐmen zuò huǒchē qù háishi zuò fēijī qù?
Xiǎo Lǐ: wǒmen zuò fēijī qù. Wǒmen gōngzuò tài mángle, zuò huǒchē xūyào tài cháng shíjiān. Fēijīpiào xiànzài yě bùtài guì.
Xiǎo Zhào: Duōshao qián yī zhāng?
Xiǎo Lǐ: 750 yuán yī zhāng. Dànshì nǐ tíqián dìng piào dehuà, yào gèng piányi.

Xiǎo Zhào: Nǐmen zài Hǎinán dāsuan zuò shénme?
Xiǎo Lǐ: Hǎinán yǒu gāogāo de Wǔ-zhǐshān, yěyǒu guǎngkuò de hǎiyáng. Kěyǐ zuò de shìqing zhēn duō.
Xiǎo Zhào: Nǐmen jǐhào chūfā?
Xiǎo Lǐ: Xiàge yuè 13 hào jiù chūfā. Wǒ zhīdao hái yǒu jīpiào, nǐ hé qīzi xiǎng bù xiǎng gēn wǒmen yīqǐ qù?
Xiǎo Zhào: Xièxie nǐ, wǒ xiǎng qù, dànshì hái bùzhīdào qīzi máng bùmáng. Wǒ jīntiān wèn tā, gàosu nǐ. Hǎobuhǎo?
Xiǎo Lǐ: Hǎo. Nà wǒ jīntiān wǎnshang gěi nǐ dǎge diànhuà.

小李和妻子坐火车去还是坐飞机去海南？

飞机票多少钱一张？

他们什么时候要出发？

他们在海南打算做什么？

小李和妻子坐火車去還是坐飛機去海南？

飛機票多少錢一張？

他們什麼時候要出發？

他們在海南打算做什麼？

Xiǎo Lǐ hé qīzi zuò huǒchē qù háishi zuò fēijī qù Hǎinán?

Fēijīpiào duōshao qián yī zhāng?

Tāmen shénme shíhou yào chūfā?

Tāmen zài Hǎinán dǎsuan zuò shénme?

二· 阅读

读完下面课文，回答问题。

这个周末 Kate 和 Tom 想一起去上海旅行。一般来说，在中国不能订火车票，只能几天前买票。旅游的人总是很多，所以一天前常常买不到。中国火车站和波兰的也不一样。到火车站以后先不能直接去站台。出发半个小时以前才能去站台上车。

长途火车常常只有卧铺。有两种卧铺：硬卧和软卧，软卧方便一点儿，但是也贵一点儿。硬卧车厢有六个卧铺，软卧车厢有四个卧铺。但是真的都很方便。

夜里乘客大部分都睡觉。但是你快要到了的时候，列车员一定会唤醒你。

這個周末 Kate 和 Tom 想一起去上海旅行。一般來說，在中國不能訂火車票，只能幾天前買票。旅遊的人總是很多，所以一天前常常買不到。中國火車站和波蘭的也不一樣。到火車站以後先不能直接去站臺。出發半個小時以前才能去站臺上車。

長途火車常常只有臥鋪。有兩種臥鋪：硬臥和軟臥，軟臥方便一點兒，但是也貴一點兒。硬臥車廂有六個臥鋪，軟臥車廂有四個臥鋪。但是真的都很方便。

夜裡乘客大部分都睡覺。但是你快要到了的時候，列車員一定會喚醒你。

Zhèige zhōumò Kate hé Tom xiǎng yìqǐ qù Shànghǎi lǚxíng. Yībān lái shuō, zài Zhōngguó bùnéng dìng huǒchēpiào, zhǐnéng jǐtiān qián mǎi piào. Lǚyóu de rén zòngshì hěn duō, suǒyǐ yī tiān qián chángcháng mǎibudào. Zhōngguó huǒchēzhàn hé Bōlán de yě bù yīyàng. Dào huǒchēzhàn yǐhòu xiān bùnéng zhíjiē qù zhàntái. Chūfā bàn ge xiǎoshí yǐqián cáinéng qù zhàntái shàngchē.

Chángtú huǒchē chángcháng zhǐyǒu wòpù. Yǒu liǎngzhòng wòpù: yìngwò hé ruǎnwò, ruǎnwò fāngbiàn yīdiǎnr, dànshì yě guì yīdiǎnr. Yìngwò chēxiāng yǒu liùge wòpù, ruǎnwò chēxiāng yǒu sìge wòpù. Dànshì zhēn de dōu hěn fāngbiàn.

Yèlì chéngkè dàbùfen dōu shuìjiào. Dànshì nǐ kuàiyào dào liǎo de

shíhou, lièchēyuán yīdìng huì huànxǐng nǐ.

中国和波兰火车站有什么不一样?

长途火车有哪两种卧铺?

硬卧和软卧有什么不一样?

中國和波蘭火車站有什麼不一樣?

長途火車有哪兩種臥鋪?

硬臥和軟臥有什麼不一樣?

Zhōngguó hé bōlán huǒchēzhàn yǒu shénme bù yīyàng?

Chángtú huǒchē yǒu nǎliǎngzhòng wòpù?

Yìngwò héruǎn wò yǒu shénme bù yīyàng?

三·综合联系

问同学他/她暑假里想去哪儿旅行。怎么去?为什么?

给你的同学说,你最近去过哪儿旅行。你喜欢不喜欢?你订了票没有?等等。

問同學他/她暑假裡想去哪兒旅行。怎麼去?為什麼?

給你的同學說,你最近去過哪兒旅行。你喜歡不喜歡?你訂了票沒有?等等。

Wèn tóngxué tā/tā shǔjià lǐ xiǎng qù nǎr lǚxíng. Zěnmē qù? Wèishénme?

Gěi nǐ de tóngxué shuō, nǐ zuìjìn qùguo nǎr lǚxíng. Nǐ xǐhuan bù xǐhuan? Nǐ dīngle piào méiyǒu? Děngděng.

火车站	火車站	huǒchēzhàn	railway station	dworzec kolejowy
直接	直接	zhíjiē	directly	bezpośrednio
站台	站臺	zhàntái	platform	peron
长途	長途	chángtú	long-distance	dalekobieżny
卧铺	臥鋪	wòpù	sleeper	kuszetka
硬卧	硬臥	yìngwò	hard sleeper	kuszetka twarda (twarde obicie)
软卧	軟臥	ruǎnwò	soft sleeper	kuszetka miękka (miękkie obicie)
车厢	車廂	chēxiāng	compartment	przedział
乘客	乘客	chéngkè	passenger	pasażer
列车员	列車員	lièchēyuán	train attendant	obsługa pociągu
唤醒	喚醒	huànxǐng	wake up (sb.)	budzić (kogoś)

DIALOG

Lǐhuá: Nǐ píngshí zài yínháng gōngzuò máng ma? wǒ zhèlǐ yǒu liǎngzhāng qù shànghǎi bówùguǎn de ménpiào. bówùguǎn lí wǒmen gōngsī bùyuǎn, zuò chē 20 fēnzhōng jiù dào le.

李华: 你平时在银行工作忙吗? 我这里有两张去上海博物馆的门票。博物馆离我们公司不远, 坐车 20 分钟就到了 /

李華: 你平時在銀行工作忙嗎? 我這裏有兩張去上海博物館的門票。博物館離我們公司不遠, 坐車 20 分鐘就到了。

Zhāngfēi: Hǎo ya, wǒ yě xiǎng fàngsōng xià xīnqíng, píngshí gōngzuò tài máng le. zhèng dǎ suàn shí yī fàngjià qù lǚyóu, nǐ ne?

张飞: 好呀, 我也想放松下心情, 平时工作太忙了。正打算十一放假去旅游, 你呢? /

張飛: 好呀, 我也想放鬆下心情, 平時工作太忙了。正打算十一放假去旅遊, 你呢?

Lǐhuá: èn, wǒ yě xiǎng chū qù wán. zhèng dǎsuàn yùdìng jiǔ yuè sān shí rì de huǒ chē piào qù hǎinán wán, nàlǐ yǒu gāogāo de wǔzhǐshān, hé guǎngkuò de hǎiyáng, tīng shuō huǒchē piào yě bú tài guì, bù zhīdào néng bu néng dìng dào piào.

李华: 恩, 我也想出去玩。正打算预定 9 月 30 日的火车票去海南玩, 那里有高高的五指山, 和广阔的海洋, 听说火车票也不太贵, 不知道能不能订到票 /

李華: 恩, 我也想出去玩。正打算预定 9 月 30 日的火车票去海南玩, 那里有高高的五指山, 和广阔的海洋, 听说火车票也不太贵, 不知道能不能订到票。

Zhāngfēi: wǒ dǎsuàn péi nǚ péngyou qù ānjìng de cūnzhuāng tǐyàn xià níngjìng de shēnghuó. zài shànghǎi gōngzuò tài máng, rén yòu duō, shàngbān de shíhòu zǒngshì hěn yōngjǐ. Wǒ zhèng yào qù huǒchēzhàn chákàn shíkèbiǎo, nǐ zhīdào qù ānjí de huǒchēpiào duōshǎo qián?

张飞: 我打算陪女朋友去安静的村庄体验下宁静的生活。在上海工作太忙, 人又多, 上班的时候总是很拥挤。我正要去火车站查看时刻表, 你知道去安吉的火车票多少钱? /

張飛: 我打算陪女朋友去安靜的村莊去體驗下寧靜的生活。在上海工作太忙, 人又多, 上班的時候總是很擁擠。我正要去火車站查看時刻表, 你知道去安吉的火車票多少錢?

Lǐhuá: ào, zhīdào, nà lǐ wǒ qù wán guò, shì gè ānjìng de xiǎo cūnzhuāng. cái 50 yuán/rén. nǐ kěyǐ qù kànkàn néng bu néng yùdìng dào huǒchēpiào. nà wǒmen shuō hǎo le, xià wǔ yìqǐ qùcānguān shànghǎi bówùguǎn. Zhù nǐ néng mǎi dào piào.

李华: 哦, 知道, 那里我去玩过, 是个安静的小村庄。才 50 元/人。你可以去看看能不能预定到火车票。那我们说好了。下午一起去参观上海博物馆。祝你能买到票 /

李華: 哦, 知道, 那裏我去玩過, 是個安靜的小村莊。才 50 元/人。你可以去看看能不能預定到火車票。那我們說好了。下午一起去參觀上海博物館。祝你能買到票。

Zhāngfēi: Hǎo de, xiàwǔ liǎngdiǎn bú jiàn bú sǎn
 张飞: 好的, 下午两点不见不散 / 好的, 下午兩點不見不散。

山	山	shān	mountains	góry
海	海	hǎi	sea	morze
海洋	海洋	hǎiyáng	ocean	ocean
村庄	村莊	cūnzhuāng	village	wieś
城市	城市	chéngshì	city	miasto
拥挤	擁擠	yōngjǐ	overcrowded	przeludniony, tłoczny
博物馆	博物館	bówùguǎn	museum	muzeum
门票	門票	ménpiào	ticket	bilet
度假	度假	dùjià	have holiday	mieć/spędzać wakacje/ urlop
假日	假日	jiàrì	holiday	wakacje/ urlop
放松	放鬆	fàngsōng	to relax	odprężyć się
心情	心情	xīnqíng	emotion	emocje, ochota
房间	房間	fángjiān	room	pokój
找	找	zhǎo	look for	szukać
查看	查看	chákàn	check	sprawdzać
时间表	時間表	shíjiān biǎo	time-table	rozkład
预定	預定	yùdìng	reservation, book (v.)	zarezerwować
买票	買票	mǎipiào	buy ticket	kupić bilet
上海博物馆	上海博物館	shànghǎi bówùguǎn	Shanghai Museum	Muzeum Szanghajskie

Ćwiczenia pisane znakami (hanzi)

排序下列单词组成句子

- (1) 银行 你 工作 忙 平时 在 吗
- (2) 我 村庄 生活 打算 陪 宁静 女朋友 去 的 体验 一下
- (3) 你 看看 预定 火车票 可以 去 能不能 到

每个句子里找到错误。把句子改成正确的。

- (1) 我想也出去玩
- (2) 我去玩过那里
- (3) 你知道火车票多少钱去安吉的
- (4) 我去火车站正要查看时刻表

语法

不见不散 // 不見不散

约会时常说的话。意思是：要是不见面就不要离开约会地点。

Wyrażenie 'bù jiàn bù sǎn' 不见不散/ 不見不散

Wyrażenie stosowane, gdy ustalamy spotkanie. Znaczy: 'nie rozchodzimy się aż się zobaczymy'.

Konstrukcja z 'lí' 离 / 离

Słowo 'lí' 离/离 w konstrukcji:

<miejsce1> 离 <miejsce2>

określa obiektywną, niezmienną odległość między dwoma punktami w przestrzeni.

北京离天津不远。

中国离美国很远。

Wcześniej poznane **cóng** 从 / 從 oznacza zarówno odległość w przestrzeni jak i w czasie.

Dodatkowo podkreśla przebywanie dystansu, przemieszczanie się.

谈话

假期里你打算做什么?告诉你的同学。

你最好的旅行是什么?最坏的呢?告诉你的同学。

Jakie masz plany na wakacje? Powiedz swojemu partnerowi.